

CONSILIUL CONCURENȚEI

Direcția Teritorială

Raport

**privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din
România**

CUPRINS

Glosar de termeni, definiții	4
1. Cadrul legislativ și instituțional	8
1.1. Prezentare istorică a codificărilor silvice	8
1.2. Autoritatea de reglementare în domeniul silviculturii	10
1.3. Ocolul Silvic	11
1.4. Gărzile Forestiere	12
1.5. Condiții de atestare a operatorilor economici pentru activitatea de exploatare forestieră	13
2. Suprafața împădurită la nivel național	14
2.1. Fondul forestier național	14
2.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier, pe categorii de folosință	15
2.1.2. Evoluția suprafeței pădurilor, pe principalele specii	15
2.1.3. Evoluția suprafeței fondului forestier, pe forme de proprietate	16
2.2. Evoluția suprafeței împădurite la nivel național	17
2.3. Analiza evoluției economice a sectorului silvic și a industriei de prelucrare a lemnului	24
2.4. Evoluția fondului forestier național, prin prisma unor indicatori relevanți, prezențați comparativ cu alte state membre ale Uniunii Europene	28
2.4.1. Strategia în domeniul forestier la nivel european	49
3. Piața relevantă	51
3.1. Piața relevantă a produsului	52
3.2. Piața relevantă geografică	54
3.3. Oferta pe piața primară a lemnului	55
3.3.1. Masa lemnoasă	56
3.3.1.1. Evoluția volumelor de masă lemnoasă recoltată, pe principalele specii	56
3.3.1.2. Evoluția volumelor de masă lemnoasă recoltată, în perioada 2011-2015	57
3.3.1.3. Evoluția volumelor de masă lemnoasă recoltată, pe forme de proprietate	58
3.3.1.4. Structura volumului de masă lemnoasă recoltat din fondul forestier național	58
3.3.2. Regia Națională a Pădurilor Romsilva	59
3.3.3. Importurile-exporturile de masă lemnoasă fasonată, în	62

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

perioada 2011 – 2015	
3.3.4. Oferta pe piața primară a lemnului, în perioada 2011 – 2015	63
3.3.4.1. Evoluția producției de masă lemnoasă, în perioada 2011 - 2015	66
3.3.4.2. Evoluția comercializării masei lemnoase, în perioada 2011 – 2015	69
3.4. Cererea pe piața primară a lemnului	76
3.4.1 Evoluția achizițiilor de masă lemnoasă, din producția națională, în perioada 2011 – 2015	77
4. Aspecte conexe pieței analizate	83
4.1. Suprafața de fond forestier administrată/aflată în proprietate, la nivelul anului 2015	83
4.2. Deținătorii de fond forestier, la nivelul anului 2015	86
4.3. Exploatarea masei lemnoase	87
4.3.1. Volumul de masă lemnoasă autorizat pentru recoltare	87
4.3.2. Exploatarea masei lemnoase în anul 2015	88
4.4. Evoluția volumului de masă lemnoasă procesat din producția națională	89
4.5. Masa lemnoasă cu destinația lemn de foc	93
4.5.1. Valorificarea masei lemnoase cu destinația lemn de foc	96
4.5.2. Volumul și valoarea vânzărilor de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc	97
4.5.3. Aspecte relevante privind comercializarea lemnului de foc către populație	98
4.5.4. Aspecte de natură legislativă privind lemnul de foc	99
4.6. Cadastrul forestier	101
5. [8<]	102
5.1. Aspecte cu posibilă incidență în legislația relevantă, în materie de concurență	102
5.2. [8<]	109
6. Concluzii	110
7. Recomandări	118

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Glosar de termeni, definiții

1. *Act de punere în valoare (APV)* – document tehnico-economic care conține rezultatele evaluării cantitative și calitative, precum și localizarea, conform normelor tehnice silvice pentru amenajarea pădurilor, a masei lemnoase destinate exploatării;
2. *Administrarea fondului forestier* – totalitatea activităților cu caracter tehnic, economic și juridic desfășurate de ocoalele silvice de regim, de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, RAAPPS și INCDS “Marin Drăcea” în scopul asigurării gestionării durabile a pădurilor, cu respectarea regimului silvic;
3. *Amenajament silvic* – studiul de bază în gestionarea pădurilor, cu conținut tehnico-organizatoric, juridic și economic, fundamentat ecologic;
4. *Amenajarea pădurilor* – ansamblul de preocupări și măsuri menite să asigure aducerea și păstrarea pădurilor în stare corespunzătoare din punctul de vedere al funcțiilor ecologice, economice și sociale pe care acestea le îndeplinesc și este activitate de dezvoltare tehnologică;
5. *Defrișare* – acțiunea de înlăturare completă a vegetației forestiere, fără a fi urmată de regenerarea acesteia, cu schimbarea folosinței și/sau a destinației terenului;
6. *Exploatare forestieră* – procesul de producție prin care se extrage din păduri lemnul brut în condițiile prevăzute de regimul silvic;
7. *Grupajul de partizi* – două sau mai multe partizi de produse principale, de produse din lucrări de conservare, precum și/sau de produse accidentale a căror masă lemnoasă s-a stabilit a se valorifica "pe picior", partizi grupate în funcție de: bazinet, instalații de scos-apropiat, calea de transport cu caracter permanent care le deservește și care se pot exploata de un singur operator economic; în cadrul grupajului ordinea de autorizare la exploatare a partizilor este: accidentale, conservare și principale; autorizarea unei noi partizi în această succesiune se poate face numai după reprimirea parchetelor partizilor deja autorizate;
8. *Materiale lemnoase fasonate* – sortimentele industriale de lemn de lucru și lemnul de foc;
9. *Masă lemnoasă* – totalitatea arborilor pe picior și/sau doborâți, întregi sau părți din aceștia, inclusiv cei aflați în diferite stadii de transformare și mișcare în cadrul procesului de exploatare forestieră;
10. *Ocol silvic* – unitatea silvică înființată în scopul administrării sau asigurării serviciilor pentru fondul forestier național, având o suprafața minimă de constituire reglementată;
11. *Partidă* – un lot de arbori destinat exploatării, estimat cantitativ și calitativ conform metodelor dendrometrice pentru evaluarea volumului de lemn, în vigoare la data estimării și care are același număr de identificare și denumire cu cele al APV-ului;

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

12. *Parchet* – suprafața de pădure în care se efectuează recoltări de masă lemnoasă în scopul realizării unei tăieri de îngrijire, a unui anumit tratament, a lucrărilor de conservare sau a extragerii produselor accidentale sau de igienă;
13. *Posibilitate* – volumul de lemn care poate fi recoltat ca produse principale dintr-o unitate de gospodărire, în baza amenajamentului silvic, pe perioada de aplicare a acestuia;
14. *Posibilitate anuală* – volumul de lemn care poate fi recoltat ca produse principale dintr-o gospodărire, rezultat ca raport între posibilitate și numărul anilor de aplicabilitate a amenajamentului silvic;
15. *Produse principale* – reprezintă produse rezultate din tăieri de regenerare a pădurilor;
16. *Produse secundare* – reprezintă produse rezultate din tăieri de îngrijire și conducere a arboretelor;
17. *Produse de igienă* – reprezintă produse rezultate din procesul normal de eliminare naturală;
18. *Produse accidentale* – reprezintă produse rezultate în urma acțiunii factorilor biotici și abiotici destabilizatori sau din defrișări de pădure legal aprobate;
19. *Regim silvic* – sistemul unitar de norme tehnice silvice, economice și juridice privind amenajarea, cultura, exploatarea, protecția și paza fondului forestier, în scopul asigurării gestionării durabile;
20. *Servicii silvice* – activitățile cu caracter tehnic desfășurate de ocoalele silvice de regim sau de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva în scopul asigurării pazei și supravegherii stării de sănătate a pădurilor și stabilirii anuale a lucrărilor silvice prevăzute de amenajamentul silvic, cu respectarea regimului silvic;
21. *Silvicultura* – ansamblu de preocupări și acțiuni privind cunoașterea pădurii, crearea și îngrijirea acesteia, recoltarea și valorificarea rațională a produselor sale, precum și organizarea și conducerea întregului proces de gestionare durabilă a pădurii;
22. *Sortiment industrial de masă lemnoasă* – sortiment industrial obținut din volumul lemnului de lucru aferent partizilor autorizate și exploatate, reglementate de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură prin sistemul informațional SUMAL, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 470/2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn, cu modificările și completările ulterioare;

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

23. *Sortiment industrial de material lemnos fasonat* – Sortiment industrial obținut din lemnul de lucru, respectiv lemnul de foc aferent partizilor autorizate și exploatare;

24. *Specii de foioase* – specii de arbori care nu-și păstrează frunzele în timpul iernii (fag, cvercinee (stejari), salcâm, paltin, frasin, tei, salcie, plop etc);

25. *Specii de rășinoase* – specii de arbori care secretă rășină (molid, brad, duglas, larice, pin etc)

26. *Suprafață împădurită sau suprafață forestieră* – vegetația forestieră situată pe terenuri din afara și din fondul forestier național

27. *Suprafața pădurilor* – reprezintă terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori, arborii trebuind să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate în condiții normale de vegetație;

28. *Vegetație forestieră din afara fondului forestier național* – vegetația forestieră situată pe terenuri din afara fondului forestier național, care nu îndeplinește unul sau mai multe criterii de definire a pădurii, fiind alcătuită din următoarele categorii:

- a) plantațiile cu specii forestiere de pe terenuri agricole;
- b) vegetația forestieră de pe pășuni cu consistență mai mică de 0,4;
- c) fânețele împădurite: arbori situați în fânețe;
- d) arborii din zonele de protecție a lucrărilor hidrotehnice și de îmbunătățiri funciare;
- e) arborii situați de-a lungul cursurilor de apă și a canalelor;
- f) zonele verzi din intravilan, altele decât cele definite ca păduri;
- g) arboreturile, altele decât cele cuprinse în păduri;
- h) aliniamentele de arbori situate de-a lungul căilor de transport și comunicație.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Declanșarea investigației sectoriale și obiectivele urmărite

Motivația autorității de concurență care a determinat declanșarea investigației sectoriale a constat în:

- ✓ cunoașterea și evaluarea situației reale a concurenței pe piața primară a lemnului;
- ✓ cunoașterea structurii și a mecanismelor de funcționare ale pieței primare a lemnului;
- ✓ identificarea și corectarea eventualelor disfuncționalități de natură concurențială pe piața analizată.

În urma analizei preliminare a pieței primare a lemnului¹, Plenul Consiliului Concurenței a decis demararea unei investigații sectoriale pe piața primară a lemnului din România. Investigația a fost deschisă prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 233/15.05.2013.

Având în vedere importanța vegetației forestiere pentru economie (industrie, construcții, energie, etc.), pentru calitatea mediului, pentru energia regenerabilă, pentru viața oamenilor în general, precum și datorită faptului că activitatea de exploatare a lemnului se desfășoară în baza unor acte normative și reglementări silvice destul de stricte, vizând gospodărirea durabilă a fondului forestier, s-a declanșat această investigație în scopul cunoașterii mecanismelor și structurilor de funcționare ale pieței primare a lemnului din România. Ancheta sectorială cuprinde și o analiză comparativă a fondului forestier național cu cel al altor state membre din Uniunea Europeană.

Pentru realizarea investigației sectoriale, echipa de investigație a avut în vedere următoarele *ipoteze de lucru*:

- Analiza cadrului legislativ național și comunitar;
- Analiza evoluției fondului forestier național în perioada de tranziție la economia de piață;
- Analiza rezultatelor exploatării fondului forestier, prin raportare la rezultatele obținute de alte state membre din Uniunea Europeană;
- Analiza structurii și mecanismelor de funcționare ale pieței;
- Analiza formelor de proprietate, a gestionării fondului forestier și a modalităților de administrare;
- Analiza cererii și ofertei pe piață, respectiv analiza recoltării, exploatării și valorificării masei lemnoase;
- Analiza licitațiilor/concursurilor de oferte organizate de administratorii de fond forestier proprietate publică a statului, în intervalul 2011-2014;

---

¹ realizată în Regiunea Centru, în baza Notei Direcției Teritoriale nr. 217/18.01.2013.

1. Cadrul legislativ și instituțional

1.1. Prezentare istorică a codificărilor silvice²

1786 Orândueala de pădure pentru Bucovina;
1881 Codicele Silvic;
1910 Codul silvic român din 1910;
1962 Codul Silvic;
1996 Codul Silvic;
2008 Codul Silvic.

Orândueala de pădure pentru Bucovina³, s-a aplicat în Transilvania în timpul împăratului Iosif al II-lea și cuprinde o serie de noțiuni silvice tehnice, insistând îndeosebi în reglementarea clară și eficientă în materia tăierilor, precum și a regenerării pădurilor. Este primul înscris care face referire la necesitatea marcării, a “însemnării” speciilor de arbori. Introduce noțiunea de “amenajament” forestier și stabilește formarea unui personal de specialitate în domeniul silviculturii.

Codicele Silvic de la 1881 este prima lege-cadru care reglementează domeniul forestier din România, fiind promulgat în iunie 1881 și are ca sursă de inspirație Codul Forestier Francez din anul 1827, fiind adoptat la propunerea Regelui Carol I. Este introdus, pentru prima dată, termenul de regim silvic dar fără a se da o definiție legală a acestuia, dispunând că “*orice proprietar este liber a cere supunerea pădurii sau pădurilor sale regimului silvic*”⁴.

Regulamentul pentru aplicarea dispozițiilor din Codul Silvic a fost promulgat la data de 18 aprilie 1885 și încearcă să corecteze anumite formulări și defecte ale Codului Silvic. Astfel, prin art. 1 și art. 2 din regulament, sunt definite categoriile de păduri supuse regimului silvic, acest articol fiind preluat în întregime de Codul Silvic de la 1910

Codul Silvic de la 1910 abrogă în întregime Codul Silvic din 24 iunie 1881, aplicarea acestuia fiind extinsă în anii 1921 și 1923 la nivelul tuturor provinciilor românești, respectiv în vechiul Regat, cât și în Basarabia, Bucovina și Ardeal ⁵.

Prin acest înscris cu putere de lege, se introduc dispoziții privind obligarea moșnenilor și răzeșilor la întocmirea de “așezământe” ce vor cuprinde drepturile și modul lor de exercitare, precum și organele reprezentative, sub sancțiunea interzicerii exploatarei pădurilor stăpânite în

²A se vedea Lucreția Dogaru, prof. univ. dr. Universitatea Petru Maior, Târgu-Mureș, Codul silvic român, Prezentare evolutivă, Ediția a II-a, Ed. Risoprint, Cluj Napoca, 2008.

³G.H.T. Kirileanu, cel mai vechi Cod silvic românesc, București, 1908, pag. 56.

⁴L. Dogaru, Codul silvic român, Prezentare evolutivă, Editura Universității Petru Maior, Târgu Mureș, 2002, pag. 61-110.

⁵V.I. Harnagea, Constantin Gr. Zotta, Codul legislației silvice, adnotat și comentat, Tipografia Națională, 1931, pag. 40.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

devălmășie. Sunt instituite reglementări cu privire la formele asociative de proprietate și este individualizată proprietatea asupra pădurilor ce aparțin acestora.

Totodată, este reglementat dreptul de preempțiune. În cazul înstrăinărilor făcute de moșneni sau de răzeși, statul avea drept de preempțiune la cumpărare⁶.

Codul Silvic din 1910 este, în aparență, triumful sistemului actual de drept românesc care nu admite aplicarea, ca regulă, a unor dispoziții cutumiare.

Codul silvic din 1962⁷ instituie norme și reglementări specifice orânduirii socialiste instaurată de puterea comunistă. Anterior acestuia, atât prin Legea 204/1947 privind apărarea patrimoniului forestier, cât și prin Constituția din 13 aprilie 1948, toate pădurile sunt trecute în proprietatea exclusivă a statului român. Aceste dispoziții ale constituției sunt întărite de noul cod silvic prin art. 1, stabilindu-se că pădurile și terenurile cu vegetație forestieră sunt proprietate de stat și alcătuiesc fondul forestier.

După căderea regimului comunist în anul 1989 au existat, în principal, trei acte normative ce au marcat evoluția proprietății asupra fondului forestier. Prin Legea 18/1991⁸ s-a stabilit retrocedarea a maximum 1 hectar de pădure pentru fostul proprietar de pădure persoană fizică, conferind acestuia posibilitatea solicitării ulterioare a diferenței de suprafață deținută anterior, dar, în limita maximă a 30 de hectare. Ulterior, acest act normativ a fost completat prin Legea 1/2000⁹, care permite reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere pe vechile amplasamente, în limita a maxim 10 hectare. Prin Legea 247/2005¹⁰ sunt stabilite modalitățile de punere în posesie.

Codul Silvic din 1996¹¹ cuprinde reguli de bază privind fondul forestier, privind administrarea și exploatarea acestuia, faptele ilicite ce aduc atingere valorilor silvice protejate precum și răspunderea juridică implicită, în cazul săvârșirii acestor fapte.

Art. 1 al noului Cod Silvic introduce noțiunea de “*fond forestier național*” și prezintă tipurile de terenuri specifice ce intră în componența acestuia “*indiferent de natura dreptului de proprietate*”. Art. 4 al aceluiași act normativ introduce dualitatea formei de proprietate (publică și privată) asupra fondului forestier.

Codul Silvic din 2008¹² (aprobat prin Legea 46/2008)

Prin intrarea în vigoare a noului cod silvic (denumit, în continuare, Codul Silvic) este abrogat expres Codul silvic din 1996, totodată fiind abrogate și alte acte normative specifice cum ar fi O.G. 81/1998 ce reglementează unele măsuri pentru ameliorarea terenurilor degradate, O.G. 96/1998 privind regimul silvic și administrarea fondului forestier național, O.G. 74/2004 privind

⁶ A se vedea, D. Ivănescu, Din Istoria Silviculturii Românești, Ed. Ceres, 1972, pag 44-46.

⁷ Legea nr. 3 din 1962, publicată în Monitorul Oficial nr. 28 din decembrie 1962, republicată în 1969.

⁸ Publicată în Monitorul Oficial nr. 37/1991.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 8/2000.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 653/2005.

¹¹ Legea 26/1996, publicat în Monitorul Oficial nr. 93/1996.

¹² Republicat în Monitorul Oficial nr. 611/2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

stimularea asociațiilor de proprietari de păduri private pentru o gestionare durabilă și O.U.G. 139/2005 privind administrarea pădurilor în România.

Ca elemente de noutate, prin art. 5 din noul cod silvic, se stabilesc principiile care stau la baza gestionării durabile a pădurilor iar art. 10 impune administrarea pădurilor proprietate publică sau privată prin ocoale silvice.

Prin introducerea obligativității administrării fondului forestier național prin aceste structuri silvice specializate, s-a asigurat o administrare specifică și pentru pădurile proprietate privată. Se legiferează obligația proprietarilor de păduri private de a înființa fonduri de conservare și regenerare a pădurilor, de conservare a biodiversității, de reconstrucție ecologică, regenerare, îngrijire a pădurilor, de prevenire și stingere a incendiilor, sunt stabilite principiile și măsurile concrete de amenajare a pădurilor¹³.

Conform art. 45 alin. 5, statul are drept de preempțiune¹⁴ la cumpărarea pădurilor ce constituie enclave în fondul forestier proprietate publică a statului sau sunt limitrofe acestuia, la preț și în condiții egale.

Se stabilește volumul maxim de lemn ce se poate recolta din fondul forestier, într-un an, acesta neputând depăși posibilitatea anuală, stabilită prin amenajament silvic, pentru perioada acestuia de valabilitate. Codul silvic anterior impunea în acest sens că volumul de masă lemnoasă ce se putea recolta era stabilit prin Hotărâre de Guvern.

1.2. Autoritatea de reglementare în domeniul silviculturii

În România, Ministerul Apelor și Pădurilor¹⁵ (denumit, în continuare, MAP) își desfășoară activitatea în domeniile: planificare strategică, managementul fondului forestier și cinegetic, gospodărirea apelor, hidrologie, hidrogeologie, protecția, conservarea și refacerea capitalului natural din domeniul apelor și pădurilor, începând cu ianuarie 2017, îndeplinind rolul de autoritate de stat, de sinteză, coordonare și control în domeniul silviculturii, astfel:

- ✓ realizează politica la nivel național în domeniile gospodăririi apelor, silvic și cinegetic cu privire la toate sectoarele și subsectoarele pe care le administrează, elaborează strategia și reglementările specifice de dezvoltare și armonizare a acestor activități în cadrul politicii generale a Guvernului, asigură și coordonează aplicarea strategiei Guvernului în domeniile sale de competență, îndeplinind rolul de autoritate de stat, de sinteză, coordonare, reglementare, monitorizare, inspecție și control în aceste domenii;
- ✓ coordonează activitatea de integrare a cerințelor privind planificarea strategică, managementul fondului forestier și cinegetic, gospodărirea apelor, hidrologie, hidrogeologie, în celelalte politici sectoriale, în concordanță cu cerințele și standardele europene și internaționale;

---

¹³ Titlul III din Codul silvic din 2008 (Legea 46/2008).

¹⁴ Petit Dictionnaire de droit, Dalloz, Paris, 1951, pag.768 definește dreptul de preempțiune ca fiind “dreptul de a fi preferat în fața tuturor celorlalte persoane, în calitate de cumpărător al unui domeniu”.

¹⁵ Conform HG nr. 20/2017, publicată în MO nr. 48 din 17 ianuarie 2017.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- ✓ exercită atribuțiile autorității de reglementare în domeniul silviculturii în activitățile de formare profesională specifice acestui domeniu;
- ✓ elaborează, actualizează și coordonează strategia forestieră națională, planul de acțiune în domeniul forestier, strategia națională și planul de acțiune în domeniul silviculturii;
- ✓ exercită atribuțiile prevăzute de lege în vederea asigurării respectării regimului silvic în fondul forestier național;
- ✓ coordonează și controlează activitatea de elaborare și avizare, în concepție unitară, a amenajamentelor silvice;
- ✓ aprobă solicitările de schimbare a categoriei de folosință silvică pentru terenurile forestiere;
- ✓ aprobă solicitările de modificare a prevederilor amenajamentelor silvice;
- ✓ realizează continuu și actualizează periodic elaborarea inventarului forestier național;
- ✓ aprobă sau avizează, după caz, solicitările de scoatere definitivă sau ocupare temporară din circuitul silvic a unor terenuri;
- ✓ atestă unitățile specializate pentru activitatea de amenajare a pădurilor, ocoalele silvice și structurile de rang superior;
- ✓ atestă persoane juridice pentru lucrări de regenerare, întreținere a semințișurilor și plantațiilor, lucrări de îngrijire a arboretelor;
- ✓ organizează și coordonează activitatea de cercetare științifică și inginerie tehnologică în domeniul silviculturii, sprijină dezvoltarea acestora și asigură folosirea rezultatelor obținute la fundamentarea măsurilor de gospodărire durabilă a pădurilor;
- ✓ elaborează Programul național de împădurire conform prevederilor art. 88 alin. (2) din Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

1.3. Ocolul Silvic

Conform Codului Silvic, sunt obligatorii administrarea sau asigurarea serviciilor silvice pentru fondul forestier național, indiferent de forma de proprietate, prin ocoale silvice.

Administrarea și serviciile silvice se asigură prin ocoale silvice autorizate, care pot fi:

- ocoale silvice din structura RNP-Romsilva, din structura Regiei Autonome "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat" și bazele experimentale, asimilate ocoalelor silvice, din structura INCDS Marin Drăcea, care administrează fondul forestier proprietate publică a statului;
- ocoale silvice de regim, care sunt înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale, de persoanele fizice ori de persoanele juridice care au în proprietate fond forestier ori de asociații constituite de către acestea.

Ocoalele silvice sunt de interes public și pot asigura administrarea sau servicii silvice și pentru alte suprafețe de fond forestier, pe bază de contract.

Ocoalele silvice de regim pot fi constituite de către proprietari sau de către asociații de proprietari și pot funcționa în subordinea unor structuri silvice de rang superior ce dobândesc

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

personalitate juridică din momentul înscrierii în Registrul Național al Administratorilor de Păduri și al Ocoalelor Silvice.

1.4. Gărzile Forestiere

Gărzile Forestiere s-au constituit ca instituții publice, cu personalitate juridică, aflate în subordinea autorității publice centrale care răspunde de silvicultură. Acestea, au luat ființă prin preluarea atât a posturilor și personalului din cadrul Comisariatelor de Regim Silvic și Cinegetic, cât și a atribuțiilor acestora.

Gărzile Forestiere au rolul de a implementa, pe raza lor de competență, politica autorității publice centrale care răspunde de silvicultură în activitățile de administrare a fondului forestier național, de control al provenienței și al trasabilității materialelor lemnoase, de dezvoltare a conștiinței forestiere, de accesibilizare a pădurilor, de dezvoltare a fondului forestier național, de sprijin al formelor asociative ale proprietarilor de păduri, de control al aplicării și respectării regimului silvic.

Personalul cu atribuții de control din cadrul gărzilor forestiere constată faptele ce pot fi supuse regimului contravențiilor din domeniul silviculturii și cinegetic și aplică sancțiuni conform prevederilor legale în vigoare, având posibilitatea confiscării materialului lemnos ce face obiectul contravenției.

În scopul consolidării cadrului legal și pentru întărirea capacității de control privind integritatea fondului forestier național, trasabilitatea materialelor lemnoase și întărirea luptei împotriva tăierilor ilegale de masă lemnoasă, a fost necesară modificarea și completarea, în regim de urgență, a Legii nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, prin OUG nr. 51/2016¹⁶ și prin Legea nr. 134/2017¹⁷.

Prin OUG nr. 51/2016 se înăsprește regimul sancțiunilor contravenționale. Sunt introduse peste o sută de noi sancțiuni, iar în cazul sancțiunilor existente, cuantumul amenzilor este mărit.

În cazul întreprinderilor autorizate să exploateze masă lemnoasă a fost introdus un sistem de sancționare cu puncte de penalizare, în funcție de cuantumul amenzilor contravenționale primite. Întreprinderea care acumulează un număr de 25 de puncte de penalizare pierde dreptul de a participa la licitațiile pentru comercializarea masei lemnoase, organizate de administratorii de fondul forestier proprietate publică, pentru o perioadă de 6 luni.

OUG nr. 51/2016 dispune, în mod expres, și confiscarea mijlocului de transport prin care s-a realizat transportul materialului lemnos ce nu are proveniență legală.

---

¹⁶ Publicată în M.O. nr. 726 din 20.09.2016.

¹⁷ Publicată în M.O. nr. 445 din 15.07.2017.

1.5. Condiții de atestare a operatorilor economici pentru activitatea de exploatare forestieră:

Art. 62 alin. (1) și alin (2) din Codul silvic, reglementează faptul că exploatarea masei lemnoase se face de către persoane juridice atestate, după obținerea autorizației de exploatare și predarea parchetului, cu respectarea regulilor silvice și în conformitate cu instrucțiunile privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos. Fac excepție proprietarii de fond forestier, persoane fizice, care pot exploata, fără atestare, din proprietatea lor, un volum de până la 20 mc/an, în condițiile legii.

Atestarea operatorilor economici pentru activitatea de exploatare forestieră se face potrivit prevederilor Ordinului M.M.A.P. nr. 1330 din 01 septembrie 2015 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea, funcționarea și componența Comisiei de atestare a operatorilor economici pentru activitatea de exploatare forestieră, precum și criteriile de atestare pentru activitatea de exploatare forestieră¹⁸.

Pentru atestarea/reatestarea activității de exploatare forestieră, întreprinderea este obligată să pună la dispoziția comisiei de atestare documente care să justifice următoarele:

- are ca obiect de activitate exploatarea forestieră;
- asigură personal de specialitate pentru coordonarea tehnică a activității de exploatare forestieră;
- deține utilaje proprii specifice activității de exploatare forestieră;

Prin acest ordin, dovada capacității de exploatare a masei lemnoase a fost redusă de la un volum minim anual de 5.000 mc de masă lemnoasă, la capacitatea de exploatare cu utilaje/atelaje proprii pentru un volum anual de minim 2.000 mc. Astfel, a fost facilitat accesul întreprinderilor care dețin o capacitate tehnică specifică acestei activități, mai redusă.

Pentru calculul capacității anuale de exploatare a masei lemnoase al unei întreprinderi, regulamentul prevede, îndeplinirea *cumulativă a două criterii*:

a) încadrarea personalului specific, de specialitate:

- pentru o capacitate anuală de exploatare de 10.000 mc/an, un subinginer silvic, maestru în exploatare forestiere sau tehnician silvic;
- pentru o capacitate anuală de exploatare de 15.000 mc/an, un inginer silvic.

b) deținerea de utilaje specifice pentru următoarele volume de masă lemnoasă exploatată:

- un tractor articulat forestier – pentru volumul de 5.000 mc;

---

¹⁸ Publicat în Monitorul Oficial nr. 693/14.09.2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- un tractor universal echipat pentru exploatare forestiere, cu sapă și troliu, cu putere cuprinsă între 20 și 39 CP – pentru volumul de 1.500 mc;
- un tractor universal echipat pentru exploatare forestiere, cu sapă și troliu, cu putere cuprinsă între 40 și 50 CP – pentru volumul de 3.000 mc;
- un tractor universal echipat pentru exploatare forestiere, cu sapă și troliu, cu putere de peste 50 CP – pentru volumul de 3.000 mc;
- un utilaj multifuncțional – potrivit datelor tehnice prezentate de operatorul economic;
- un funicular – potrivit datelor tehnice prezentate de operatorul economic;
- atelaje – pentru volumul de 800 mc

2. Suprafața împădurită la nivel național

2.1. Fondul forestier național

Potrivit Art. 1 alin (1) din Codul silvic, **fondul forestier național** reprezintă: *“Totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a celor care servesc nevoilor de cultură, producție sau administrație silvică, a iazurilor, a albiilor pâraielor, a altor terenuri cu destinație forestieră, inclusiv cele neproductive, cuprinse în amenajamente silvice la data de 1 ianuarie 1990, inclusiv cu modificările de suprafață, conform operațiunilor de intrări-ieșiri efectuate în condițiile legii, constituie, indiferent de forma de proprietate, fondul forestier național.”*

Definiția termenului de **pădure** se regăsește în Codul silvic la Art. 2:

“(1) Sunt considerate păduri, în sensul prezentului cod, și sunt incluse în fondul forestier național terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori; arborii trebuie să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate în condiții normale de vegetație.

(2) Termenul pădure include:

a)terenurile cu folosință pădure cuprinse în amenajamentele silvice la data de 1 ianuarie 1990, inclusiv cu modificările de suprafață, conform operațiunilor de intrări-ieșiri efectuate în condițiile legii;

b)perdelele forestiere de protecție;

c)terenurile pe care sunt instalate jnepenișurile;

d)terenurile acoperite cu pășuni împădurite cu consistența mai mare sau egală cu 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră;

e)plantațiile cu specii forestiere din zonele de protecție a lucrărilor hidrotehnice și de îmbunătățiri funciare realizate pe terenurile proprietate publică a statului, care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1). ”

În România, fondul forestier național, la sfârșitul anului 2015, conform INS, era de **6.555 mii hectare**, reprezentând 27,5 % din suprafața țării. Fondul forestier național împreună cu vegetația forestieră din afara fondului forestier național, împreună acționează asupra suprafaței împădurite și reprezintă aproximativ **29% din suprafața țării**, situându-se sub media europeană de 37,6% și

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

sub nivelul pe care cercetătorii îl consideră ca fiind un prag minim sustenabil în România, respectiv 32%.

2.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier din România, pe categorii de folosință

Tabel nr. 1. Suprafața fondului forestier, pe categorii de folosință, în mii hectare

Categorii de folosință	2011	2012	2013	2014	2015
Fondul forestier –total mii ha-	6.522	6.529	6.539	6.545	6.555
Suprafața pădurilor	6.365	6.373	6.381	6.387	6.399
- Rășinoase	1.949	1.945	1.937	1.930	1.931
- Foioase	4.416	4.428	4.444	4.457	4.468
Alte terenuri (din fondul forestier)	157	156	158	158	156

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015, realizată de Institutul Național de Statistică

Potrivit informațiilor prezentate mai sus, suprafața fondului forestier din România a crescut constant în perioada analizată 2011-2015. În anul 2015, comparativ cu anul 2014, s-a înregistrat o creștere de aproximativ 0,2%, datorată în special unor reamenajări de pășuni împădurite și introducerii în fondul forestier a unor terenuri degradate.

Dacă în anul 2011, suprafața împădurită cu foioase era de 2,27 ori mai mare decât suprafața împădurită cu rășinoase, în anul 2015, aceasta era de 2,31 ori mai mare decât suprafața împădurită cu rășinoase.

Analiza efectuată indică o *tendință de scădere ușoară a fondului forestier acoperit cu păduri de rășinoase, înregistrată în perioada 2011 – 2015.*

2.1.2. Evoluția suprafeței pădurilor din România, pe principalele specii

Tabel nr. 2. Suprafața pădurilor, pe principalele specii, în mii hectare

Principalele specii	2011	2012	2013	2014	2015
Suprafața pădurilor – total mii ha-	6.355	6.373	6.381	6.387	6.399
Rășinoase	1.949	1.945	1.937	1.930	1.931
-molid	1.489	1.490	1.485	1.484	1.487
-brad	308	305	303	299	298
-alte rășinoase (duglas, larice, pini)	152	150	149	147	146
Foioase	4.416	4.428	4.444	4.457	4.468
-fag	2.076	2.081	2.095	2.108	2.125
-stejari	1.064	1.069	1.064	1.062	1.060
-diverse specii tari	958	959	964	965	959

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

-diverse specii moi	318	319	321	322	324
---------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015, realizată de Institutul Național de Statistică

La nivelul anului 2015, suprafața pădurilor a fost de 6.399 mii hectare, speciile de **rășinoase** acoperind 1.931 hectare, respectiv **30,2 % din total**, iar speciile de **foioase** au reprezentat 4.468 mii hectare, respectiv **69,8 % din total**.

Analizând datele statistice privind **suprafețele împădurite cu rășinoase din România**, s-a constatat o **scădere constantă a acestora, în perioada 2011-2014, cu 0,98%**, dar o ușoară creștere, cu 0,05%, în anul 2015, comparativ cu anul 2014. De asemenea, se observă că **suprafețele împădurite cu brad au scăzut constant, în perioada 2011-2015, cu 10 mii de hectare**, suprafețele de molid au scăzut cu 2 mii de hectare, iar suprafețele împădurite cu alte rășinoase au scăzut cu 6 mii de hectare.

Suprafețele împădurite cu foioase au înregistrat o creștere de 1,17 % în perioada 2011-2015, de la 4.416 mii hectare la 4.468 mii hectare.

2.1.3. Evoluția suprafeței fondului forestier, pe forme de proprietate

Tabel nr. 3. Suprafața fondului forestier, pe forme de proprietate -mii hectare-

Forme de proprietate	2011	2012	2013	2014	2015
Fondul forestier – total mii ha-	6.522	6.529	6.539	6.545	6.555
Proprietate publică	4.313	4.286	4.262	4.253	4.249
- a statului	3.285	3.245	3.228	3.217	3.203
- a UAT – urilor	1.029	1.041	1.034	1.036	1.046
Proprietate privată	2.208	2.243	2.277	2.292	2.306
- a persoanelor fizice și juridice	2.131	2.167	2.188	2.203	2.215
- a UAT – urilor	77	76	89	89	91

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015, realizată de Institutul Național de Statistică

La nivelul anului 2015, **64,8 % din suprafața fondului forestier național se afla în proprietate publică**, fiind administrată fie de către RNP – Romsilva, fie de către alți administratori deținuți de UAT-uri, iar **35,2% din suprafața fondului forestier național se afla în proprietate privată**.

Analiza informațiilor privind evoluția formelor de proprietate, în perioada 2011-2015, relevă o tendință descrescătoare a suprafețelor de fond forestier aflate în proprietate publică, în favoarea suprafețelor de fond forestier din proprietate privată, având în vedere nefinalizarea procedurilor de retrocedare/restituire/reconstituire a dreptului de proprietate asupra pădurilor, acestea fiind în curs.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Luând în considerare condițiile fizico-geografice și de dezvoltare economico-socială a României, repartizarea fondului forestier național pe regiuni de dezvoltare și județe este neuniformă. Conform datelor INS, fondul forestier era concentrat, în anul 2015, pe regiuni de dezvoltare, astfel:

- regiunea de dezvoltare Centru (19,3% din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Nord-Est (18,3 din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Vest (16,1 din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Nord-Vest (15,1 din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (12,4 din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia (10,0 din totalul fondului forestier),
- regiunea de dezvoltare Sud-Est (8,4 din totalul fondului forestier) și
- București-Ilfov (0,4 din totalul fondului forestier).

Conform datelor INS, principalele județe, în funcție de suprafața de fond forestier deținută¹⁹, în anul 2015, au fost: Suceava (437 mii hectare), Caraș-Severin (420 mii hectare), Hunedoara (317 mii hectare), Argeș (277 mii hectare), Vâlcea (271 mii hectare), Bacău (270 mii hectare), Harghita (264 mii hectare), Neamț (262 mii hectare) și Maramureș (260 mii hectare).

2.2. Evoluția suprafeței împădurite la nivel național

În cuprinsul prezentului Raport, s-a analizat evoluția fondului forestier național din anii '90 până în prezent.

Datele și informațiile disponibile nu au permis o evaluare cu acuratețe a sectorului analizat, acestea prezentând neconcordanțe. Analiza efectuată în cadrul investigației a evidențiat anumite diferențe între datele prezentate de Institutul Național de Statistică (denumit în continuare INS), EUROSTAT și Inventarul Forestier Național (denumit în continuare IFN), referitoare la indicatorii analizați, cum ar fi: *suprafața pădurilor, suprafața împădurită la nivel național, creșterea medie anuală la hectar, volumul/stocul total de masă lemnoasă pe picior*, etc, pentru perioade similare de timp.

INS prezintă o creștere constantă, după anul 1990, a suprafeței fondului forestier național. Apreciem că datele INS nu sunt relevante pentru situația fondului forestier național, întrucât creșterea suprafeței fondului forestier se datorează, în principal, încadrării unor suprafețe de pășuni împădurite, în cuprinsul acestuia ori a includerii unor suprafețe existente, din cauza modificării metodologiei de evidențiere. Creșterea efectivă a suprafeței împădurite din România, identificată în cadrul Inventarului Forestier Național, înregistrată între 1990 și 2014, a fost în mare măsură, potrivit informațiilor disponibile în cadrul investigației, un rezultat al instalării în mod spontan de vegetație forestieră pe alte terenuri decât cele forestiere, în special agricole, ca

---

¹⁹ conform datelor INS.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

urmare a neefectuării lucrărilor de întreținere, potrivit folosinței acestora și nu a eforturilor de împădurire.

Pentru a realiza o evoluție a fondului forestier național, echipa de investigație a avut în vedere, în principal, indicatorii de referință medii: *creșterea medie anuală la hectar*, *volumul mediu de masă lemnoasă la hectar* și *vârsta medie a fondului forestier*. Pentru a realiza această evoluție s-au avut în vedere, în principal, date provenite din inventarul forestier național, început în anul 2008, dar nefinalizat la data redactării prezentului Raport, întrucât alte date relevante privind cercetări silvice, la nivel național, nu au fost disponibile. Determinările realizate nu sunt validate pe baze științifice și însușite de către autoritatea publică centrală care răspunde de către silvicultură, drept consecință, evoluția fondului forestier național prezentată în prezentul Raport trebuie avută în vedere ca fiind o estimare pe baza datelor disponibile IFN. Date provenite din IFN sunt prezentate pentru statistici silvice, privind România, pe EUROSTAT.

Tabel nr. 4. Situația suprafețelor acoperite cu arbori la nivel național, în perioada 1984-2013

Nr.	Denumire indicator	1984 (ultimul IFN finalizat)	IFN demarat 2008 (primul ciclu 2008- 2012)	Marja de eroare %	Evoluție %
1.	Creșterea medie anuală la hectar, conf. IFN (mc/ha/an)	5,6	7,8	-,+ 1,3	+ 39,3
2.	Volumul total de masă lemnoasă pe picior, conf. IFN (mii mc)	1.450.645	2.221.593	-,+1,8	+53,14
3.	Volumul mediu de masă lemnoasă la hectar, conf. IFN (mc/ha)	217	322	-,+ 1,5	+48,39
4.	Vârsta medie, conf. IFN (ani)	57	63		+10,5
5.	Suprafața acoperită cu arbori, conf. IFN (mii ha)	6.685	6.899		+3,2
6.	Volumul total de masă lemnoasă, recoltată în anul 2013, conf. INS (mii mc)		19.282		
7.	Volumul de masă lemnoasă autorizat la recoltare, în anul 2013, conform MMAP (mii mc)		20.300		
8.	Volumul de masă lemnoasă efectiv recoltat în perioada 2008-2014, conf. IFN (mii mc)		26.900 (23.900-29.900)	-,+11	

Sursa: prelucrare informații transmise în cadrul investigației de către MMAP și INS

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În tabelul de mai jos este prezentată evoluția producției de masă lemnoasă recoltată din fondul forestier național, în perioada 1989-2015:

Tabel nr. 5. Producția de masă lemnoasă recoltată din fondul forestier național, în perioada 1989-2015

Nr.	Anul	Cantitate masă lemnoasă recoltată mii (mc)
1.	1989	19.464,0
2.	1990	16.649,0
3.	1991	15.377,1
4.	1992	14.419,3
5.	1993	13.590,7
6.	1994	12.942,1
7.	1995	13.812,7
8.	1996	14.408,3
9.	1997	14.508,5
10.	1998	12.642,0
11.	1999	13.718,1
12.	2000	14.284,7
13.	2001	12.830,5
14.	2002	15.880,7
15.	2003	16.190,2
16.	2004	16.693,9
17.	2005	15.234,0
18.	2006	15.318,9
19.	2007	16.819,4
20.	2008	16.299,3
21.	2009	16.160,8
22.	2010	16.652,1
23.	2011	18.191,0
24.	2012	18.486,3
25.	2013	18.582,2
26.	2014	17.262,3
27.	2015	17.384,0

Sursa: informații furnizate de INS

După anul 1989, producția de masă lemnoasă recoltată din fondul forestier național, a scăzut cu 14,46 %, înregistrând un trend descendent (minimumul fiind înregistrat în anul 1998, când s-au

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

recoltat 12.642,0 mii mc masă lemnoasă, reprezentând doar **59,81 %** din masa lemnoasă recoltată la nivelul anului 1989). Maximul producției realizate după anul 1989, s-a înregistrat în anul 2013, când s-au recoltat 18.582,2 mii mc masă lemnoasă, reprezentând **95,47%** din masa lemnoasă recoltată la nivelul anului 1989.

Din analiză au rezultat următoarele concluzii:

1. Volumul mediu de masă lemnoasă la hectar a crescut de la ultimul inventar forestier național (anul 1984) cu **48,39%**. Astfel spus, în fiecare hectar împădurit se regăsesc actualmente **322 mc** masă lemnoasă comparativ cu 217 mc masă lemnoasă, cât se regăseau la ultimul inventar forestier, iar tăierile ilegale și defrișările nu constituiau o problemă în perioada respectivă. *Vârsta medie actuală* de **63 de ani** este mai mare decât vârsta medie rezultată din ultimul inventar forestier național complet. Acest indicator este relevant, întrucât o pădure mai tânără are o creștere medie anuală la hectar mai mare, comparativ cu o pădure mai în vârstă.

În concluzie, tendința înregistrată de creștere a indicatorului *creșterea medie anuală la hectar*, de la **5,6 mc/ha, în anul 1984**, la **7,7 mc/ha, în anul 2013**, nu se datorează unei vârste medii mai scăzute a fondului forestier național.

2. Raportarea diferenței dintre volumele medii de masă lemnoasă la hectar, rezultate în urma ultimului inventar forestier național (1984) și al celui parțial raportat la anul 2013, la o perioadă de timp de 29 de ani, relevă o *crestere medie anuală a volumului mediu de masă lemnoasă la hectar* de **3,62 mc/ha/an** în perioada 1984 - 2013. De asemenea, *volumul total de masă lemnoasă* a crescut, în perioada analizată 1984 – 2013, cu **53,14%** (de la **1.450.645 mii mc masă lemnoasă, la nivelul anului 1984**, la **2.221.593 mii mc masă lemnoasă, la nivelul anului 2013**).

3. Creșterea volumului mediu de masă lemnoasă la hectar și creșterea volumului total de masă lemnoasă, au fost determinate de următoarele aspecte:

- ✓ tendința înregistrată de creștere a indicatorului *creșterea medie anuală la hectar*, între cele 2 inventare forestiere naționale, de la 5,6 mc/ha/an la 7,7 mc/ha/an;
- ✓ tendința înregistrată de scădere a cantităților de masă lemnoasă recoltată legal;
- ✓ tendința înregistrată de creștere a cantităților de masă lemnoasă recoltată ilegal.

4. Tendința înregistrată de creștere a indicatorului *creșterea medie anuală la hectar*, corelată cu tendința înregistrată de scădere a cantităților de masă lemnoasă recoltată legal, a compensat volumul în creștere al cantităților de masă lemnoasă recoltate ilegal, fiind create astfel premisele tendinței înregistrate de creștere medie anuală a volumului mediu de masă lemnoasă la hectar cu **3,62 mc/ha/an**, pentru fiecare an din perioada 1984 – 2013.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În spațiul public au apărut diverse informații care fac referire la rapoarte ce abordează problema defrișărilor în România, spre exemplu, studiul privind starea industriei silvice și exploatarea lemnului din România, realizat de PricewaterhouseCoopers România (în continuare, PWC), care a identificat următoarele aspecte:

- *“Suprafața de pădure afectată de defrișări a scăzut cu 38% în ultimii 25 de ani, iar imaginea creată în România privind defrișările masive este artificială”.*
- *“Problemele legate de infrastructură fac accesul dificil, iar lumea defrișează cel mai mult din zone vizibile. Astfel că s-a creat o imagine artificială a defrișărilor masive în zone vizibile. Sigur că acest lucru creează probleme, se creează un dezechilibru în ceea ce privește tipul arborilor, vârsta, dar în mod cert aceasta este o explicație”²⁰*

Înainte de anul 1989, tăierile ilegale au fost apreciate de către specialiștii din domeniu, ca având valori ne semnificative, fiind ținute sub control de către regimul din acea perioadă.

Având în vedere *volumul de masă lemnoasă efectiv recoltat, din suprafața acoperită cu arbori la nivel național²¹*, luând în considerare toleranța acestui indicator (-,+11%), *producția de masă lemnoasă totală²²*, precum și *volumul de masă lemnoasă autorizat spre recoltare*, se poate aprecia că, în perioada 2011-2014, **tăierile ilegale au afectat în mod grav sectorul silvic și industriile conexe²³**.

Din discuțiile informale purtate, pe parcursul derulării investigației, cu specialiști, cu reprezentanți ai întreprinderilor, ai asociațiilor de întreprinderi și ai instituțiilor din acest domeniu de activitate, a reieșit că fenomenul tăierilor ilegale și al defrișărilor s-a manifestat în sensul reducerii substanțiale, începând cu anul 2015. Aceasta, **ca urmare a măsurilor promovate de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv îmbunătățirea legislației forestiere prin** adoptarea HG 470/2014²⁴, a modificării Codului Silvic prin Legea 175/2017²⁵ și a modificării și completării, în regim de urgență, a Legii nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, prin OUG nr. 51/2016²⁶ și prin Legea nr.

---

²⁰ Sursa: AGERPRES/(AS — autor: Florentina Cernat, editor: Oana Tilică, editor online: Irina Giurgiu) marți, 4 Oct 2016, 12:35 • ECONOMIE.

²¹ Date disponibile ale IFN.

²² Comunicată de INS.

²³ Datele IFN privind volumul de masă lemnoasă efectiv recoltat, la nivel național, sunt disponibile până la anul 2014.

²⁴ HG nr. 470 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 426 din data de 10 iunie 2014.

²⁵ Publicată în M.O. nr. 569 din 18.07.2017.

²⁶ Publicată în M.O. nr. 726 din 20.09.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

134/2017²⁷, cu sprijinul populației, al asociațiilor pentru protecția mediului și al forestierilor din România. Prin implementarea acestor modificări legislative, s-a avut în vedere diminuarea tăierilor ilegale, implementarea măsurilor de control sever pentru trasabilitatea lemnului, acordarea de compensații proprietarilor de fond forestier inclus în arii protejate, paza gratuită a proprietăților de maxim 30 de hectare, sprijinirea populației în asigurarea necesarului de lemn pentru încălzirea locuințelor, creșterea responsabilității angajaților și a operatorilor economici din silvicultură și exploatare forestiere.

Din discuțiile informale purtate, pe parcursul derulării investigației, cu reprezentanți ai întreprinderilor și ai asociațiilor de întreprinderi, a reieșit că, după anul 2015, transportul masei lemnoase tăiate ilegal a devenit o operațiune extrem de riscantă, care implică inclusiv confiscarea mijlocului de transport.

Măsurile implementate de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură au oferit, în mod concret, mijloace eficiente pentru combaterea tăierilor ilegale.

Referitor la impactul acestor măsuri:

1. Potrivit Ministerului Apelor și Pădurilor²⁸ cu privire la centralizarea situației controalelor de fond și parțiale privind volumul de masă lemnoasă provenită din arbori tăiați fără drept, indentificat, la nivel național, se constată o diminuare semnificativă a acestuia, începând cu anul 2015. Astfel, pentru 48.977 de controale de fond și parțiale realizate în fondul forestier național, în anul 2014, s-a identificat un volum de masă lemnoasă provenită din arbori tăiați fără drept, în cuantum de 291.945 mc. Pentru 38.698 de controale de fond și parțiale realizate în fondul forestier național, realizate în anul 2015 (o diminuare cu 21 %, față de anul 2014), s-a identificat un volum de masă lemnoasă provenită din arbori tăiați fără drept, în cuantum de 153.405 mc (o diminuare cu 47,5 %, față de anul 2014). Pentru 45.177 de controale de fond și parțiale realizate în fondul forestier național, realizate în anul 2016 (o diminuare cu 7,5 %, față de anul 2014), s-a identificat un volum de masă lemnoasă provenită din arbori tăiați fără drept, în cuantum de 191.450 mc (o diminuare cu 34,5 %, față de anul 2014). Se constată o reducere semnificativă a volumului de masă lemnoasă provenită din arbori tăiați fără drept, indentificat la nivel național, începând cu anul 2015.

2. Potrivit RNP-Romsilva,²⁹ numărul de cazuri de tăieri ilegale, identificate în fondul forestier proprietate publică, a crescut cu 5,7%, de la 7.795 cazuri, în anul 2014, la 8.240 cazuri, în anul 2015, scăzând ulterior cu 20,5%, în anul 2016, față de anul 2014, respectiv la 6.464 cazuri. Așadar, dacă inițial s-au identificat mai multe cazuri de tăieri ilegale, ulterior s-a înregistrat o

²⁷ Publicată în M.O. nr. 445 din 15.07.2017.

²⁸ adresa Ministerului Apelor și Pădurilor nr. 207088/IȘ/20.12.2017.

²⁹ adresa RNP-Romsilva nr. 27067/DCP/07.12.2017.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

diminuare a cazurilor de tăieri ilegale identificate, în fondul forestier proprietate publică, cu cca. 20%.

3. Transferul pe piața fiscalizată a unui necesar de 2,5 milioane mc lemn de foc, acoperit anterior din alte surse. Această împrejurare a determinat creșterile de prețuri înregistrate la lemnul de foc, comercializat către populație, la sfârșitul anului 2016, atribuite de reprezentanții RNP-Romsilva și ASFOR, contextului creat pe piața masei lemnoase, caracterizat de lipsa la beneficiari a unei cantități semnificative de masă lemnoasă, estimată la cca. 3 milioane mc.³⁰ În acest context, se poate aprecia că *tăierile ilegale* – una dintre sursele de satisfacere a necesarului de lemn de foc pentru populație, s-au diminuat cu cel puțin 2,5 milioane mc. În realitate, *tăierile ilegale* s-au diminuat cu mai mult de 2,5 milioane mc, întrucât, până la transferul pe piața fiscalizată a unui necesar de 2,5 milioane mc lemn de foc, acoperit anterior din alte surse, au fost consumate rezerve ale populației, constituite anterior, iar creșterea prețului a condus la restrângerea cererii.

La finalizarea actualului inventar forestier, vor fi disponibile informații mai exacte privind volumele de masă lemnoasă efectiv recoltate, pe cale de consecință, volumul tăierilor ilegale, putând fi evaluat în mod corespunzător.

Prin urmare, se poate contura concluzia că în fapt, starea suprafețelor împădurite la nivel național este mai bună decât imaginea creată în spațiul public cu privire la aceasta, în sensul că, față de inventarul forestier național realizat la nivelul anilor '80, suprafața împădurită a înregistrat o creștere efectivă cu cca. 215.000 ha, reprezentând o creștere procentuală de cca. 3,2%, volumul total de masă lemnoasă a crescut cu cca. 771.000 mii mc, reprezentând o creștere procentuală de cca. 53,1% iar volumul mediu de masă lemnoasă la hectar a crescut cu cca. 105 mc/ha, reprezentând o creștere procentuală de cca. 48,4%. Începând cu anul 2015, urmare a măsurilor implementate de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, cu sprijinul populației, al asociațiilor pentru protecția mediului și al forestierilor din România, fenomenul tăierilor ilegale a cunoscut o diminuare considerabilă.

Fenomenele de defrișare identificate și intens mediatizate în spațiul public, cu grad mare de sensibilitate publică, au un caracter regional ori local, fiind situate cu preponderență în zone accesibile și/sau în suprafețe de fond forestier pentru care nu se asigură respectarea regimului silvic.³¹ Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a promovat modificarea Codului Silvic prin Legea 175/2017³², tocmai în considerarea combaterii tăierilor ilegale în suprafețele de fond forestier pentru care nu se asigură respectarea regimului silvic.

---

³⁰ Estimări ASFOR.

³¹ astfel cum reiese din discuțiile informale purtate pe perioada de derulare a investigației.

³² Publicată în M.O. nr. 569 din 18.07.2017.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Echipa de investigație consideră că Ministerului Apelor și Pădurilor ar trebui să transmită în spațiul public mai multe semnale cu privire la starea reală a pădurilor, a realizărilor înregistrate, în special, în ceea ce privește combaterea tăierilor ilegale. De asemenea, transparentizarea realizărilor privind combaterea tăierilor ilegale ar încuraja intensificarea luptei împotriva tăierilor ilegale și ar contracara postura negativă și nemeritată atribuită sectorului silvic de amploarea tăierilor ilegale.

2.3. Analiza evoluției economice a sectorului silvic și a industriei de prelucrare a lemnului

Analiza evoluției economice a sectorului silvic și a industriei de prelucrare a lemnului, a fost realizată în cadrul investigației luând în considerare date și informații furnizate de Ministerul Finanțelor Publice privind bilanțurile contabile depuse de întreprinderi în anii 2013, 2014 și 2015. S-au avut în vedere următoarele domenii de activitate, potrivit clasificării activităților în economia națională:

- ✓ domeniul de activitate *silvicultură și exploatare forestieră* – clasa de *silvicultură și alte activități forestiere* - cod CAEN 0210, clasa de *exploatare forestieră* - cod CAEN 0220,
- ✓ domeniul de activitate *prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei* – diviziunea 16, clasa *tăierea și rindeluirea lemnului* - cod CAEN 1610.

Sectorul silvic reprezintă componenta de ofertă a pieței primare a lemnului, componenta de cerere a pieței primare a lemnului fiind reprezentată de industria de prelucrare a lemnului.

Tabel nr. 6. Evoluția economică a sectorului silvic și a industriei de prelucrare a lemnului
2013-2015

Nr.	Activitate	Denumire indicator	2013	2014	2015	Evoluție 2015/2013
1.	Clasa <i>Silvicultură și alte activități forestiere</i> cod CAEN 0210 (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 1.359)	Cifra de afaceri (Lei)	2.293.294.311	2.446.861.238	2.581.310.422	1,126
		Număr de salariați	25.110	23.890	24.262	0,966
		Profit (Lei)	170.419.316	313.266.319	287.259.276	1,686
		Pierdere (Lei)	23.824.355	35.110.668	46.928.222	1,970
		Profit grupă (Lei)	146.594.961	278.155.651	240.331.054	1,639
2.	Clasa <i>Exploatare forestieră</i> cod CAEN 0220 (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 2.905)	Cifra de afaceri (Lei)	1.991.075.803	2.221.353.804	2.433.080.556	1,222
		Număr de salariați	12.955	13.573	14.634	1,130
		Profit (Lei)	119.105.651	133.300.041	192.130.068	1,613
		Pierdere (Lei)	40.953.828	61.093.722	62.877.725	1,535
		Profit grupă (Lei)	78.151.823	72.206.319	129.252.343	1,654
3.	<i>Industria mobilei</i> cod	Cifra de afaceri (Lei)	8.461.058.446	9.076.861.831	9.180.114.518	1,0849

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

	CAEN 031 (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 4.166)	Număr de salariați	60.412	62.678	63.035	1,043
		Profit (Lei)	346.456.323	536.220.753	425.616.020	1,229
		Pierdere (Lei)	228.327.582	169.517.606	229.314.678	1,004
		Profit grupă (Lei)	118.128.741	366.703.147	196.301.342	1,661
4.	<i>Sector silvic (silvicultură și exploatare forestieră) (rd.1+rd.2)</i> (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 4.264)	Cifra de afaceri (Lei)	4.284.370.114	4.668.215.042	5.014.390.978	1,170
		Număr de salariați	38.065	37.463	38.896	1,022
		Profit (Lei)	289.524.967	411.455.692	432.461.122	1,494
		Pierdere (Lei)	64.778.183	96.204.390	109.805.947	1,695
		Profit grupă (Lei)	224.746.784	315.251.302	322.655.175	1,436
5.	Clasa tăierea și rindeluirea lemnului cod CAEN 1610 (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 3.412)	Cifra de afaceri (Lei)	6.690.392.293	7.110.585.812	7.383.939.406	1,104
		Număr de salariați	27.842	28.425	29.287	1,052
		Profit (Lei)	593.028.488	510.862.574	521.703.234	0,880
		Pierdere (Lei)	196.092.760	153.806.819	150.337.500	0,767
		Profit grupă (Lei)	396.935.728	357.055.755	371.365.734	0,936
6.	Diviziunea 16 prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei-industria de prelucrare a lemnului (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 6.372)	Cifra de afaceri (Lei)	12.016.193.927	12.952.671.357	13.192.354.571	1,098
		Număr de salariați	49.962	50.758	52.301	1,047
		Profit (Lei)	758.623.373	743.643.881	724.450.675	0,955
		Pierdere (Lei)	399.049.335	382.533.950	360.910.207	0,904
		Profit grupă (Lei)	359.574.038	361.109.931	363.540.468	1,011
7.	Total sector silvic împreună cu industria de prelucrare a lemnului și industria mobilei (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 14.802)	Cifra de afaceri (Lei)	24.761.622.487	26.697.748.230	27.386.860.067	1,106
		Număr de salariați	148.439	150.899	154.232	1,039
		Profit (Lei)	1.394.604.663	1.726.430.994	1.629.456.039	1,168
		Pierdere (Lei)	692.155.100	648.255.946	700.030.832	1,011
		Profit total (Lei)	702.449.563	1.078.175.048	929.425.207	1,323

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

8.	Total realizat la nivel național (Număr de întreprinderi în anul 2015 - 630.558)	Cifra de afaceri (Lei)	996.218.066.147	1.058.338.601.904	1.140.668.419.471	1,145
		Număr de salariați	3.530.436	3.655.202	3.871.008	1,096
9.	Sector silvic raportat la total național	Cifra de afaceri (%)	0,43	0,44	0,44	1,023
		Număr de salariați(%)	1,08	1,02	1,005	0,930
10.	Industria de prelucrare a lemnului raportată la total național	Cifra de afaceri (%)	1,21	1,22	1,16	0,958
		Număr de salariați (%)	1,42	1,39	1,35	0,950
11.	Industria mobilei raportat la total național	Cifra de afaceri (%)	0,84	0,85	0,80	0,952
		Număr de salariați(%)	1,71	1,71	1,62	0,947
12.	Total sector silvic împreună cu industria de prelucrare a lemnului și industria mobilei, raportat la nivel național	Ponderea cifrei de afaceri (%)	2,48	2,52	2,40	0,967
		Număr de salariați(%)	4,2	4,12	3,98	0,947

Sursa: informații procesate în investigație din sursa Ministerul Finanțelor Publice

Conform celor prezentate în tabelul de mai sus, atât sectorul silvic (*silvicultură și exploatare forestieră*), industria de prelucrare a lemnului (*Diviziunea 16 - prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei*), cât și industria mobilei au cunoscut o perioadă de creștere și dezvoltare în perioada 2013-2015, indicatori relevanți precum cifrele de afaceri realizate, numărul de salariați și profitul realizat înregistrând o evoluție pozitivă.

Raportat la economia națională, în perioada 2013-2015, *sectorul silvic* a înregistrat **între 0,43 % și 0,44 %** din *cifra de afaceri realizată la nivel național*, deținând **între 1,005 % și 1,08 %** din *numărul de salariați*, acest fapt conduce la concluzia că **productivitatea sectorului silvic a fost mai scăzută decât media națională**.

Raportat la economia națională, în perioada 2013-2015, *industria de prelucrare a lemnului* a realizat între 1,16 % și 1,22 % din *cifra de afaceri realizată la nivel național*, deținând **între 1,35 % și 1,42 %** din *numărul de salariați*, ceea ce indică o **productivitate a industriei de prelucrare a lemnului mai scăzută decât media națională**.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Raportat la economia națională, în perioada 2013-2015, *industria mobilei* a realizat între 0,8 % și 0,84 % din *cifra de afaceri realizată la nivel național*, deținând între 1,62 % și 1,71 % din *numărul de salariați*, ceea ce indică o **productivitate a industriei mobilei mai scăzută decât media națională**.

Raportat la economia națională, *sectorul silvic împreună cu industria de prelucrare a lemnului și cu industria mobilei*, au realizat în perioada 2013-2015, între 2,4 % și 2,51 % din cifra de afaceri realizată la nivel național, deținând între 3,98 % și 4,2 % din *numărul de salariați*, ceea ce conduce la concluzia că **productivitatea sectorului silvic, respectiv a industriei de prelucrare a lemnului și a industriei mobilei, a fost mai scăzută decât media înregistrată la nivel național**.

Deși cifra de afaceri înregistrată în sectorul silvic, industria de prelucrare a lemnului și industria mobile, a crescut substanțial, în perioada analizată, de la 24.761.622.487 Lei – la nivelul anului 2013, la 27.386.860.067 Lei – la nivelul anului 2015. Astfel, ponderea acestora în total economie națională s-a redus cu 3,3%. Numărul de întreprinderi care își desfășurau activitatea în sectorul silvic, în industria de prelucrare a lemnului și în industria mobilei a fost de 14.802, la nivelul anului 2015, reprezentând 2,34 % din totalul întreprinderilor active în economia națională

Potrivit unui studiu realizat în anul 2014 de către PWC, mediatizat în mijloacele de informare în masă, cu privire la *contribuția directă a industriei lemnului în formarea PIB - ului în România*, aceasta a fost relativ constantă în ultimul deceniu (variind între 1,1% și 1,5%). Potrivit studiului România se situa, în anul 2014, pe locul 9 în cadrul Uniunii Europene (1,1% comparativ cu media Uniunii Europene de 0,4%). *Sectorul silvic și de prelucrare a lemnului din România* a avut o pondere totală de 3,5% la formarea PIB, dacă se iau în considerație și efectele indirecte. În statele membre ale Uniunii Europene, în medie, unui singur angajat din administrația publică îi revin circa 632 hectare, de 2,4 ori mai mult față de suprafața care revine unui angajat din România (263 hectare), principala cauză fiind infrastructura IT insuficientă în cazul autorităților silvice autohtone. *Sectorul silvic și al prelucrării lemnului* contribuie cu 1,7 miliarde Euro la bugetul de stat, atunci când sunt luate în calcul efectele directe și indirecte asupra economiei³³. Cifrele de afaceri înregistrate în sectorul analizat, indicate de către PWC, sunt sensibil apropiate de cele identificate în analiza realizată în prezentul Raport.

În acest context, având în vedere informațiile disponibile ale IFN referitoare la *volumul de masă lemnoasă total efectiv recoltat* și luând în considerare toleranța acestui indicator (-,+11%), având, totodată, în vedere *producția de masă lemnoasă totală la nivel național*, comunicată în cadrul investigației de către INS, precum și *volumul de masă lemnoasă autorizat spre recoltare*, apreciem că fenomenul de **combatere al tăierilor ilegale a avut o importantă componentă**

---

³³ Sursa: AGERPRES/(AS — autor: Florentina Cernat, editor: Oana Tilică, editor online: Irina Giurgiu) marți, 4 Oct 2016, 12:35 • ECONOMIE

economică, în perioada 2011-2014. Tăierile ilegale au fost estimate între cca. 19% și cca. 55% (datorită marjei de eroare) din producția de masă lemnoasă realizată la nivel național, la nivelul anului 2013. Trebuie precizat că, în inventarul forestier național, început în anul 2008, nu există o repartizare a volumului de masă lemnoasă recoltat și a suprafețelor împădurite, la nivelul fondului forestier național ori la nivelul vegetației forestiere din afara fondului forestier național, pe cale de consecință nu se poate estima repartizarea tăierilor ilegale pe aceste componente.

Ulterior anului 2014, ca urmare a măsurilor autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv demersurile întreprinse de îmbunătățire a legislației în domeniul forestier, cu sprijinul populației, al asociațiilor pentru protecția mediului și al forestierilor din România, s-a reușit o diminuare semnificativă a tăierilor ilegale din fondul forestier.

2.4. Evoluția fondului forestier național, prin prisma unor indicatori relevanți, prezența comparativ cu alte state membre ale Uniunii Europene

Pădurile și alte terenuri împădurite acoperă peste 40 % din suprafața terestră a Uniunii Europene, având un caracter foarte variat de la o regiune la alta. Împădurirea și evoluția naturală au contribuit la creșterea suprafeței împădurite a Uniunii Europene cu circa 0,4% pe an în ultimele decenii. Cu toate acestea, la nivel mondial, suprafețele împădurite continuă să scadă. La ora actuală, în Uniunea Europeană, doar 60 – 70 % din creșterea anuală este tăiată, ceea ce are drept consecință creșterea suprafeței totale împădurite. Totuși, conform previziunilor statelor membre în ceea ce privește activitatea de exploatare a terenurilor împădurite, schimbarea destinației terenurilor și activitatea în silvicultură, se așteaptă ca indicii de exploatare forestieră să crească cu aproximativ 30 % până în anul 2020, în comparație cu anul 2010³⁴. Aproximativ 60 % din păduri aparțin câtorva milioane de proprietari privați, respectiv 16 milioane, conform estimărilor proprietarilor. Deși numărul proprietarilor privați de păduri este destul de ridicat, proporția suprafețelor împădurite deținute de către aceștia este comparativ redusă și adesea fragmentată, așa cum se întâmplă inclusiv în cazul României, iar numărul acestora tinde să crească, având în vedere că în unele state membre continuă procesul de restituire a pădurilor proprietarilor. Restul pădurilor se află în proprietatea statelor membre și a altor proprietari publici.

Pădurile sunt multifuncționale, având o utilitate economică, socială și de mediu. Ele oferă habitate pentru animale și plante și joacă un rol major în atenuarea schimbărilor climatice și în alte servicii de mediu. Aproape o pătrime din suprafața împădurită a Uniunii Europene este protejată în cadrul programului Natura 2000, iar o mare parte din restul suprafeței adăpostește specii protejate în temeiul legislației Uniunii Europene în materie de protecție a naturii. De

---

³⁴ COM (2013) 659 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, "O nouă strategie forestieră a UE: pentru pădurile și sectorul forestier", Bruxelles, 20.09.2013, pg. 2.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

asemenea, pădurile oferă avantaje mari pentru societate, inclusiv pentru sănătatea oamenilor, pentru recreere și turism.

Importanța socioeconomică a pădurilor este ridicată, dar adesea subestimată. Pădurile contribuie la dezvoltarea rurală și asigură aproximativ trei milioane de locuri de muncă la nivel european. Lemnul este în continuare principala sursă de venituri financiare din păduri. Lemnul este considerat, de asemenea, o sursă importantă de materii prime pentru bioindustriile emergente. Biomasa forestieră este în prezent cea mai importantă sursă de energie regenerabilă și reprezintă aproximativ jumătate din consumul total de energie regenerabilă a Uniunii Europene.³⁵ Pădurile oferă, de asemenea, o gamă largă de alte produse, de exemplu plută, rășini, ciuperci, fructe cu coajă lemnoasă, vânat, etc.

Regiunea Europei este formată din 50 de țări și zone cu o suprafață forestieră totală de peste 1 miliard de hectare sau aproximativ 25 % din suprafața pădurilor la nivel mondial. Pădurile acoperă circa 45 % din suprafață totală a terenurilor în Europa, variind de la **0 %** la **Monaco**, la **73 %** în **Finlanda**. Suprafața împădurită din Federația Rusă este dominantă la nivelul Europei, întrucât cuprinde cea mai mare zonă de pădure din lume. Federația Rusă a raportat o suprafață împădurită de aproape **810 milioane de hectare**, care reprezintă peste 80 % din suprafața împădurită a Europei și **o cincime din suprafața pădurilor la nivel mondial**.

Suprafața împădurită în Europa se ridică în prezent la **215 milioane ha** și reprezintă **33 %** din suprafața totală a terenurilor. Alte terenuri împădurite acoperă o suprafață suplimentară de 36 de milioane ha, reprezentând 5,5% din suprafața totală a terenurilor. Gradul de acoperire cu pădure variază între țările din Europa. Suprafața împădurită este distribuită inegal pe teritoriul european și sunt semnificative diferențele în procente de pădure deținute de țările europene. În timp ce suprafața forestieră cea mai extinsă, respectiv 53%, se regăsește în Europa de Nord, Europa de Sud-Est este cea mai puțin împădurită regiune din Europa, respectiv 23%. În Finlanda, aproape trei sferturi din suprafața totală de teren este acoperită de păduri. Cu 68% suprafață împădurită, Suedia este statul situat pe poziția a 2-a. Slovenia este singurul stat din Europa Sudică cu acoperire de pădure mai mult de 60%. Cea mai mică pondere a suprafețelor forestiere se regăsește în Europa Sud-Estică, respectiv 23% din suprafața de teren. Între 10 și 15% din suprafața de teren deținută este acoperită de pădure în Danemarca, Moldova, Marea Britanie, Olanda și Irlanda. Țările cu cea mai mică suprafață de pădure sunt Malta și Islanda (respectiv 1,1 % și 0,5 %). În **România**, suprafața împădurită acoperă, potrivit Eurostat, la nivelul anului 2015, 6,95 milioane ha și reprezintă cca. **29 %** din suprafața totală.

Contrar tendinței înregistrate la nivel global, aria acoperită de păduri și alte terenuri împădurite în Uniunea Europeană – 28 membri (în continuare UE-28) este în ușoară creștere. Pe parcursul

---

³⁵ COM (2013) 659 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, "*O nouă strategie forestieră a UE: pentru pădurile și sectorul forestier*", Bruxelles, 20.09.2013, pg. 3.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

ultimilor 25 de ani (din 1990 până în 2015), suprafața acoperită cu pădure și alte terenuri împădurite a crescut, potrivit Eurostat, în total cu **5,2%**, echivalent cu o creștere medie de **0,2% pe an**. Ratele globale de schimbare, între 1990 și 2015, în statele membre ale Uniunii Europene, au variat în mod substanțial, de la o reducere a suprafețelor împădurite 3,2% în Danemarca și contracții minore în Suedia și Luxemburg, la creșteri înregistrate în intervalul de 11-22% în Bulgaria, Lituania, Marea Britanie, Ungaria și Italia, în timp ce Irlanda a înregistrat o creștere semnificativă a suprafețelor împădurite cu 56%. În **România**, din 1990 până în 2015, suprafața acoperită cu pădure și alte terenuri împădurite a crescut în mod constant, potrivit Eurostat, în total cu **4%**, reprezentând **266 mii ha**.

Din punct de vedere ecologic, pădurile din Uniunea Europeană se regăsesc în mai multe regiuni biogeografice diferite, acestea adaptându-se la o varietate de condiții naturale, variind de la câmpie, la păduri alpine. Din punct de vedere socio-economic, suprafețele împădurite variază de la exploatații familiale mici, la suprafețe împădurite deținute de statele membre sau la mari proprietăți deținute de companii, multe, ca parte a lanțurilor de aprovizionare cu lemn industrial. Potrivit Eurostat, cca. **60% din suprafețele împădurite din Uniunea Europeană sunt în proprietate privată**. În **România**, **64,8 %** din suprafețele împădurite sunt în **proprietate publică** a statului sau a unităților administrativ teritoriale și **35,2 %** din suprafețele împădurite sunt în **proprietate privată**³⁶.

Deși suprafața împădurită a crescut în toate regiunile europene, în perioada 1990 – 2015, rata de împădurire a scăzut în ultima perioadă, în special în Europa de Nord și Europa de Sud-Vest. **Europa a câștigat 17,5 milioane de hectare de pădure din ultimii 25 de ani**. În medie, în Europa suprafața forestieră a crescut cu **360 mii hectare pe an**.

Cu o rată de creștere anuală de 242.000 ha, respectiv 0,9 %/an, în ultimii 25 de ani, cea mai mare expansiune a suprafeței acoperite cu păduri a fost în Europa de Sud-Vest, urmată de Europa de Sud-Est, cu o rată de creștere anuală de 166.000 ha (0,6%/an) și Europa Central-Vestică cu o rată de creștere anuală de 142.000 ha (0,4%/an) pe an.

Creșterea anuală a suprafeței împădurite în Europa de Nord și Europa de Sud-Vest a fost mai mare pe parcursul perioadei 1990-2015, decât în perioada 2005-2015. Acest lucru indică faptul că expansiunea pădurilor a scăzut în aceste regiuni în ultimii ani, această împrejurare determinând, totodată, declinul ratei de creștere la nivel european. Singurele regiuni în care expansiunea pădurilor a crescut în ultimii ani au fost Europa de Sud-Est și, într-o mică măsură, Europa Central-Estică.

---

³⁶ Conform INS, în anul 2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 7. Creșterile anuale înregistrate cu privire la suprafața împădurită, pe regiuni ale Europei, în perioada 1990 - 2015

Regiune	1990	2000	2005	2010	2015	Modificare anuală 1990-2015 mii ha/an	Modificare anuală 2005-2015 mii ha/an
	Mii ha						
Europa Nordică	69.975	70.852	70.736	70.781	70.832	34	10
Europa Central-Vestică	35.021	36.385	37.162	37.861	38.582	142	142
Europa Central-Estică	41.628	42.762	43.300	43.873	44.494	115	119
Europa Sud-Vestică	24.852	28.705	29.353	30.531	30.913	242	156
Europa Sud-Estică	26.297	27.447	28.429	29.562	30.446	166	202
Europa	197.773	206.151	208.980	212.607	215.267	700	629
EU - 28	147.956	154.740	156.758	159.236	160.931	519	417

Sursa: informații preluate din State of Europe's Forests 2015

Cele mai mari creșteri ale suprafeței totale de pădure, pentru perioada 1990 – 2015, s-au înregistrat în Italia cu 79.480 ha pe an, Spania cu 72.800 ha pe an și Franța cu 44.200 ha pe an. S-au înregistrat și scăderi ale suprafețelor acoperite de pădure în Portugalia, pe perioada 1990-2015, iar Suedia a înregistrat o scădere în perioada 2005-2015.

În tabelul de mai jos prezentăm evoluția suprafețelor împădurite la nivel european, în perioada 1990 – 2015:

Tabel nr. 8. Evoluția suprafețelor împădurite la nivel european, în perioada 1990 – 2015

Nr. crt.		1990	2000	2005	2010	2015
1.	<i>Suedia</i>	30.607,00	30.707,00	30.762,00	30.505,00	30.505,00
2.	<i>Spania</i>	25.806,22	27.336,96	27.540,76	27.525,38	27.626,65
3.	<i>Finlanda</i>	22.823,23	23.282,51	23.300,00	23.019,00	23.019,00
4.	<i>Franța</i>	16.474,00	17.093,00	16.748,00	17.163,00	17.579,00

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

5.	<i>Germania</i>	11.300,00	11.354,00	11.384,00	11.409,00	11.419,00
6.	<i>Italia</i>	9.123,00	10.019,00	10.467,00	10.789,00	11.110,00
9.	<i>Polonia</i>	8.881,00	9.059,00	9.200,00	9.329,00	9.435,00
8.	<i>România</i>	6.685,00	6.600,00	6.743,00	6.919,00	6.951,00
9.	<i>Grecia</i>	6.511	6.525	6.532	6.539,00	6.539,00
10.	<i>Portugalia</i>	4.527,47	4.560,61	4.577,18	4.742,20	4.907,21
11.	<i>Austria</i>	3.894,00	3.955,00	3.978,00	4.000,00	4.022,00
12.	<i>Bulgaria</i>	3.457,00	3.480,00	3.677,00	3.761,00	3.845,00
13.	<i>Letonia</i>	3.288,00	3.364,00	3.415,00	3.467,00	3.468,00
14.	<i>Marea Britanie</i>	2.798,00	2.974,00	3.041,00	3.079,00	3.164,00
15.	<i>Cehia</i>	2.629,42	2.637,29	2.647,42	2.657,38	2.667,41
16.	<i>Croația</i>	2.127,00	2.300,00	2.387,00	2.474,00	2.491,00
17.	<i>Estonia</i>	2.402,13	2.450,31	2.465,04	2.452,96	2.455,51
18.	<i>Lituania</i>	2.025,00	2.103,00	2.194,00	2.254,00	2.284,00
19.	<i>Ungaria</i>	1.801,00	1.907,00	1.983,00	2.046,39	2.190,43
20.	<i>Slovacia</i>	1.921,70	1.921,40	1.931,60	1.938,90	1.940,00
21.	<i>Slovenia</i>	1.229,00	1.271,00	1.272,00	1.272,00	1.271,00
22.	<i>Irlanda</i>	514,36	684,44	744,46	772,86	801,24
23.	<i>Belgiua</i>	698,10	694,40	704,20	714,00	719,10
24.	<i>Denmarca</i>	679,25	721,45	599,30	634,08	657,69
25.	<i>Cipru</i>	356,11	385,47	386,72	386,13	386,19
26.	<i>Olanda</i>	345,00	360,00	365,00	373,48	376,00
27.	<i>Luxembourg</i>	88,60	88,15	88,15	88,20	88,20
28.	<i>Malta</i>	0,00	0,00	0,00	0,35	0,35
	<i>Uniunea Europeană (28 țări)</i>	172.992	177.834	179.133	180.311	181.925

Sursa: Eurostat

Prezentare comparativă a evoluției suprafețelor împădurite, în perioada 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România – *state cu ponderi apropiate ale suprafețelor împădurite raportate la total suprafață, situate între 29 % și 34 %:*

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 9. Evoluția suprafețelor împădurite, în perioada 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România

	Suprafața împădurită - % din teritoriu -	Suprafață împădurită -mii. ha -					Rata de creștere 1990-2015
		1990	2000	2005	2010	2015	
		1990	2000	2005	2010	2015	%
Cehia	34	2.629	2.637	2.647	2.657	2.667	1,45
Germania	31	11.300	11.354	11.384	11.409	11.419	1,05
Franța	28	16.474	17.093	16.748	17.163	17.579	6,71
Polonia	30	8.881	9.059	9.200	9.329	9.435	6,24
România	29	6.685	6.600	6.734	6.919	6.951	3,98
UE - 28	41	172.992	177.834	179.133	180.311	181.925	5,16

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat, ultima actualizare a datelor disponibile fiind 21.07.2016

Analiza comparativă a evoluției suprafețelor împădurite, în perioada 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România, relevă o creștere constantă a suprafețelor împădurite ca rezultat al eforturilor de împădurire, cea mai mare rată de creștere fiind înregistrată în Franța, respectiv 6,71 %, iar cea cea mai mică rată de creștere fiind înregistrată în Germania, respectiv 1,05 %. România a înregistrat o rată de creștere de 3,98 %, sub media înregistrată la nivel european, respectiv 5,16 %.

Suprafața împădurită din Europa a continuat să crească în deceniile 1990-2000 și 2000-2010, deși rata de creștere a încetinit în ultimul deceniu, 2000-2010:

Tabel nr. 10. Suprafața împădurită din Europa între 1990 și 2010

Regiunea	Suprafața împădurită - mii ha -			Rata anuală de creștere - mii ha/an -		Rata anuală de creștere - %/an -	
	1990	2000	2010	1990-2000	2000-2010	1990-2000	2000-2010
Federația Rusă	808.950	809.269	809.090	32	-18	-	-
Europa fără Federația Rusă	180.521	188.971	195.911	845	694	0.46	0.36
Total Europa	989.471	998.239	1.005.001	877	676	0.09	0.07
Total la nivel	4.168.399	4.085.063	4.032.905	-8.334	-5.216	-0.20	-0.13

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

mondial							
---------	--	--	--	--	--	--	--

Sursa: informații preluate din Food and Agriculture Organization of The United Nations: State of The World's Forests, 2011, Rome

Anual în Europa, suprafața acoperită de pădure a crescut în medie cu 0,845 milioane de hectare – în deceniul 1990 – 2000, respectiv cu 0,694 milioane de hectare – în deceniul 2000 – 2010. Extinderea suprafeței împădurite a fost rezultatul plantării de noi păduri și al extinderii naturale a pădurilor pe fostele terenuri agricole. În deceniul 2000-2010, creșterea anuală netă a suprafeței împădurite a fost de sub 700.000 ha/an, în scădere de la aproape 900 000 ha/an în timpul anilor 1990. În comparație cu alte regiuni, Europa a fost singura regiune cu o creștere netă a suprafeței împădurite pe întreaga perioadă a deceniilor analizate 1990-2000 și 2000-2010.

Tabel nr. 11. Suprafața de pădure plantată între 1990 și 2010

Regiunea	Suprafața împădurită - mii ha -			Rata anuală de creștere - mii ha/an -		Rata anuală de creștere - %/an -	
	1990	2000	2010	1990- 2000	2000- 2010	1990- 2000	2000- 2010
Federația Rusă	12.651	15.360	16.991	271	163	1.96	1.01
Europa fără Federația Rusă	46.395	49.951	52.327	356	238	0.74	0.47
Total Europa	59.046	65.312	69.318	627	401	1.01	0.60
Total la nivel mondial	178.307	214.839	264.084	3.653	4.925	1.88	2.09

Sursa: informații preluate din Food and Agriculture Organization of The United Nations: State of The World's Forests, 2011, Rome

Raportat la datele mai sus prezentate, se desprind următoarele aspecte cu privire la suprafața de pădure plantată în Europa, în perioada deceniilor analizate 1990-2000 și 2000-2010:

- ✓ creșterea suprafețelor de pădure plantată în Europa a încetinit în deceniul 2000 – 2010, comparativ cu evoluția la nivel mondial, înregistrată în aceeași perioadă de timp;
- ✓ aproximativ 7 % din suprafața împădurită la nivelul Europei a fost compusă din păduri plantate în 2010;

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- ✓ aproximativ 50 % din creșterea netă în suprafața împădurită, în ultimii 20 de ani, a fost un rezultat al creșterii suprafețelor de pădure plantată;
- ✓ aproximativ 50 % din creșterea netă în suprafața împădurită, în deceniul 2000-2010, a fost determinată de lucrările de împădurire, cu luarea în considerare a creșterii rezultată din extinderea naturală a pădurilor, în principal pe fostele terenuri agricole.

În Europa, **4 %** din suprafața totală a pădurilor este localizată în **zonele protejate**. Pe parcursul ultimului deceniu 2000-2010, creșterea anuală a suprafeței împădurite în cadrul unui sistem de arii protejate a fost de aproape 560 000 de ha pe an, în comparație cu aproximativ 910 000 de ha pe an în deceniul anterior (1990-2000).

Suprafața împădurită destinată în primul rând pentru **protecția solului și a apei** a reprezentat **9 %** din suprafața totală a pădurilor din Europa. O creștere mai mare a acestei suprafețe a fost înregistrată în deceniul 1990-2000.

Europa are un procent de împădurire de 33 % sau de 44,3 % dacă se adaugă și Federația Rusă. Deși pădurile europene (fără Federația Rusă) reprezintă doar **4,86% din pădurile mondiale**, respectiv **215 milioane de hectare suprafață împădurită**, la nivelul anului 2015, acestea constituie un important furnizor de lemn la nivel mondial – furnizează **23% din cantitatea globală de lemn industrial**. Acest lucru se datorează și faptului că **52% din pădurile europene sunt destinate producției (58 % excluzând Federația Rusă)**, față de **30%** care este **media globală**. *Faptul că suprafața împădurită a Europei crește an de an, poate conduce la concluzia că un nivel ridicat al producției de lemn nu este incompatibil cu un management corespunzător principiilor de dezvoltare durabilă.*

În Uniunea Europeană, **58 % din biomasa lemnoasă recoltată** este prelucrată de industriile forestiere, respectiv prelucrarea lemnului, mobilei, fabricarea și conversia pastei de hârtie și a hârtiei, acestea reprezentând aproximativ **7 % din PIB-ul industriei prelucrătoare din Uniunea Europeană** și aproximativ **3,5 milioane de locuri de muncă** și contribuind la realizarea obiectivelor politicii industriale a Uniunii Europene. Restul de **42 % din biomasa lemnoasă este utilizată pentru energie**, reprezentând aproximativ **5 % din consumul total de energie al Uniunii Europene**, biomasa continuând să fie principal sursă de energie regenerabilă.³⁷

În Europa, tendința actuală este, așadar, de creștere susținută a suprafeței împădurite cu aproximativ un milion de hectare pe an, creștere care însă nu compensează cele 8 milioane de hectare care își pierd folosința forestieră în pădurea tropicală.

---

³⁷ COM (2013) 659 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, "O nouă strategie forestieră a UE: pentru pădurile și sectorul forestier", Bruxelles, 20.09.2013, pg. 8.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Se impune ca orice strategie de împădurire, care ar putea crește suprafața împădurită la o valoare apropiată de cea optimă, să se bazeze pe cunoașterea amănunțită atât a vegetației forestiere existente, cât și a terenurilor care ar putea fi împădurite.

Suprafețele împădurite din regiunile Europei destinate producției:

Distribuția suprafețelor împădurite cu foioase și conifere variază în mod considerabil între regiunile Europei. Astfel, **45%** din pădurile europene sunt în mod **predominant conifere**, **36%** sunt **predominant foioase**, iar restul sunt amestecate. **Europa Central-Vestică are cea mai mare parte a pădurilor disponibile pentru exploatare, respectiv 94%**, în timp ce Europa Central-Estică are cea mai mică disponibilitate pentru exploatare, respectiv 70%. Suprafața pădurilor din Europa, disponibilă pentru exploatare în anul 2015, s-a ridicat la 166 milioane hectare, respectiv 79% din suprafața forestieră raportată de către statele europene.

Tabel nr. 12. Suprafața forestieră disponibilă pentru exploatare, pe regiuni ale Europei, la nivelul anului 2015

Regiune	Total suprafața împădurită raportată		Din care disponibilă pentru exploatare	
	Mii ha	% din suprafața totală deținută	Mii ha	% din suprafața forestieră raportată
Europa Nordică	70.832	53,2	55.223	78,0
Europa Central-Vestică	38.582	27,6	36.290	94,1
Europa Central-Estică	44.494	27,1	31.019	70,4
Europa Sud-Vestică	30.913	35,0	25.016	81,0
Europa Sud-Estică	30.446	23,5	18.391	74,1
Europa fără Federația Rusă	215.267	32,8	165.939	79,3
UE - 28	160.931	37,9	134.486	73,6

Sursa: informații preluate din State of Europe's Forests, 2015

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Evoluția comparativă a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare și ponderea deținută în total suprafață forestieră la nivel european (UE 28) în perioada 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România:

Tabel nr. 13. Evoluția suprafețelor împădurite disponibile pentru exploatare, în perioada 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România

	Suprafață forestieră disponibilă pentru exploatare -mii. ha / % din suprafața forestieră totală -					Rata de schimbare 1990-2015
	1990	2000	2005	2010	2015	%
Cehia	2.575/ 98%	2.561/ 97%	2.519/ 95%	2.310/ 87%	2.301/ 86%	- 10,64
Germania	10.487/ 97%	10.833/ 95%	10.862/ 95%	10.886/ 95%	10.888/ 95%	+ 3,82
Franța	13.779/ 84%	14.465/ 85%	15.195/ 91%	15.607/ 91%	16.018/ 91%	+ 16,25
Polonia	8.323/ 94%	8.342/ 92%	8.417/ 91%	8.128/ 87%	8.234/ 87%	- 1,07
România	5.617/ 84%	5.029/ 76%	5.049/ 75%	5.147/ 74%	4.627/ 67%	- 17,63
UE - 28	131.870/ 76%	133.054/ 75%	134.000/ 75%	133.172/ 74%	134.486/ 74%	+ 1,98

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat, ultima actualizare a datelor disponibile fiind 21.07.2016

Analiza comparativă a evoluției suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare, în perioada analizată 1990 – 2015, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România, arată că **cea mai mică disponibilitate pentru exploatare s-a înregistrat în România cu ponderi situate între 67% și 84%**, apropiate de media UE-28, trendul înregistrat la nivel european fiind unul descendent în perioada analizată. **România a înregistrat așadar o scădere semnificativă a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare de 18%, în perioada analizată 1990 – 2015, aceasta fiind o consecință directă a nedezvoltării/neîntreținerii rețelelor de drumuri forestiere.** Cehia și Polonia au înregistrat, de asemenea, o tendință de descreștere a disponibilității pădurilor pentru exploatare, respectiv de la 94%-98% în 1990, la 86%-87% în 2015, ratele de schimbare înregistrate fiind, de asemenea, unele negative, respectiv o scădere semnificativă a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare de 11 % în cazul Cehiei și o scădere a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare de 1 % în cazul Poloniei. Germania a înregistrat o disponibilitate constantă, în perioada analizată, a pădurilor pentru exploatare, respectiv între 95% și 97% din suprafața forestieră totală deținută. În schimb, în Franța se constată o tendință de creștere a disponibilității pădurilor pentru exploatare, respectiv de la 84% în 1990, la 91% în 2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În perioada 1990 - 2015, s-a înregistrat o **creștere a stocului/volumului de masă lemnoasă** din pădurile europene **cu 10,1 miliarde mc**. Astfel, creșterea medie anuală a fost de 403 milioane mc în perioada analizată 1990 - 2015, corespunzător unei rate anuale de creștere de 1,44%. **Stocul total de masă lemnoasă a crescut în toate regiunile Europei**. Singurele țări care au înregistrat o tendință negativă sunt Albania, cu o pierdere medie anuală de 1,5%, între 1990 și 2015, și Georgia, cu o pierdere medie de 1,3% între 2005 și 2015.

Cea mai mare creștere a volumului/stocului total de masă lemnoasă s-a înregistrat în regiunea central-estică a Europei, ridicându-se la 3,5 miliarde mc masă lemnoasă în ultimii 25 de ani, urmată de regiunea central-vestică a Europei, cu o creștere de 2,3 miliarde mc masă lemnoasă și de regiunea nordică a Europei, cu o creștere de 1,8 miliarde mc. În aceeași perioadă, respectiv 1990-2015, cea mai mare rata de creștere a volumului de masă lemnoasă a fost în sud-vestul Europei, cu o rată medie de creștere de 1,9% în fiecare an, urmată de regiunile central-estice și sud-estice ale Europei, cu o rata medie de creștere a stocului de masă lemnoasă de 1,6%.

Creșterea stocului de masă lemnoasă din pădurile europene s-ar putea datora și introducerii unui nou sistem de inventariere bazat pe eșantionare, în special în mai multe țări din regiunea est-europeană, precum și datorită extinderii suprafețelor forestiere în majoritatea regiunilor Europei. Cu toate acestea, **creșterea stocului/volumului de masă lemnoasă în pădurile europene a fost mai mare decât extinderea suprafețelor forestiere în cursul perioadei 1990-2015, ceea ce relevă o creștere în densitate a stocului/volumului efectiv de masă lemnoasă în toate regiunile europene.**

Tabel nr. 14. Creșterea stocului/volumului de masă lemnoasă în pădurile europene în perioada 1990 – 2015

Regiune	Volumul total de masă lemnoasă -mil. mc-					Rata anuală de creștere 1990- 2015		Rata anuală de creștere 2005-2015	
	1990	2000	2005	2010	2015	Mil. mc	%	Mil. mc	%
Europa Nordică	6.486	7.225	7.660	8.029	8.247	70,5	0,97	58,7	0,74
Europa Central- Vestică	6.847	7.910	8.411	8.794	9.185	93,5	1,18	77,4	0,88
Europa Central- Estică	7.021	8.281	8.772	9.577	10.541	140,8	1,64	176,9	1,85
Europa Sud-	1.722	2.172	2.386	2.585	2.783	42,4	1,94	39,6	1,55

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Vestică									
Europa Sud-Estică	2.923	3.364	3.609	4.054	4.309	55,4	1,56	70,0	1,79
Europa fără Federația Rusă	24.999	28.952	30.838	33.039	35.065	402,7	1,36	422,7	1,29
UE - 28	19.169	21.956	23.420	24.935	26.526	284,3	1,31	310,6	1,25

Sursa: informații preluate din State of Europe's Forests, 2015

Volumul total de lemn din pădurile europene se ridică în prezent la 35 de miliarde de mc, din care 84% este disponibil pentru exploatare. Regiunile europene cu cele mai mari volume de masă lemnoasă disponibilă pentru aprovizionare sunt Europa Central - Vestică, cu 8,8 miliarde mc și Europa Central-Estică cu 7,9 miliarde mc. Prin urmare, volumul mediu de masă lemnoasă disponibil pentru exploatare în pădurile din Europa este mai mare decât cel înregistrat la nivel mondial (133 mc/ha). Cu un volum de 205 mc/ha, regiunea America de Sud are un nivel de disponibilitate pentru exploatare mai mare decât Europa.

Rata medie anuală de creștere a disponibilității suprafețelor forestiere destinată producției a fost de 1,4% între 1990 și 2015, rata anuală de creștere a suprafețelor forestiere, în aceeași perioadă, fiind mai mică, respectiv de 0,4%, în condițiile creșterii volumului de masă lemnoasă disponibil pentru exploatare, raportată la 1 hectar, în pădurile europene de la 126 mc/ha, în anul 1990, la 163 mc/ha în anul 2015.

Evoluția volumului/stocului total de masă lemnoasă, în perioada 1990 – 2010, prezentat comparativ, pentru următoarele state europene: Cehia, Germania, Franța, Polonia și România:

Tabel nr. 15. Evoluția volumului/stocului total de masă lemnoasă, în perioada 1990 – 2010, în Cehia, Germania, Franța, Polonia și România

	Suprafața forestieră - % din teritoriu -	Volumul/stocul total de masă lemnoasă -mil. mc-				Rata de creștere 1990-2010
		1990	2000	2005	2010	%
Cehia	34	625	699	735	769	+23,04
Germania	31	2.815	3.381	3.458	3.492	+24,05
Franța	28	2.077	2.254	2.512	2.584	+24,41
Polonia	30	1.485	1.736	1.909	2.304	+55,15
România	29	1.347	1.346	1.351	1.390	+3,19
UE - 27	41	19.143	21.874	23.067	24.132	+26,06

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Analiza volumului/stocului total de masă lemnoasă, prezentată comparativ pentru Cehia, Germania, Franța, Polonia și România, indică creșteri semnificative ale acestuia, în perioada analizată 1990 – 2010, în Cehia, Germania, Franța și Polonia, în acord cu tendința înregistrată la nivel european, spre deosebire de România, unde volumul/stocul total de masă lemnoasă, s-a menținut relativ constant.

Volumul de lemn recoltat oferă un alt indicator al funcțiilor productive ale pădurilor. La începutul anilor 1990 volumul total lemn recoltat la nivelul Europei, a scăzut din cauza prăbușirii economiilor est-europene. Deși consumul a revenit ușor în ultimii ani, volumul de lemn recoltat a scăzut din nou brusc în perioada de recesiune, 2008-2009, în Europa, ca urmare a scăderii cererii pentru lemn.

*Producția de lemn rotund realizată*³⁸ și ponderea deținută în total producție de lemn rotund realizată la nivel european (EU 28), sunt prezentate comparativ³⁹, raportat la perioada 2000 - 2014, pentru următoarele state europene: Cehia, Germania, Franța, România și Polonia:

Tabel nr. 16. Producția de lemn rotund realizată și ponderea deținută în total producție de lemn rotund realizată, în perioada 2000 – 2014, pentru Cehia, Germania, Franța, România și Polonia

	<i>Producția de lemn rotund realizată -mii. mc / % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european (EU 28)</i>			
	2000	2005	2010	2014
Cehia	14.441 3,51%	15.510 3,47%	16.736 3,91%	15.476 3,64%
Germania	53.710 13,04%	56.946 12,73%	54.418 12,73%	54.356 12,78%
Franța	65.865 16%	52.499 11,73%	55.808 13,05%	51.671 12,15%
Polonia	26.025 6,32%	31.945 7,14%	35.467 8,29%	40.565 9,54%
România	13.148 3,19%	14.501 3,24%	13.112 3,07%	15.068 3,54%
UE - 28	411.764	447.502	427.611	425.351

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

³⁸ Potrivit terminologiei utilizate în statisticile Eurostat, producția de lemn rotund cuprinde toate cantitățile de lemn scoase din păduri ori alte suprafețe forestiere, precum și arborii căzuți în cursul unei perioade date.

³⁹ având în vedere informațiile disponibile în baza de date Eurostat.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Evoluția producției de lemn rotund realizată la nivel european (UE 28), în perioada 2005-2014:

Tabel nr. 17. Producția de lemn rotund la nivel european, în perioada 2005-2014

Nr. crt.		Producția de lemn rotund - mii mc -							
		2005	2007		2008	2009		2010	2014
1.	Suedia	98.200	78.200		70.800	65.100		72.200	70.100
2.	Finlanda	52.250,18	56.612,18		50.670,46	41.653,14		50.951,53	57.033,45
3.	Germania	56.946	76.728		55.367	48.073,27		54.418,36	54.356,18
4.	Franța	52.498,74	54.582,55		52.756,57	54.447,2		55.807,81	51.670,87
5.	Polonia	31.944,5	35.934,56		34.273,42	34.629,17		35.467,42	40.565
6.	Austria	16.471	21.317,34		21.795,43	16.727,44		17.830,96	17.088,55
7.	Spania	15.531	14.528		17.027,37	13.980,04		16.089,4	15.910,86
8.	Cehia	15.510	18.508		16.187	15.502		16.736	15.476
9.	România	14.501	15.341		13.667	12.556,5		13.111,64	15.067,84
10.	Letonia	12.842,7	12.172,9		8.805,75	10.442,31		12.533,82	12.597,2
11.	Portugalia	10.746,24	10.822,89		10.168,75	9.564,07		9.648,36	-
12.	Marea Britanie	8.519	9.021		8.416,46	8.623,63		9.718,26	11.184,04
13.	Slovacia	9.302	8.131,49		9.268,56	9.086,99		9.599,07	-
14.	Italia	8.690,86	8.124,97		8.667,02	8.080,34		7.843,79	-
15.	Estonia	5.500	4.500		4.860	5.400		7.200	8.460
16.	Lituania	6.045	6.195		5.594,38	5.459,53		7.096,86	7.351
17.	Ungaria	5.940	5.640		5.276	5.244		5.740,28	5.671,06
18.	Bulgaria	5.861,67	5.696		6.071	4.599		5.668	5.570,05
19.	Belgia	4.950	5.015		4.700	4.395		4.827,42	-
20.	Slovenia	2.732,82	2.881,65		2.990,06	2.930,22		2.945,45	5.099,33
21.	Croația	4.018	4.210		4.469	4.242		4.477	5.002,56
22.	Danemarca	2.962,3	2.566		2.786	2.813		2.669,44	3.179,76
23.	Irelanda	2,648	2,710		2,232	2.428,77		2.618	2.830,99
24.	Grecia	1.522,86	1.742,92		1.261,05	1.033,9		1.047,96	-
25.	Olanda	1.110	1.022,05		1.117,1	1.016,13		1.080,59	1.336,58
26.	Luxembourg	248,95	290,82		352,82	273,79		274,95	-
27.	Cipru	9,66	19,67		19,83	9,88		8,96	9,2
28.	Malta	0	0		0	0		0	0
	UE (28)	447.502,5	462.514		419.600	388.311,3		427.611,3	425.351,2

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Dintre statele membre ale Uniunii Europene (UE 28), la nivelul anului 2014, **Suedia, cel mai mare producător de masă lemnoasă fasonată**, a realizat 70.100 mii mc masă lemnoasă fasonată - reprezentând **16,48 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european**, urmată de **Finlanda** cu 57.033 mii mc - reprezentând **13,41 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european**, **Germania** cu 54.356 mii mc - reprezentând **12,78 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european** și **Franța** cu 51.671 mii mc - reprezentând **12,15 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european**. **România** a realizat, la nivelul anului 2014, o producție de lemn rotund de 15.068 mii mc - reprezentând **3,54 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european**.

Aproximativ **un sfert din producția de masă lemnoasă fasonată la nivel european este utilizată cu destinația lemn de foc și trei sferturi din producția de masă lemnoasă fasonată este utilizată ca lemn industrial**, care este utilizat fie pentru furnir și cherestea, fie pentru producția celulozei și a hârtiei.

În România, o mare parte din producția de lemn rotund este consumată pentru încălzire, respectiv 5.000 mii mc⁴⁰, cu mult peste media Uniunii europene de 3.390 mii mc. O parte importantă a consumului intern a fost acoperită prin importul a 1.010 mii mc, cererea pentru acest volum putând fi acoperită din producția internă.⁴¹

Potrivit informațiilor disponibile pe Eurostat, valoarea adăugată brută realizată din activitatea în silvicultură, precum și din activitatea de exploatare forestieră din Germania, Franța, și Polonia este mult superioară României, astfel cum reiese din graficul alăturat⁴²:

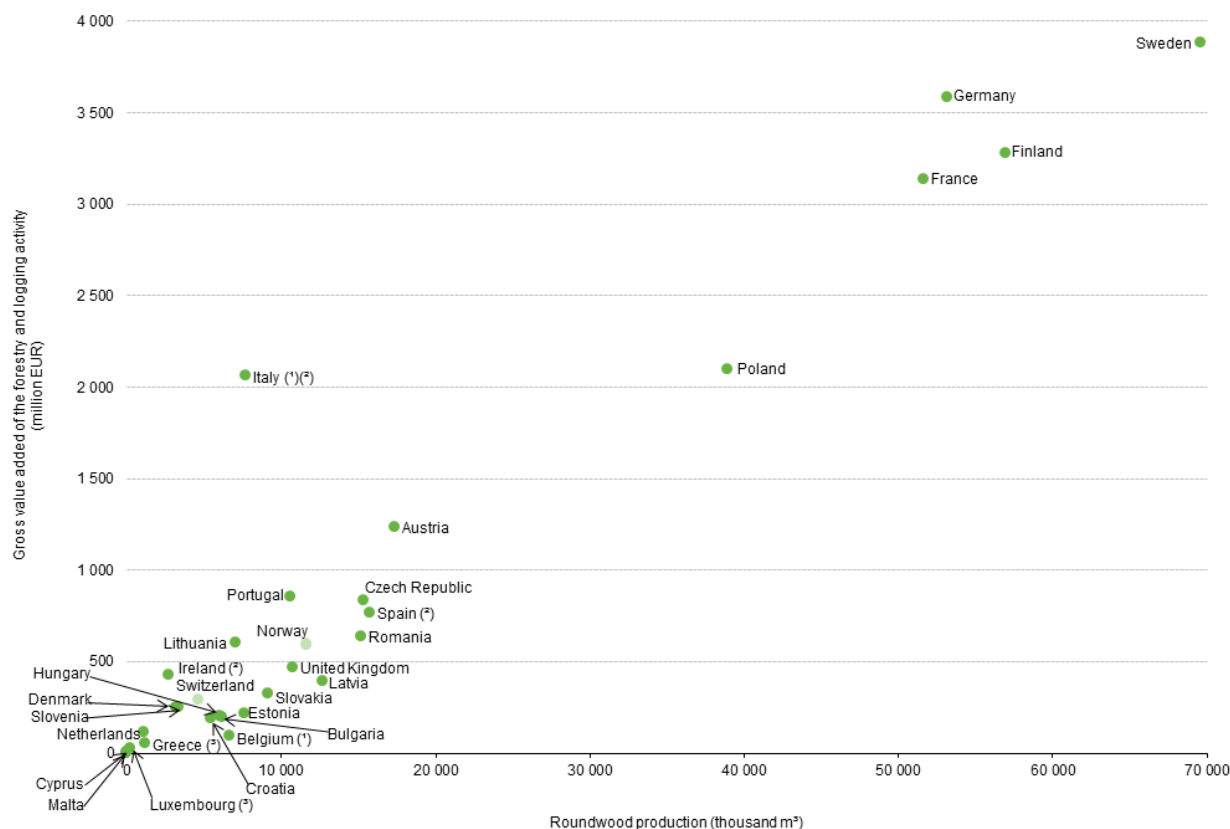
---

⁴⁰ conform Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, denumit în continuare MMAP.

⁴¹ Informații disponibile preluate din cotidianul Capital, ediția 04 octombrie 2016.

⁴² Sursa: Eurostat.

Grafic nr. 18. Valoarea adăugată brută realizată din activitatea în silvicultură, precum și din activitatea de exploatare forestieră

(*) 2012.

(*) Estimate.

(*) 2011.

Source: Eurostat (online data codes: for_remov and for_eco_cp)

Sursa: Eurostat

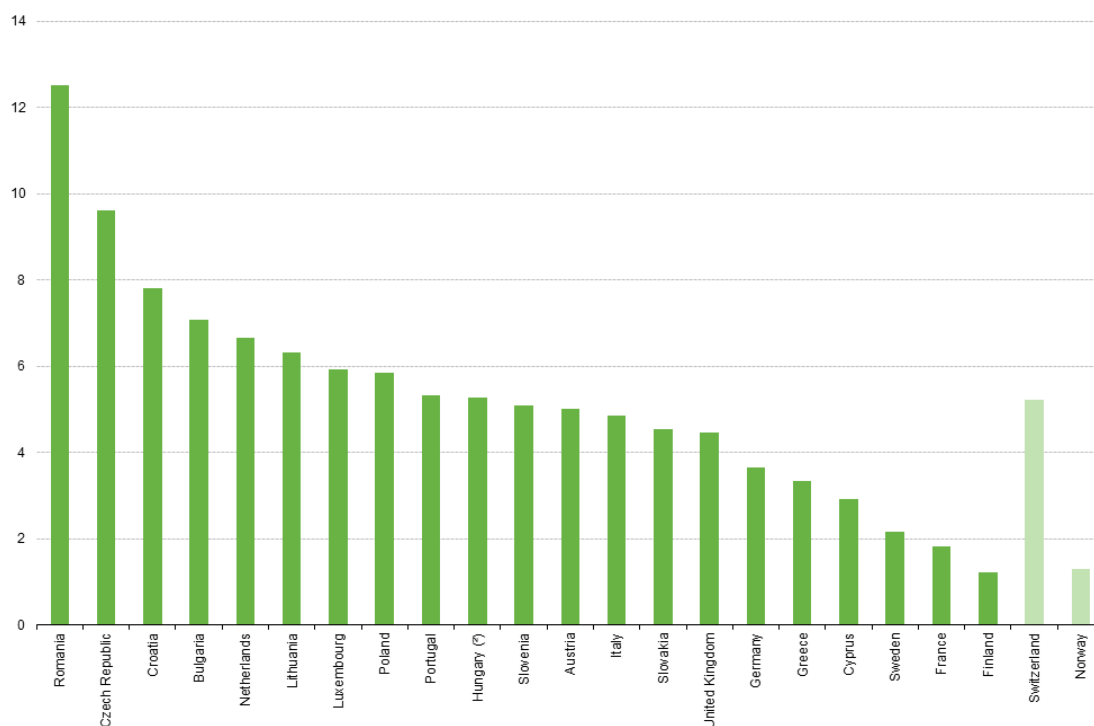
Graficul prezentat mai sus relevă o legătură intrinsecă între indicatorii *volumul producției de masă lemnoasă fasonată* și *valoarea adăugată generată de activitatea în silvicultură și activitatea de exploatare forestieră*. În Suedia - cel mai important producător de lemn rotund în Uniunea Europeană - fiecărui metru cub de lemn rotund produs, la nivelul anului 2013, îi corespunde, potrivit Eurostat, o medie de 55.70 Euro a valorii adăugate brute produsă în cadrul activităților în silvicultură și de exploatare forestieră. Următorii cei mai mari producători de lemn rotund în Uniunea Europeană au înregistrat rezultate similare, respectiv: Finlanda - 57.50 Euro valoare adăugată brută pentru un mc de lemn rotund produs, Germania - 67,30 Euro valoare adăugată brută pentru un mc de lemn rotund produs, Franța - 60,70 Euro valoare adăugată brută pentru un mc de lemn rotund produs, Polonia - 53,90 Euro valoare adăugată brută pentru un mc de lemn rotund produs și **România** - 36,2 Euro valoare adăugată brută pentru un mc de lemn rotund produs.⁴³

⁴³ Sursa: Eurostat.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Evoluția indicatorului: *forța de muncă exprimată în unități anuale de muncă⁴⁴, raportată la suprafața de fond forestier disponibilă pentru exploatare, exprimată în mii hectare*:

Grafic nr. 19. Forța de muncă exprimată în unități anuale de muncă, raportată la suprafața de fond forestier disponibilă pentru exploatare, exprimată în mii hectare

(*) Based on forest area data for 2015. An annual work unit is equivalent to the work performed by one person employed full-time over a year. Member States that are not shown: not available.

(*) Volume of work: 2009. Forest area: 2010.

Source: Eurostat (online data codes: for_auw and for_area), FAO Forest Resources Assessment

Sursa: Eurostat

Indicatorul *forța de muncă exprimată în unități anuale de muncă, raportată la suprafața de fond forestier disponibilă pentru exploatare, exprimată în mii hectare*, prezentat în graficul de mai sus, relevă că **România are cea mai mică productivitate a forței de muncă în sectorul forestier la nivelul Uniunii Europene**, aceasta influențând în mod semnificativ indicatorul *valoarea adăugată generată de activitatea în silvicultură și activitatea de exploatare forestieră*. Trebuie menționat faptul că indicatorul *forța de muncă exprimată în unități anuale de muncă, raportată la suprafața de fond forestier disponibilă pentru exploatare, exprimată în mii hectare*, variază în mod semnificativ între statele membre ale Uniunii Europene, la nivelul anului 2012, de la **12,5 unități anuale de muncă raportate la 1 000 de hectare în România** la **9,6 unități anuale de muncă raportate la 1 000 de hectare în Cehia**, respectiv la mai puțin de **2,0 unități anuale de muncă raportate la 1 000 de hectare în Franța și Finlanda**.

⁴⁴ O unitate anuală de muncă reprezintă munca prestată de către un angajat cu normă întreagă.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Desigur, trebuie avut în vedere că sunt state europene, precum Suedia și Finlanda, care au o industrie forestieră și de exploatare a lemnului foarte dezvoltată, spre deosebire de România, unde investițiile în sectorul de prelucrare a lemnului nu se ridică la același nivel, înregistrându-se în continuare dificultăți majore în gestionarea infrastructurii drumurilor forestiere, precum și utilizarea unor tehnologii de exploatare uzate moral.

Totodată, trebuie avut în vedere că activitatea de silvicultură și de exploatare forestieră desfășurată în zonele împădurite montane necesită, în general, un necesar de forță de muncă mai mare decât pe suprafețe împădurite întinse de teren plat. Cu toate acestea, analiza indicatorului *forța de muncă exprimată în unități anuale de muncă, raportat la suprafața de fond forestier disponibilă pentru exploatare, exprimată în mii hectare*, ar putea conduce la concluzia unei organizări sectoriale bazată pe criterii mai eficiente în Franța, Germania sau Polonia, spre deosebire de România unde se înregistrează cea mai mică eficiență în organizarea sectorială, precum și cea mai mică productivitate a forței de muncă, luând în considerare indicatorul analizat.

În tabelele de mai jos este prezentată evoluția indicatorilor *suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemoasă și producția de lemn rotund realizată* pentru următoarele state europene: Cehia, Germania, Franța, România și Polonia – distinct pentru anii 2005, 2010 și 2015, având în vedere informațiile disponibile⁴⁵

Tabel nr. 20. Suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemoasă și producția de lemn rotund realizată, la nivelul anului 2005

Nr. crt.	Indicator relevant	Cehia	Germania	Franța	România	Polonia	EU 28
1	Suprafața forestieră - % din teritoriu -	34	31	28	29	30	41
2	Suprafața forestieră - mii ha -	2.647	11.384	16.748	6.743	9.200	179.477
3	Volum/stoc masă lemnoasă - mii mc -	735.000	3.458.000	2.512.000	1.351.700	1.909.000	23.067.376
4	Producție lemn rotund - mii mc -	15.510	56.946	52.499	14.501	31.945	447.502

⁴⁵ Sursa: Eurostat, ultima consemnare de actualizare a informațiilor disponibile fiind la data de 21.07.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

4.1	Producție medie lemn rotund la hectar - mc/ha -	5,86	5,00	3,13	2,15	3,47	2,49
-----	--	------	------	------	-------------	------	------

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

Tabel nr. 21. Suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemoasă și producția de lemn rotund realizată la nivelul anului 2010

Nr. crt.	Indicator relevant	Cehia	Germania	Franța	România	Polonia	UE 28
1	Suprafața forestieră - % din teritoriu -	34	31	28	29	30	41
2	Suprafața forestieră - mii ha -	2.657	11.409	17.163	6.919	9.329	179.477
3	Volum/stoc masă lemoasă - mii mc -	769.300	3.492.000	2.584.000	1.390.200	2.304.000	24.132.211
4	Producție lemn rotund - mii mc -	16.736	54.418	55.808	13.112	35.467	427.611
4.1	Producție medie lemn rotund la hectar - mc/ha -	6,30	4,77	3,25	1,90	3,80	2,38

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

Tabel nr. 22. Suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemoasă și producția de lemn rotund realizată la nivelul anului 2015

Nr. crt.	Indicator relevant	Cehia	Germania	Franța	România	Polonia	UE 28
1	Suprafața forestieră - % din teritoriu -	34	31	28	29	30	41

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

2	Suprafața forestieră - mii ha -	2.667	11.419	17.579	6.951	9.435	181.925
3	Volum/stoc masă lemnoasă - mii mc -	-	-	-	-	-	-
4	Producție lemn rotund ⁴⁶ - mii mc -	15.476	54.356	51.671	15.068	40.565	425.351
4.1	Producție medie lemn rotund la hectar - mc/ha -	5.80	4,76	2,94	2,17	4,30	2,34

Sursa: informații prelucrate, preluate din Eurostat

Cu privire la funcția productivă a pădurii, analiza comparativă a indicatorilor relevanți pentru Cehia, Germania, Franța, România și Polonia, prezentați în tabelele 20 – 22, respectiv *suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemnoasă și producția de lemn rotund realizată*, în perioada analizată 2005 – 2015, indică următoarele aspecte:

- producția de masă lemnoasă, lemn rotund, raportată la hectar de fond forestier, în Cehia, Germania, Franța și Polonia, este de 2 chiar 3 ori mai mare decât în România;
- volumul/stocul total de masă lemnoasă a înregistrat creșteri semnificative în perioada analizată 2005 – 2010, în Cehia, Germania, Franța și Polonia, în acord cu tendința înregistrată la nivel european, spre deosebire de România, unde volumul/stocul total de masă lemnoasă, în perioada analizată, s-a menținut relativ constant;
- deși Polonia deține o suprafață forestieră cu doar 40 % mai mare decât a României, aceasta realizează o producție dublă de lemn rotund;
- raportat la suprafața de fond forestier deținută, deși Cehia deține o suprafață forestieră de cca. trei ori mai mică decât România, aceasta a realizat, în perioada analizată, o producție mai mare decât România, datorită unei productivități în medie de cca. trei ori mai mare.

Aceste diferențe semnificative sunt explicate de către specialiștii consultați prin:

⁴⁶ Întrucât ultima actualizare (22.11.2016) a datelor disponibile pe Eurostat, cu privire la indicatorul *producția de lemn rotund*, prezintă acest indicator la nivelul anului 2014, în analiză s-au avut în vedere aceste date disponibile.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

(i) **ponderea tăierilor ilegale**, în România este, în continuare, mult mai mare decât în restul Uniunii Europene;

(ii) **vârsta exploatabilității**, în România este cu aproximativ 33% mai mare decât în restul țărilor europene analizate, creșterea specifică a arborilor fiind mult mai mare în primele clase de vârstă, comparativ cu ultimele clase de vârstă, existând un avantaj pentru țările analizate ca produs al celor două randamente superioare, respectiv avantajul economic generat de ciclul de producție mai scurt corelat cu creșterea specifică medie mult superioară;

(iii) **organizare sectorială bazată pe criterii mai eficiente în Uniunea Europeană**, în România recoltându-se un volum de masă lemnoasă care nu se ridică la nivelul posibilității anuale autorizate;

(iv) **utilaje de întreținere și exploatare cu randament superior în Uniunea Europeană**, spre deosebire de România care încă folosește tehnologie de exploatare forestieră uzată moral, în continuare înregistrându-se dificultăți generate de lipsa drumurilor forestiere;

(v) **respectarea, la nivelul Uniunii Europene, mult mai strictă a regulilor privind regimul silvic și a celor privind reîmpădurirea**, la nivelul statelor membre existând reguli diferite privind reîmpădurirea. În România regenerarea pădurilor se face, în majoritatea cazurilor pe cale naturală, comparativ cu alte state europene unde se optează cu precădere pentru cea artificială. Silvicultura românească urmărește îndeaproape fructificația speciilor, momentul optim al tăierii, efectuarea de lucrări de ajutorare a regenerării naturale etc. Regenerarea naturală este cea mai sănătoasă și cea mai bine adaptată condițiilor naturale din zona respectivă. Împăduririle se fac de regulă, doar atunci când regenerarea naturală nu este posibilă, folosind doar puiți compatibili zonei de plantare, această împrejurare contribuind la calitatea deosebită a pădurilor românești;

(vi) **climă și condițiile de mediu, diferite la nivelul Uniunii Europene**;

(vii) **proporția diferită de rășinoase în total fond forestier, o pondere mai mare a acestora permițând o productivitate mai mare la hectar**; 45% din pădurile europene sunt în mod predominant conifere, 36% sunt predominant foioase. În România 30,2% din păduri sunt în mod predominant conifere, iar 69,8 % din păduri sunt predominant foioase.

(viii) **legislația privind stabilirea indicatorului de “posibilitate” de produse principale la recoltare**: în România stabilirea acestui indicator se face prin *metoda creșterii indicatoare*, fiind singurul stat european care aplică această metodă (metodă exclusiv românească, aplicată de circa 50 de ani), în celelalte state europene stabilindu-se, în general, posibilitatea de produse principale la 70-85% din creșterea curentă anuală. Poziția autorității publice centrale care răspunde de silvicultură este în sensul că indicatorii utilizați în prezent la stabilirea volumului de lemn ce poate fi recoltat în România trebuie menținuți în continuare, în baza amenajamentelor silvice elaborate prin procedee fundamentate științific și adoptate prin norme tehnice. Trebuie avut în

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

vedere că regenerarea naturală se realizează cu tot mai multă dificultate iar nivelul împăduririlor este foarte redus, în condițiile manifestării schimbărilor climatice. Poziția Asociației Firmelor de Proiectare în Silvicultură - pornind de la un principiu, în esența sa, bun al *metodei creșterii indicatoare*, este în sensul că s-a asigurat astfel continuitatea recoltelor cel puțin pentru următorii 60 de ani, ajungându-se în fapt, prin nerecoltarea masei lemnoase, în anumite situații, la o acumulare excesivă a stocului/volumului de masă lemnoasă, ceea ce conduce la o depreciere calitativă a masei lemnoase, precum și la o utilizare inefficientă a resurselor⁴⁷.

(ix) aspecte legate de accesibilitatea fondului forestier: în România densitatea de drumuri forestiere este mult mai mică decât în celelalte state europene; spre exemplu în Germania densitatea drumurilor forestiere este de peste 30 m/ha, în România densitatea drumurilor forestiere este de cca. 6 m/ha. Densitatea redusă a drumurilor forestiere din România produce consecințe directe, acestea constând în special în *nerecoltarea/accesul dificil la masa lemnoasă, recoltarea intensivă a suprafețelor accesibile ori distrugerii cauzate în procesul de recoltare în suprafețele greu accesibile*.

România a înregistrat o scădere semnificativă a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare de 18%, în perioada analizată 1990 – 2015, aceasta fiind o consecință directă a nedeazătării/neîntreținerii rețelelor de drumuri forestiere. Suprafața pădurilor din Europa, disponibilă pentru exploatare în anul 2015 s-a ridicat la 166 milioane hectare, respectiv 79% din suprafața forestieră raportată de către statele europene, cea mai mică disponibilitate pentru exploatare dintre statele membre analizate în prezentul Raport⁴⁸ înregistrându-se în **România**, cu o pondere de **67 %**.

2.4.1. Strategia în domeniul forestier la nivel european

Deși *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* nu face referire la dispoziții specifice privind o politică forestieră a Uniunii Europene, Uniunea are o lungă tradiție de a contribui, prin intermediul politicilor sale, la punerea în aplicare a unei gestionări durabile a pădurilor și la deciziile statelor membre în materie de păduri. Printre realizările importante se numără strategia Europa 2020 pentru creștere și locuri de muncă, foaia de parcurs privind eficiența utilizării resurselor, politica de dezvoltare rurală, politica industrială, pachetul Uniunii Europene privind clima și energia, cu obiectivele sale pentru 2020, strategia privind sănătatea plantelor și a materialelor de reproducere și strategiile în domeniul biodiversității și al bioeconomiei

Strategia Uniunii Europene în domeniul forestier datează din anul 1998, aceasta stabilind un cadru⁴⁹ pentru acțiunile din domeniul forestier în sprijinul gestionării durabile a pădurilor. Bazată pe principiul subsidiarității și al responsabilității partajate, strategia Uniunii Europene în

⁴⁷Aspecte care reies din scrisoarea Asociației Firmelor de Proiectare în Silvicultură nr. 17/21.09.2016 înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. 14220/22.09.2016.

⁴⁸ România, Cehia, Germania, Franța și Polonia.

⁴⁹ Rezoluția Consiliului din 15 decembrie 1998 privind o **strategie forestieră pentru Uniunea Europeană**, JO C 56, 26.02.1999.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

domeniul forestier din 1998 a stabilit un cadru pentru acțiunile în acest domeniu care sprijină gestionarea durabilă a pădurilor și se bazează pe legăturile benefice și pe cooperarea dintre politicile și inițiativele Uniunii Europene și ale statelor membre.

Potrivit Eurostat, un raport privind punerea în aplicare a strategiei Uniunii Europene în domeniul forestier a fost elaborat în anul 2005, acesta conducând la întocmirea, în anul 2006, de către Comisia Europeană, a unui *plan de acțiune forestieră a Uniunii Europene*⁵⁰, care stă la baza promovării gestionării durabile a pădurilor și a rolului multifuncțional al pădurilor. Planul este un cadru pentru măsurile din domeniul forestier și este utilizat pentru a corela inițiativele Uniunii Europene cu politicile forestiere proprii ale statelor membre. Există 18 acțiuni-cheie propuse - care sunt prevăzute să fie puse în aplicare în comun cu statele membre. Planul de acțiune pentru păduri 2007 – 2011 a fost un instrument important pentru punerea în aplicare a strategiei și a vizat patru obiective:

- ✓ îmbunătățirea competitivității pe termen lung;
- ✓ îmbunătățirea și protecția mediului;
- ✓ contributivitatea la calitatea vieții;
- ✓ promovarea coordonării și a comunicării;

Cofinanțarea măsurilor în domeniul forestier în temeiul regulamentului privind dezvoltarea rurală a fost și va rămâne principalul mijloc de finanțare la nivelul Uniunii Europene.

În luna martie 2010, Comisia Europeană a adoptat o Carte verde privind "*Protecția pădurilor și informarea în cadrul Uniunii Europene: pregătirea pădurilor pentru schimbările climatice*"⁵¹, ca parte dintr-o discuție mai amplă cu privire la adaptarea la schimbările climatice. Cartea verde propune stimularea dezbaterilor privind schimbările climatice care modifică algoritmul gestionării și protecției pădurilor și, drept consecință, direcția în care politica Uniunii Europene ar trebui să se dezvolte.

O evaluare ex-post a planului de acțiune pentru păduri 2007 – 2011, a subliniat necesitatea unei noi strategii forestiere care să elaboreze și să pună în aplicare o viziune comună privind gestionarea multifuncțională și durabilă a pădurilor în Europa, să definească prioritățile și obiectivele acțiunii, să stabilească legătura între strategiile și planurile de finanțare ale Uniunii Europene și ale statelor membre, să consolideze coerența intersectorială a activităților de planificare, de finanțare și de punere în aplicare, să instituie mecanisme clare de monitorizare, evaluare și raportare și să reexamineze implicarea părților interesate.

---

⁵⁰ COM (2006) 302 final - Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind un **plan de acțiune al Uniunii Europene privind pădurile**, Bruxelles, 15.06.2006.

⁵¹ COM (2010) 66 final - Document de lucru al serviciilor Comisiei, Rezumatul evaluării impactului, Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind Cerințele de durabilitate pentru utilizarea surselor de biomasă solidă și gazoasă în electricitate, încălzire și răcire, Bruxelles, 25.02.2010.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În luna aprilie 2011, Comisia Europeană a decis așadar revizuirea strategiei forestiere la nivel european. Evaluarea ex-post a strategiei a fost realizată în anul 2012, iar în luna septembrie 2013, Comisia Europeană a adoptat o comunicare intitulată "*O nouă strategie forestieră a UE: pentru pădurile și sectorul forestier*"⁵², proiectată pentru a ghida politica în sectorul forestier european până în anul 2030. Strategia își propune să plaseze pădurile și sectorul forestier în centrul demersului către o economie ecologică și să pună în valoare avantajele pe care le pot oferi pădurile în mod durabil, asigurând totodată protecția acestora.

Strategia forestieră la nivel european este necesară deoarece nu există o politică forestieră comună a Uniunii Europene sau un cadru de referință pentru aspectele referitoare la păduri. Întrucât un număr tot mai mare de politici ale Uniunii Europene prevăd cerințe tot mai mari în ceea ce privește pădurile, este necesar să se coordoneze politicile sectoriale. De asemenea, este nevoie să se ajungă la o viziune strategică globală asupra aspectelor forestiere și să se țină seama în totalitate de politicile Uniunii Europene conexe în cadrul politicilor forestiere naționale. Astfel, se va consolida capacitatea pădurilor și a sectorului forestier de a face față evoluțiilor în diferite domenii de politică.

Pădurile și sectorul forestier beneficiază în prezent de o finanțare importantă din partea Uniunii Europene. Măsurile în sectorul forestier din cadrul regulamentului privind dezvoltarea rurală constituie baza financiară a strategiei (90 % din totalul finanțării Uniunii Europene în sectorul forestier). În conformitate cu planurile actualizate, în 2007-2013 au fost alocate pentru măsurile în sectorul forestier 5,4 miliarde Euro din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală.⁵³

3. Piața relevantă

Definirea pieței relevante presupune identificarea tipului de produse/servicii pe care întreprinderile le comercializează/prestează (definirea pieței relevante a produsului) și a zonei geografice în care întreprinderile sunt implicate în cererea și oferta respectivelor produse/servicii (definirea pieței relevante geografice).

Piața relevantă are așadar două componente: piața relevantă a produsului și piața relevantă geografică.

Conform prevederilor *Instrucțiunilor privind definirea pieței relevante*⁵⁴, emise de către Consiliul Concurenței, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele și/sau serviciile care

---

⁵² COM (2013) 659 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Bruxelles, 20.09.2013.

⁵³ COM (2013) 659 final - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, "*O nouă strategie forestieră a UE: pentru pădurile și sectorul forestier*", Bruxelles, 20.09.2013, pg. 17.

⁵⁴ Instrucțiuni din 05.08.2010 privind definirea pieței relevante, publicate în Monitorul Oficial numărul 553 din 5 august 2010;

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

sunt considerate de către consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora.

În practica Comisiei Europene, există abordări diferite cu privire la definirea pieței relevante, în funcție de practica analizată: concentrare economică, înțelegere de înființare a unei societăți de tip asociativ sau practică anticoncurențială (înțelegeri sau abuz de poziție dominantă). În cazul concentrărilor economice și al înțelegerilor de înființare a unor societăți de tip asociativ, analiza care se realizează este de tip *ex ante*, urmărindu-se identificarea piețelor pe care părțile implicate în concentrarea economică sau societatea nou înființată ar ajunge să dețină o poziție dominantă care să afecteze concurența. În cazul practicilor anticoncurențiale, analiza se face de la caz la caz, în funcție de particularitățile existente. Analiza care se realizează este de tip *ex post* și are ca scop rolul și status-ul întreprinderilor pe piață. Nu este necesar să se identifice *ex ante* toate piețele posibile, ceea ce se urmărește fiind delimitarea pieței/piețelor pe care comportamentul părților a avut un obiect sau efect anticoncurențial.

În cadrul investigațiilor sectoriale de piață, un rol determinant în analiza eventualelor distorsionări ale concurenței îl are delimitarea și definirea piețelor relevante, ca fiind spațiile în interiorul cărora se exercită concurența între întreprinderi. Scopul principal al definirii piețelor relevante este acela de a identifica constrângerile concurențiale cu care se confruntă întreprinderile în cauză.

Definirea pieței relevante, atât la nivelul produsului, cât și geografic, trebuie să permită identificarea concurenților reali ai întreprinderilor în cauză, care sunt capabili să influențeze comportamentul respectivelor întreprinderi și să le împiedice să acționeze independent de presiunile unei concurențe efective.

Prin **întreprindere** se înțelege orice entitate angajată într-o activitate economică, adică o activitate constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, independent de statutul său juridic și de modul de finanțare.

3.1. Piața relevantă a produsului

Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele și/sau serviciile/lucrările pe care consumatorul le consideră interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețurilor și utilizării acestora.

Produsul care face obiectul investigației este *masă lemnoasă pe picior sau fasonată*.

Lemnul – ca **produs primar** reprezintă una dintre resursele naturale cele mai importante ale României pentru domeniile industrie, construcții, energie, agricultură etc.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Pădurea este o componentă definitorie a biodiversității naturii, o resursă și o condiție esențială a existenței și dezvoltării umanității.

Produsele recoltate din fondul forestier național al României nu sunt unitare din punct de vedere al speciei, vârstei, dimensiunii, calității etc., întrucât fondul forestier național nu este format din suprafețe/partizi unitare.

În abordările de specialitate specifice domeniul silvic⁵⁵, se consideră că pădurea îndeplinește mai multe funcții în cadrul mediului natural și economico – social, cum ar fi: funcția climatică, funcția hidrologică, funcția antierozională, funcția oxică, funcția antipoluantă, funcția sanitar igienică, funcția cinegetică, funcția antifonică, funcția turistică și recreativă, funcția militar strategică și funcția economică. Între toate aceste funcții ale pădurii există o interfuncționalitate și o interdependență permanentă.

Funcția economică a pădurii constă în capacitatea acesteia de a asigura principala resursă de masă lemnoasă din diferite specii forestiere și resursele secundare ale mediului forestier, respectiv vânat, fructe, flori, plante medicinale, iarbă, frunze, ciuperci, coajă, rășină etc., acestea servind la dezvoltarea economiei și asigurarea necesităților de consum ale populației.

Masa lemnoasă nu este substituibilă cu alte produse primare sau industriale din considerente de preț, de cantitate, de sursă de combustibil, de aspect, de utilizare etc. Producătorii de masă lemnoasă fiind, în general specializați, cantitățile recoltate, procesul de recoltare și de transport al masei lemnoase sunt supuse autorizării/reglementării/supravegherii de către autorități publice cu atribuții în domeniu.

Masa lemnoasă din fondul forestier național poate fi diferențiată în funcție de specii: foioase și rășinoase.

În conformitate cu prevederile Codului Silvic, administratorii/proprietarii de fond forestier au posibilitatea să exploateze masă lemnoasă numai cu respectarea obligațiilor de punere în valoare, de autorizare a parchetelor și de eliberare a documentelor specifice de către personalul abilitat, potrivit legii.

Întocmirea de amenajamente silvice este obligatorie pentru proprietățile de fond forestier mai mari de 10 ha. Din proprietățile mai mici de 10 ha se poate recolta un volum, de maximum 5 mc/an/ha. Exploatarea masei lemnoase se face doar de către întreprinderi atestate, cu excepția proprietarilor de fond forestier-persoane fizice care pot exploata, fără atestat un volum de maxim 20 mc/an, din proprietatea lor.

Piața relevantă a produsului este reprezentată de **masa lemnoasă pe picior sau masa lemnoasă fasonată, denumită piața primară a lemnului.**

---

⁵⁵ Laurențiu N. Popescu, Aspecte teoretice și metodologice ale sistemului de indicatori de evidență, analiză și previziune în silvicultură și economia forestieră, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” – Facultatea de științe economice din Cluj-Napoca.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Prin urmare, piața relevantă a produsului poate fi segmentată în funcție de speciile de masă lemnoasă utilizate în industria de prelucrare a lemnului, după cum urmează:

- ❖ masa lemnoasă destinată comercializării, cu preponderență din specii de rășinoase;
- ❖ masa lemnoasă destinată comercializării, cu preponderență din specii de foioase;

3.2. Piața relevantă geografică

Piața geografică relevantă cuprinde zona în care sunt localizați operatorii economici implicați în livrarea produselor incluse în piața produsului, zonă în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi diferențiată în arii geografice vecine, datorită, în special, unor condiții de concurență substanțial diferite.

Piața relevantă geografică cuprinde zona în care întreprinderile în cauză sunt implicate în cererea și oferta de produse și/sau servicii/lucrări, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi delimitată de zonele geografice învecinate, deoarece condițiile de concurență diferă în mod apreciabil în respectivele zone.

În cazul analizat, luând în considerare că RNP – Romsilva comercializează masa lemnoasă la nivel național, prin intermediul direcțiilor silvice, situate în fiecare județ, intrând în concurență cu ceilalți deținători/administratori de fond forestier, pentru clienți situați pe întreg teritoriul țării, dimensiunea geografică pentru piața primară a lemnului este națională. Astfel, piața relevantă geografică este reprezentată de **teritoriul României**.

Piața relevantă este reprezentată de masa lemnoasă ca produs primar, recoltată din România, destinată comercializării, pe picior sau fasonată.

Prin urmare, piața relevantă definită în cadrul investigației este reprezentată **de masa lemnoasă ca produs primar, pe picior sau fasonată, recoltată din România, denumită „piața primară a lemnului din România”**.

Luând în considerare specificul sectorului, piața relevantă poate fi segmentată la nivel regional sau local, în funcție de speciile de masă lemnoasă, în funcție de destinația acesteia etc, în cazul în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și pot fi delimitate de zonele geografice învecinate.

Analiza realizată în prezentul Raport⁵⁶ este un rezultat al prelucrării și sintetizării datelor și informațiilor furnizate, la solicitarea autorității de concurență, de către întreprinderile

---

⁵⁶ Pe parcursul derulării investigației sectoriale, nu au fost identificate studii de piață, cercetări de piață, surse de informații relevante privind cotele deținute de întreprinderi pe nici una din piețele analizate în continuare.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

semnificative identificate, care operează pe piețele analizate, în corelare cu datele furnizate de către Institutul Național de Statistică.

3.3. Oferta pe piața primară a lemnului

Oferta este reprezentată de:

- producători de masă lemnoasă - persoane juridice sau asociații ale acestora, care administrează fond forestier și comercializează masă lemnoasă pe picior sau masă lemnoasă fasonată;
- producători de masă lemnoasă - persoane fizice, UAT-uri, persoane juridice, asociații ale acestora, care dețin fond forestier și comercializează masă lemnoasă pe picior sau masă lemnoasă fasonată.

Respectarea regimului silvic pentru fondul forestier este obligatorie, în conformitate cu prevederile Art. 10 și Art. 17 din Codul Silvic, dar gestionarea poate fi realizată prin:

- ✓ *încredințarea administrării fondului forestier către o întreprindere autorizată (ocol silvic - situație în care administratorul pune în piață masa lemnoasă recoltată),*
- ✓ *asigurarea serviciilor silvice printr-un ocol silvic autorizat (în această situație proprietarul pune în piață masa lemnoasă recoltată).*

Trebuie precizat că este dificil de identificat/estimat numărul de întreprinderi sau entități (unități administrativ teritoriale, fundații, forme asociative de proprietate, persoane fizice, instituții, unități de cult, etc.) care se comportă ca întreprinderi și care reprezintă oferta pe piața analizată.

Potrivit estimărilor vehiculate în piața analizată, în România, există **cca. 600.000 de proprietari de fond forestier**. Nu există informații relevante privind numărul celor care au încheiat contracte de administrare pentru fondul forestier deținut, numărul celor care au încheiat contracte pentru asigurarea serviciilor silvice printr-un ocol silvic autorizat sau numărul proprietarilor care nu au încheiat contracte pentru gestionarea silvică a fondului forestier deținut.

Cu privire la restituirea/retrocedarea/reconstituirea dreptului de proprietate asupra suprafețelor de fond forestier⁵⁷, precizăm că aceasta s-a realizat, în general, prin intermediul RNP-Romsilva. În tabelul de mai jos este prezentată situația restituirii/retrocedării/reconstituirii dreptului de proprietate asupra fondului forestier, conform prevederilor legilor fondului funciar, la data de 31.03.2016:

---

⁵⁷ Cu privire la numărul de restituiri având ca beneficiari persoane fizice, precizăm că numărul real de beneficiari persoane fizice este semnificativ mai mare, întrucât unii dintre beneficiari fiind decedați, au existat mai mulți moștenitori, persoane fizice, dar în dosarul de restituire figurează proprietarul inițial.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 23. Situația retrocedărilor, în perioada 1990-31.03.2016

Nr.	Forma de proprietate	TOTAL LEGI FUNCiare	
		Număr beneficiari	Suprafața pusă în posesie (ha)
1.	Persoane fizice	277.253	1.300.558
2.	Unități administrativ - teritoriale ⁵⁸	2.758	934.060
3.	Unități de cult și învățământ	5.722	130.878
4.	Forme asociative de proprietate	2.414	768.251
5.	Academia Română	1	16.412
6.	Fundația Elias	1	2.006
7.	TOTAL	288.151	3.152.165

Sursa- informații transmise de către RNP-Romsilva

3.3.1. Masa lemnoasă

Masa lemnoasă reprezintă produsul principal al pădurii și poate fi evaluată atât în metri cubi, cât și în unități de măsură recalculate (tone, metri steri etc.). În continuarea analizei noastre vom prezenta masa lemnoasă evaluată în metri cubi (în continuare mc).

În anul 2015, în România, s-au recoltat **18.133 mii mc** de lemn, cu 1,36% mai mult față de anul 2014.

3.3.1.1. Evoluția volumelor de masă lemnoasă recoltată, pe principalele specii

Tabel nr. 24. Volumul de masă lemnoasă recoltată, pe principalele specii, la nivel național

Principalele specii	2011	2012	2013	2014	2015
Volumul de masă lemnoasă recoltat – total mii mc-	18.705	19.081	19.282	17.889	18.133
rășinoase	7.521	7.615	7.922	7.225	6.689
fag	6.175	6.332	6.226	5.836	6.215

⁵⁸ denumite în continuare UAT – uri.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

stejar	1.747	1.687	1.742	1.664	1.769
diverse specii tari	1.946	2.014	1.969	1.876	1.951
diverse specii moi	1.316	1.433	1.423	1.288	1.416

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015, realizată de Institutul Național de Statistică

Cantitatea de masă lemnoasă recoltată, în anul 2015, în funcție de specie:

- ✓ *rășinoase*, reprezentând **37,4 %** din volumul total de masă lemnoasă recoltată,
- ✓ *fag*, reprezentând **34,3 %** din volumul total de masă lemnoasă recoltată,
- ✓ *stejar*, reprezentând **10,8 %** din volumul total de masă lemnoasă recoltată,
- ✓ *diverse specii tari* (salcâm, paltin, frasin, nuc etc.), reprezentând **9,7%** din volumul total de masă lemnoasă recoltată,
- ✓ *diverse specii moi* (tei, salcie, plop etc.), reprezentând **7,8 %** din volumul total de masă lemnoasă recoltat.

3.3.1.2. Evoluția volumelor de masă lemnoasă recoltate, în perioada 2011-2015

Tabel nr. 25. Volumul de masă lemnoasă recoltată, în mii metri cubi

	2011	2012	2013	2014	2015
Volumul de masă lemnoasă recoltat – total mii mc-	18.705	19.081	19.282	17.889	18.133
-de către întreprinderi atestate	18.122	18.441	18.654	17.335	17.552
-de către persoane fizice proprietari de păduri	583	640	628	554	581

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015 realizată de Institutul Național de Statistică

Potrivit datelor din tabelul de mai sus, în perioada 2011-2013, se observă un trend ascendent constant al volumului masei lemnoase recoltat de către întreprinderile atestate, de la 18.122 mii mc (2011) la 18.654 mii mc (2013), respectiv o creștere de 2,93%, **începând cu anul 2014, întreprinderile atestate au recoltat cu 7,6 % mai puțină masă lemnoasă față de anul 2013**, respectiv 17.335 mii mc. În anul 2015, s-a înregistrat o creștere de 1,25 %, față de anul 2014, a volumului de masă lemnoasă recoltată. Persoanele fizice – proprietari de păduri au recoltat, un volum constant de masă lemnoasă, în perioada analizată 2011-2015.

Analiza datelor statistice privind activitățile din silvicultură, la nivelul anului 2015, relevă că lemnul recoltat a fost destinat în proporție de 96,8% persoanelor juridice atestate în activitatea de exploatare forestieră și în proporție de 3,2% persoanelor fizice ce au exploatat lemn din pădurile ce le dețin în proprietate. Precizăm că, în conformitate cu legislația în vigoare (Codul Silvic), exploatarea masei lemnoase se face de către întreprinderi atestate și autorizate, iar ca excepție, persoanele fizice pot exploata, fără atestare, un volum de maxim 20 metri cubi/an din pădurile pe care le au în proprietate.

3.3.1.3. Evoluția masei lemnoase recoltată, pe forme de proprietate

Tabel nr. 26. Volumul de masă lemnoasă recoltată, pe forme de proprietate, în mii metri cubi

Forme de proprietate	2011	2012	2013	2014	2015
Volumul de masa lemnoasă recoltat – total mii mc-	18.705	19.081	19.282	17.889	18.133
-din păduri proprietate publică a statului	9.762	9.571	9.579	9.077	9.110
-din păduri proprietate publică a UAT – urilor	3.153	3.079	3.010	2.771	2.896
-din pădurile proprietate private	5.276	5.836	5.993	5.414	5.378
-din vegetația forestieră situată pe terenurile din afara fondului forestier	514	595	700	627	749

Sursa: Statistica activităților de silvicultură în anul 2015 realizată de Institutul Național de Statistică

Analizând întreaga perioadă 2011-2015, s-a constatat că **volumul masei lemnoase recoltat din fondul forestier proprietate publică a statului a scăzut cu 7,15 %**, de la 9.762 mii mc, la nivelul anului 2011, la 9.110 mii mc, la nivelul anului 2015. De asemenea, **volumul masei lemnoase recoltat din fondul forestier proprietate publică a UAT – urilor a scăzut cu 8,87 %**, de la 3.153 mii mc, la nivelul anului 2011, la 2.896 mii mc, la nivelul anului 2015.

În cazul pădurilor proprietate privată, s-a constatat un vârf de exploatare în anul 2013, înregistrându-se un trend ascendent pentru recoltarea de masa lemnoasă, de la 5.276 mii de mc recoltați la nivelul anului 2011, la 5.993 mii de mc recoltați în anul 2013, respectiv o creștere de 13,58%, perioada de referință 2013 - 2015 înregistrând o diminuare a cantităților recoltate din aceste păduri, respectiv la 5.414 mii mc, în anul 2014 și 5.378 mii mc, în anul 2015.

Analiza comparativă a volumului de masă lemnoasă recoltat în anul 2015 față de anul 2014, indică o ușoară creștere a acestuia, respectiv *lemn din pădurile proprietate publică a statului (+0,4%)*, *lemn din pădurile proprietate publică a UAT – urilor (+4,5%)*, *din vegetația forestieră situată pe terenurile din afara fondului forestier (+19,5%)*. O sensibilă scădere s-a înregistrat pentru masa lemnoasă recoltată din pădurile proprietate privată **(-0,7%)**.

3.3.1.4. Structura volumului de masă lemnoasă recoltat din fondul forestier național

Potrivit informațiilor rezultate din centralizarea avizelor de însoțire ale materialului lemnos, puse la dispoziția autorității de concurență, de către MMAP, aferente anului 2015, rezultă următoarea structură a volumului de masă lemnoasă recoltat din fondul forestier național:

Tabel nr. 27. Structura volumului de masă lemnoasă recoltat din fondul forestier național

Nr.	Denumire produs	Cantitate (mc)	Procent %
1.	Lemn Rotund	9.800.670	58.3762

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

2.	Lemn de foc	4.998.151	29.7707
3.	Bușteni de gater	1.362.837	8.1175
4.	Lemn C.R.	284.088	1.6921
5.	Lemn rotund celuloză	258.626	1.5405
6.	Bușteni furnir tehnic	25.411	0.1514
7.	Bile manele	21.086	0.1256
8.	Lobde celuloză	13.265	0.0790
9.	Lobde industriale	6.968	0.0415
10.	Cherestea tivită	3.349	0.0199
11.	Lemn de mină	3.234	0.0193
12.	Lăturoaie	3.034	0.0181
13.	Pomi crăciun	2.973	0.0177
14.	Bușteni furnir estetic	1.911	0.0114
15.	Biomasă	1.742	0.0104
16.	Grinzi	548	0.0033
17.	Cherestea netivită	345	0.0021
18.	Dulapi	229	0.0014
19.	Stâlpi T.F.	207	0.0012
20.	Rumeguș	104	0.0006
21.	Frize	21	0.0001
Total conf. avize de însoțire		16.788.800	100
Total producție din fondul forestier național, în anul 2015		17.384.000	

Sursa- date prelucrate în cadrul investigație, furnizate de MMAP

3.3.2. Regia Națională a Pădurilor Romsilva

În ceea ce privește oferta pe piața analizată, Regia Națională a Pădurilor – Romsilva (denumită, în continuare, RNP-Romsilva) **este cea mai importantă întreprindere prezentă pe piață, aceasta administrând 3.472.660 ha fond forestier (din care 3.154.660 ha proprietate publică a statului, 318.000 ha proprietate a unităților administrativ teritoriale și proprietate privată a persoanelor fizice și juridice), care reprezintă 52,98 %, din fondul forestier național⁵⁹, având o producție realizată de 9.756.500 mc masă lemnoasă, la nivelul anului 2015.**

Suprafața totală a fondului forestier proprietate publică a statului, administrată de RNP – Romsilva, prin cele 41 de direcții silvice, în cadrul a 323 ocoale silvice, este de 3.154.660 ha⁶⁰, reprezentând aproximativ jumătate din fondul forestier național (48,12%).

Terenuri acoperite cu pădure 3.118.842 ha, din care:

- ✓ rășinoase: 815.643 ha (26,2%);
- ✓ fag: 1.000.697 ha (32,1 %);

⁵⁹ Estimată la 6.555.000 ha.

⁶⁰ La data de 31.12.2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- ✓ stejari: 563.338 ha (18,1 %);
- ✓ diverse alte specii tari: 525.480 ha (16,8 %);
- ✓ diverse specii moi: 213.684 ha (6,8 %).

Păduri încadrate în grupa I funcțională (*păduri cu funcții speciale de protecție*): 1.808.640 ha (58,0%) având următoarea distribuție:

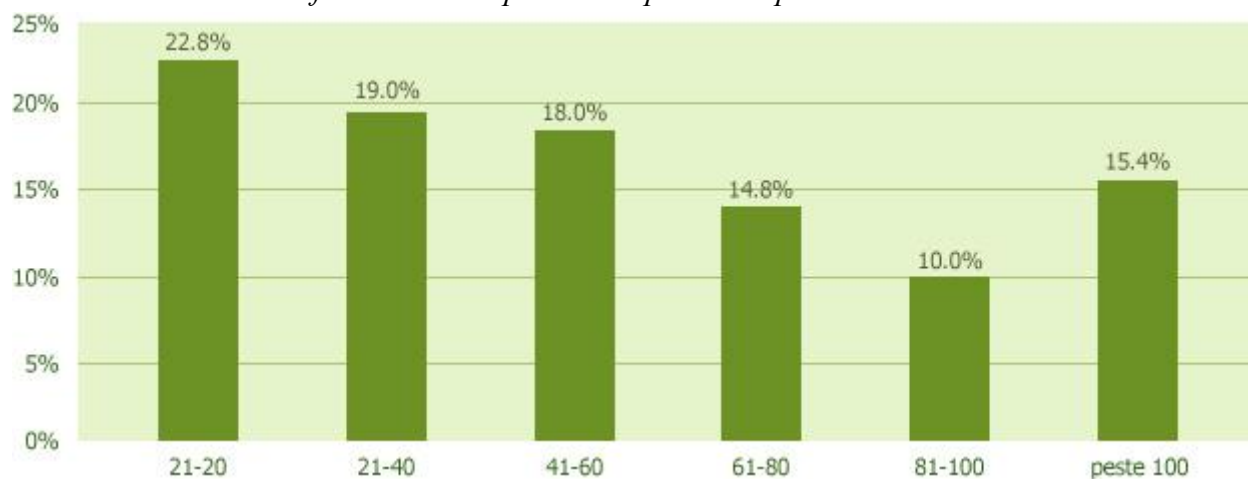
- ✓ Păduri cu funcții de protecție a apelor: 31%;
- ✓ Păduri de interes științific și de ocrotire a genofondului și ecofondului forestier: 10%;
- ✓ Păduri cu funcții de recreere: 11%;
- ✓ Păduri cu funcții de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători: 6%;
- ✓ Păduri cu funcții de protecție a terenurilor și solurilor: 42%.

Păduri încadrate în grupa a II-a funcțională (*păduri cu funcții de producție și protecție*): 1.310.202 ha (42,0%).

Repartiția pădurilor pe zone geografice:

- munte cu păduri de rășinoase și fag - 66 %;
- deal cu păduri de stejar și fag - 24 %;
- câmpie cu păduri de sleauri și de luncă - 10 %.

Graficul nr. 28. Repartizarea pădurilor pe clase de vârstă

Sursa: www.rosilva.ro

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 29. Informații relevante privind activitatea desfășurată de RNP – Romsilva, în perioada 2011 – 2015

[8<]

Indicatorii prezentați în tabelul nr. 29 indică următoarele aspecte:

✚ În perioada analizată 2011 – 2015, RNP-Romsilva a înregistrat o creștere a rentabilității (profitului) de 612,6 % (de la 33.804,7 mii lei la 207.067 mii lei), pe fondul scăderii producției valorificate cu [...] (de la [...] la [...]). Aceste rezultate reprezintă o consecință, în principal, a majorării prețului mediu de vânzare al masei lemnoase cu [...] lei/mc (de la [...] lei/mc la [...] lei/mc), respectiv o majorare de 153,79 % (în aceeași perioadă, indicele total al prețurilor de consum și indicele prețurilor de consum al mărfurilor nealimentare a fost de 109,96 %, respectiv de 115,76%, conform INS). De asemenea, diferența de venituri rezultată din creșterea prețului masei lemnoase nu s-a evidențiat în întregime în profitul RNP-Romsilva, din cauza creșterii costurilor. Astfel, diferența de venituri rezultată din majorarea prețului mediu de vânzare a masei lemnoase cu [...] lei/mc raportată la volumul de masă lemnoasă valorificată, în anul 2015, respectiv de [...] **mii mc**, reprezintă 469.668 mii lei (creșterea profitului realizat a fost de 173.262,3 mii lei, de la 33.804,7 mii lei la 207.067 mii lei).

✚ Prin urmare, se poate constata faptul că asupra RNP-Romsilva **nu s-au manifestat constrângeri concurențiale** care să determine majorarea prețului mediu de vânzare a masei lemnoase.

✚ RNP-Romsilva a pierdut din administrare, în perioada analizată, cca. 80,6 mii ha din fondul forestier proprietate publică a statului, împrejurare cauzată de restituirea/retrocedarea/reconstituirea dreptului de proprietate asupra de fond forestier;

✚ RNP – Romsilva a pierdut, per total, din administrare, în perioada analizată, cca. [...] mii ha din fondul forestier proprietate publică a statului sau de la persoane fizice, persoane juridice și UAT – uri;

✚ RNP – Romsilva a scos la licitație masă lemnoasă:

- *la nivelul anului 2011*, 8.404 mii mc, ceea ce reprezintă **87,5 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului (9.606,7 mii mc), fiind adjudecate 6.036,7 mii mc, reprezentând **62,8 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului;

- *la nivelul anului 2012*, 8.266,2 mii mc, ceea ce reprezintă **87,7 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului (9.428,5 mii mc), fiind adjudecate 6.274,4 mii mc, reprezentând **66,6 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului;

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

○ la nivelul anului 2013, 8.232,2 mii mc, ceea ce reprezintă **87,3 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului (9.431,8 mii mc), fiind adjudecate 6.700,3 mii mc, reprezentând **71 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului;

○ la nivelul anului 2014, 8.019,5 mii mc, ceea ce reprezintă **83,5 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului (9.600 mii mc), fiind adjudecate 6.782,8 mii mc, reprezentând **70,65 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului;

○ la nivelul anului 2015, 8.047,9 mii mc, ceea ce reprezintă **86,7 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului (9.273 mii mc), fiind adjudecate 6.885,3 mii mc, reprezentând **74,3 %** din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului;

Cantitatea de masă lemnoasă scoasă la licitație de către RNP – Romsilva, a evoluat, în perioada analizată 2011 – 2015, relativ constant, fiind de cca. 87% din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului, iar *cantitatea de masă lemnoasă adjudecată* a înregistrat o creștere de la **cca. 63%** la **cca. 74%**, din total producție realizată din fondul forestier proprietate publică a statului.

✚ Volumul mediu de masă lemnoasă, recoltat anual la hectar, de către RNP – Romsilva, din fondul forestier proprietate publică a statului, cât și volumul mediu de masă lemnoasă, recoltat anual la hectar, din total suprafață administrată, este superior ca valoare volumului mediu de masă lemnoasă, recoltat anual la hectar, la nivel național.

3.3.3. Importurile-exporturile de masă lemnoasă fasonată, în perioada 2011 – 2015

Tabel nr. 30. Evoluția importurilor-exporturilor de masă lemnoasă fasonată, în perioada 2011 – 2015

Crt.	2011	2012	2013	2014	2015
1. Export bușteni (mc)	585.565	357.100	481.958	326.917	169.708,31
2. Import bușteni (mc)	526.833,55	640.243	736.466,04	1.007.749,74	1.792.532.45
3. Producție masă lemnoasă (mc)	18.705.000	19.081.000	19.282.000	17.889.000	18.133.000
4. Procent exporturi 1:3*100 (%)	3,13	1,87	2,50	1,83	0,94
5. Grad	2,81	3,36	3,82	5,63	9,89

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

penetrare importuri 2:3*100 (%)					
6. Diferență Import-Export 2-1 (mc)	-58.731,45	283.143	254.598,04	680.832,74	1.622.824,14

Sursa: informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de către INS

Dinamica exporturilor de masă lemnoasă fasonată, în perioada analizată 2011 – 2015, a cunoscut un trend descrescător de la 585.565 mc masă lemnoasă – la nivelul anului 2011, reprezentând **3,13%** din total producție națională, la 169.708,31 mc masă lemnoasă – la nivelul anului 2015, reprezentând **0,94%** din producția națională de masă lemnoasă.

În schimb, **dinamica importurilor de masă lemnoasă fasonată a înregistrat un trend puternic crescător**, de la 526.833,55 mc masă lemnoasă – la nivelul anului 2011, reprezentând **2,81%** din producția națională de masă lemnoasă, la 1.792.532,45 mc masă lemnoasă – la nivelul anului 2015, reprezentând **9,89%** din producția națională de masă lemnoasă. Diferența dintre importurile și exporturile realizate a înregistrat un trend pozitiv începând cu anul 2012, cunoscând ulterior o dinamică de creștere semnificativă.

Creșterea semnificativă a importurilor, manifestată în perioada 2011-2015, în condițiile în care cererea, la nivel național, s-a menținut constantă, prețurile de comercializare a masei lemnoase înregistrând o creștere semnificativă, conduc la concluzia că oferta de masă lemnoasă, la nivel național, nu s-a ridicat la nivelul cererii, în perioada 2011-2015.

Analiza datelor și informațiilor cu privire la achiziția masei lemnoase fasonate din import, puse la dispoziția autorității de concurență de către întreprinderi, relevă că, în general, importurile realizate de masă lemnoasă fasonată depășesc parametrii indicați de către INS, în special în anii 2014 și 2015. Trebuie menționat însă că INS revizuieste periodic datele și informațiile pe care le face publice.

Totodată, trebuie precizat că întreprinderile importatoare de masă lemnoasă identificate au realizat, în afara granițelor țării, achiziții de masă lemnoasă fasonată, importată în România, nefiind identificate întreprinderi care să importe, în scopul revânzării, masă lemnoasă pe piața internă.

3.3.4. Oferta pe piața primară a lemnului, în perioada 2011 – 2015

Producția națională de masă lemnoasă este evaluată, la nivelul fiecărui an calendaristic, de către INS, prin cercetări de piață specifice. Astfel, este evaluată *producția totală, producția defalcată pe principalele grupe de specii, producția în funcție de forma de proprietate a fondului forestier*

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

din care s-a recoltat, producția în funcție de ponderea produselor etc., INS nedeținând informații cu privire la cotele de piață ale întreprinderilor prezente pe piața analizată.

*În perioada 2011 – 2015 erau stabilite prin reglementare modalitatea și condițiile de vânzare ale masei lemnoase pentru RNP – Romsilva prin *Regulamentul din 11 noiembrie 2010 de vânzare a masei lemnoase care se recoltează anual din fondul forestier proprietate publică a statului administrat de Regia Națională a Pădurilor-Romsilva*⁶¹.*

În prezent, modalitatea și condițiile de valorificare a masei lemnoase de către administratorii de fond forestier proprietate publică, sunt strict reglementate prin Regulamentul de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 715/2017.⁶²

Urmare a instrumentării investigației sectoriale, nu au fost identificate studii sau cercetări de piață ori alte surse de informații relevante privind cotele de piață deținute de către întreprinderile prezente, pe piața analizată.

Cotele de piață prezentate în această secțiune a Raportului, reprezintă estimări realizate în urma prelucrării datelor și informațiilor relevante, solicitate de autoritatea de concurență de la întreprinderi, precum și a informațiilor puse la dispoziție de către INS.

În general, evaluarea gradului de concentrare a unei piețe se realizează prin calcularea unor indicatori care țin cont de cotele de piață ale participanților. În cele ce urmează, vom analiza concentrarea pieței primare a lemnului, din România, folosind indicele Herfindahl-Hirschman.

Indicele Herfindahl-Hirschman (în continuare HHI) este indicatorul cel mai frecvent utilizat de către autoritățile de concurență pentru evaluarea gradului de concentrare a unei piețe. HHI se calculează ca sumă a pătratelor cotelor de piață ale tuturor participanților, ceea ce înseamnă că indicatorul se poate situa între valori foarte mici, apropiate de zero (pentru piața cu concurență perfectă) și 10.000 (pentru cazul monopolului).

În ceea ce privește catalogarea piețelor din punct de vedere al concentrării măsurate prin prisma HHI, Comisia Europeană consideră HHI situat sub 1.000 a indica o piață slab concentrată, HHI situat între 1.000 și 2.000 a indica o piață cu concentrare medie, în timp ce valori ale HHI situate peste 2.000 sunt asociate piețelor puternic concentrate. Piețele cu un grad mai ridicat de concentrare sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale, iar în cazul în care astfel de comportamente apar pe piață, efectele lor negative asupra consumatorilor sunt considerate a fi mai nocive.

---

⁶¹ Publicat în M.O. nr. 812 din 02 decembrie 2010, abrogat la 11 noiembrie 2015 prin *Regulamentul de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015.

⁶² Publicat în Monitorul Oficial nr. 812 din 13 octombrie 2017

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Luând în considerare liderul pieței analizate, prin prisma cotei de piață deținute, respectiv RNP-Romsilva, pentru determinarea gradului de concentrare a pieței, s-a procedat la însumarea cotelor de piață deținute de următoarele 10 de întreprinderi, prezente pe piața analizată, prin raportare la RNP-Romsilva.

Având în vedere specificul pieței primare a lemnului, din punct de vedere al ofertei pe piață, se pot distinge două componente, respectiv:

- ✓ **producția de masă lemnoasă**
- ✓ **comercializarea de masă lemnoasă.**

Potrivit legislației în domeniul silvic, recoltarea masei lemnoase este autorizată de către autoritățile competente, iar întocmirea documentelor pentru autorizarea exploatării cantităților de masă lemnoasă este responsabilitatea administratorului fondului forestier (în situația în care acesta pune în piață masa lemnoasă recoltată) sau a ocolului silvic/întreprinderii silvice care asigură serviciile silvice obligatorii.

Pe piața analizată, din punct de vedere al ofertei, s-au identificat 3 asociații patronale/profesionale principale:

- Asociația Administratorilor de Păduri – AAP

Potrivit AAP, această asociație *“este o organizație neguvernamentală, apolitică, nonprofit, având caracter civic, respectiv asociația profesională a structurilor de administrare sau de asigurare a serviciilor silvice constituite în conformitate cu prevederile legale.”*⁶³

La data de 23.05.2016 AAP avea 103 membrii.

- Asociația Proprietarilor de Păduri din România- APPR

Potrivit APPR, această asociație *“a fost creată în ideea de a reuni toți proprietarii de terenuri forestiere (persoane fizice și juridice) pentru ca aceștia să se cunoască între ei, să se întâlnească și împreună să lupte pentru recăpatarea tuturor drepturilor ce le au și pe care anumiți funcționari ai statului întârzie să le acorde din diverse motive.”*⁶⁴ A.P.P.R este membru în Organizația Europeană a Proprietarilor de Terenuri – E.L.O (European Landowners Organization). APPR este protejată de OSIM ca asociație națională reprezentativă.

În anul 2016 APPR avea 199 membri persoane juridice și 170 de membri persoane fizice.

- Federația Proprietarilor de Păduri și Pășuni din România – NOSTRA SILVA

---

⁶³ <http://ocoalederegim.ro>

⁶⁴ <http://www.appr.org.ro/index.htm>

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Conform NOSTRA SILVA, aceasta “*este persoană juridică constituită de proprietarii de păduri din România, cu durată de funcționare nelimitată și își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul României*”.⁶⁵

Nu s-au identificat aspecte care să contureze o implicare concretă a acestor asociații patronale pe piața primară a lemnului, s-a constatat însă o implicare a acestor organizații patronale în procesul de modificare al legislației silvice, al combaterii tăierilor ilegale, al asigurării respectării regimului silvic, al promovării intereselor deținătorilor și administratorilor de fond forestier.

3.3.4.1. Evoluția producției de masă lemnoasă, în perioada 2011 – 2015

Informațiile transmise de MMAP, respectiv cantitățile autorizate de masă lemnoasă în vederea exploatării, defalcate pe întreprinderi, în perioada 2011-2015, au permis identificarea producătorilor de masă lemnoasă, din punct de vedere al posibilității producției volumice de masă lemnoasă, întrucât aceștia nu pot exploata o cantitate mai mare decât cantitatea autorizată. Principalii producători de masă lemnoasă, în perioada analizată, au fost RNP-Romsilva, INCDS Marin Drăcea, OS Bisericesc Neamț, RPLOS Pădurile Făgărașului, RPLOS Pădurile Șincii.

În continuare este prezentată producția de masă lemnoasă realizată de principalii producători de masă lemnoasă din România, în perioada 2011-2015.

Grafic nr. 31. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2011

[8<]

Tabel nr. 32. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2011

[8<]

Analiza volumului producției de masă lemnoasă relevă că, la nivelul anului 2011, următoarele 10 întreprinderi situate după RNP-Romsilva, au realizat o producție totală de 766.148 mc masă lemnoasă, reprezentând **4,09 % din totalul producției naționale**, respectiv 7,31 % din producția de masă lemnoasă a primei clasate, respectiv **RNP-Romsilva, care a realizat [...] % din totalul producției naționale și o producție de 67,19 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.**

Grafic nr. 33. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2012

[8<]

---

⁶⁵ <http://www.nostrasilva.ro/wp-content/uploads/2015/01/Statut-FPPPR-NOSTRA-SILVA-extrase-pentru-informare.pdf>

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 34. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2012

[8<]

Următoarele 10 întreprinderi analizate, situate după RNP-Romsilva, luând în considerare volumul producției de masă lemnoasă, au realizat o producție totală de 792.370 mc masă lemnoasă, reprezentând **4,15 % din totalul producției realizată la nivel național**, respectiv 7,73 % din producția de masă lemnoasă a primei clasate, respectiv **RNP-Romsilva**, care a realizat [...] % din totalul producției naționale și o producție de 68,31 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.

Grafic nr. 35. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2013

[8<]

Tabel nr. 36. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2013

[8<]

Analiza volumului producției de masă lemnoasă relevă că următoarele 10 întreprinderi, situate după RNP-Romsilva, au realizat o producție totală de 873.635 mc masă lemnoasă, reprezentând **4,53 % din totalul producției realizată la nivel național**, respectiv 8,52 % din producția de masă lemnoasă a primei clasate, respectiv **RNP-Romsilva**, care a realizat [...] % din totalul producției naționale și o producție de 68,17 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.

Grafic nr. 37. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2014

[8<]

Tabel nr. 38. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2014

[8<]

Următoarele 10 întreprinderi analizate, situate după RNP-Romsilva, luând în considerare volumul producției de masă lemnoasă, au realizat o producție totală de 862.835 mc masă lemnoasă, reprezentând **4,82 % din totalul producției realizată la nivel național**, respectiv 8,89 % din producția de masă lemnoasă a liderului **RNP-Romsilva**, care a realizat [...] % din totalul producției naționale și o producție de 67,19 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Grafic nr. 39. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2015

[8<]

Tabel nr. 40. Producția de masă lemnoasă realizată la nivelul anului 2015

[8<]

Analiza volumului producției de masă lemnoasă relevă că următoarele 10 întreprinderi, situate după RNP-Romsilva, au realizat o producție totală de 881.219 mc masă lemnoasă, reprezentând **4,86 % din totalul producției realizată la nivel național**, respectiv 9,03 % din producția de masă lemnoasă a primei clasate - **RNP-Romsilva**, care a realizat [...] % **din totalul producției realizată la nivel național și o producție de 69,88 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.**

Tabel nr. 41. Evoluția principalilor indicatori pentru volumul cantitativ al producției de masă lemnoasă, în perioada 2011-2015

[8<]

În perioada analizată, 2011-2015, potrivit datelor mai sus prezentate, **producția de masă lemnoasă realizată de RNP-Romsilva**, raportată la producția totală realizată la nivel național, **a înregistrat o evoluție descendentă** (de la **56,04%, în anul 2011**, la **53,81%, în anul 2015**), iar **producția cumulată de masă lemnoasă realizată de următoarele 10 întreprinderi semnificative**, raportată la producția totală realizată la nivel național, a înregistrat o **evoluție ascendentă** (de la **4,10 % în 2011**, la **4,86 % în 2015**).

Producția de masă lemnoasă defalcată pe specii, realizată la nivelul anului 2015:

a. specia de rășinoase

Tabel nr.42. Producția de masă lemnoasă din specii de rășinoase, realizată la nivelul anului 2015

[8<]

Analiza volumului producției de masă lemnoasă din specii de rășinoase, relevă că **următoarele 10 întreprinderi semnificative**, situate după RNP-Romsilva, la pozițiile 2-11 din tabelul nr. 42, au realizat o producție totală de 397.700 mc masă lemnoasă din specii de rășinoase, în anul 2015, reprezentând **5,86 % din totalul producției de masă lemnoasă din specii de rășinoase, realizată la nivel național**, respectiv **13,03 % din producția RNP-Romsilva de masă lemnoasă**

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

din specii de rășinoase. RNP-Romsilva a realizat [...] % din totalul producției de masă lemnoasă din specii de rășinoase, realizată la nivel național și o producție de 61,05 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.

b. specia de foioase și alte specii

Tabel nr.43. Producția de masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii, realizată la nivelul anului 2015

[8<]

Analiza volumului producției de masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii, relevă că următoarele 10 întreprinderi semnificative, situate după RNP-Romsilva, la pozițiile 2-11 din tabelul nr. 43, au realizat o producție totală de 663.830 mc masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii, reprezentând **5,85 % din totalul producției de masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii, realizată la nivel național** în anul 2015, ceea ce reprezintă 9,90 % din producția RNP-Romsilva de masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii. În anul 2015, RNP-Romsilva a realizat [...] % **din totalul producției de masă lemnoasă din specii de foioase, împreună cu alte specii, realizată la nivel național și o producție de 51,27 ori mai mare, comparativ cu următoarea clasată.**

3.3.4.2. Evoluția comercializării masei lemnoase, în perioada 2011 – 2015

Pe piața analizată activează un număr mare de întreprinderi, iar cotele de piață sunt cunoscute doar pentru întreprinderile semnificative care au fost identificate în cadrul investigației. Așadar, este aproape imposibil să fie calculat cu exactitate gradul de concentrare a pieței, prin calcularea exactă a Indicelui Herfindahl-Hirschman. Astfel, s-a calculat o limită superioară și alta inferioară a acestui indice, pentru a avea o imagine a concentrării pe această piață.

Se prezumă o piață în care activează n firme, dintre care se cunosc doar cotele de piață ale primelor k . Fie cotele acestor n firme, ordonate în ordine descrescătoare. Astfel, rezultă următoarea relație:

$$S_1 \geq S_2 \geq \dots \geq S_k \geq S_{k+1} \dots \geq S_n$$

unde valorile $S_1, S_2, \dots, S_k$ sunt cunoscute, iar $S_{k+1}, S_{k+2}, \dots, S_n$ nu.

HHI calculat pe această piață:

$$HHI = S_1^2 + \dots + S_k^2 + S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2$$

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În continuare, se vor calcula a două valori (limite) M și N astfel încât:

$$N \leq HHI \leq M$$

Calculul limitei superioare M

Dacă are loc relația: $S_1 \geq S_2 \geq \dots \geq S_k \geq S_{k+1} \dots \geq S_n$, $S_1 + S_2 + \dots + S_n = 100$

Atunci au loc inegalitățile:

$$S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2 \leq S_{k+1} \cdot S_k + \dots + S_n \cdot S_k$$

$$S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2 \leq (S_{k+1} + S_{k+2} + \dots + S_n) \cdot S_k$$

$$S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2 \leq [100 - (S_1 + S_2 + \dots + S_k)] \cdot S_k$$

Astfel, rezultă că:

$$\begin{aligned} HHI &= S_1^2 + \dots + S_k^2 + S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2 \\ HHI &\leq S_1^2 + \dots + S_k^2 + (S_{k+1} + S_{k+2} + \dots + S_n) \cdot S_k \end{aligned}$$

Deoarece k și $S_1, S_2, \dots, S_k$ sunt cunoscute, rezultă ca o limită superioară pentru HHI este M, unde $M = S_1^2 + \dots + S_k^2 + [100 - (S_1 + S_2 + \dots + S_k)] \cdot S_k$

Calculul limitei inferioare N

Pentru a calcula această limită inferioară se are în vedere inegalitatea mediilor (media pătratică a n numere pozitive este mai mare sau egala cu media lor aritmetică) și anume:

$$\frac{S_1 + S_2 + \dots + S_n}{n} \leq \sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2 + \dots + S_n^2}{n}}$$

Aplicând inegalitatea mediilor de mai sus pentru valorile $S_{k+1}, S_{k+2}, \dots, S_n$, obținem:

$$HHI = S_1^2 + \dots + S_k^2 + S_{k+1}^2 + \dots + S_n^2 \geq S_1^2 + \dots + S_k^2 + \frac{(S_{k+1} + \dots + S_n)^2}{n - k}$$

Deoarece n, k, sunt cunoscute, rezultă ca o limită inferioară pentru HHI este N, unde:

$$\begin{aligned} N &= S_1^2 + \dots + S_k^2 + \frac{(S_{k+1} + \dots + S_n)^2}{n - k} \\ N &= S_1^2 + \dots + S_k^2 + \frac{[100 - (S_1 + \dots + S_k)]^2}{n - k} \end{aligned}$$

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Potrivit legislației în domeniul silvic, recoltarea masei lemnoase este autorizată de către autorități. MMAP a transmis către autoritatea de concurență cantitățile autorizate de masă lemnoasă, în vederea exploatării, defalcate pe întreprinderi, în perioada 2011-2015⁶⁶. *Trebuie avut în vedere că în ipoteza în care limita inferioară a HHI, care poate fi determinată, depășește valoarea 2000, suntem deja în situația de a analiza o piață puternic concentrată.*

Principalele întreprinderi prezente pe piața comercializării masei lemnoase, în perioada analizată, au fost RNP-Romsilva, INCDS Marin Drăcea, OS Bisericesc Neamț, RPLOS Pădurile Făgărașului, RPLOS Pădurile Șincii.

*Grafic nr. 44. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** vânzărilor, la nivelul anului 2011*

[8<]

*Grafic nr. 45. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2011*

[8<]

*Tabel nr. 46. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** și **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2011*

[8<]

Din punct de vedere *cantitativ*, analiza efectuată pe piața comercializării masei lemnoase, relevă un indice **HHI** cuprins între o *limită inferioară* de **3.149** și o *limită superioară* de 3.177. Din punct de vedere *valoric*, pe piața analizată, indicele **HHI** are o *limită inferioară* de **3.236** și o *limită superioară* de 3.267. Aceste valori indică **piețe puternic concentrate**, care sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

Întreprinderile care au o *cotă de piață determinată din punct de vedere valoric*, cu o valoare mai mare decât *cota de piață determinată din punct de vedere cantitativ*, au comercializat cantitățile de masă lemnoasă recoltate, la un preț mai mare față de media națională, iar întreprinderile care au o *cotă de piață determinată din punct de vedere valoric*, cu o valoare mai mică decât *cota de*

---

⁶⁶ Aceaste informații au permis identificarea producătorilor de masă lemnoasă, din punct de vedere al posibilității producției volumice de masă lemnoasă, întrucât aceștia nu pot exploata o cantitate mai mare decât cea autorizată. Totodată au permis autorității de concurență identificarea întreprinderilor care dețin *cote de piață determinate din punct de vedere cantitativ* mai mari de 0,25%. De asemenea, a permis identificarea ipotezei ca în calculele efectuate de autoritatea de concurență, este corect a se avea în vedere că, pentru determinarea *limitei superioare a HHI*, cota de piață a întreprinderii care deține, din punct de vedere al mărimii acesteia, a doua cotă de piață, este de câteva ori mai mare decât oricare dintre cotele reduse de piață, deținute de către numeroasele întreprinderi participante pe piața analizată, care nu pot fi determinate, în lipsa informațiilor disponibile.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

pieță determinată din punct de vedere cantitativ, au comercializat cantitățile de masă lemnoasă recoltate la un preț mai mic față de media națională.

[...]

*Grafic nr. 47. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** vânzărilor, la nivelul anului 2012*

[8<]

*Grafic nr. 48. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2012*

[8<]

*Tabel nr. 49. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** și **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2012*

[8<]

Din punct de vedere *cantitativ*, analiza efectuată pe piața comercializării masei lemnoase, relevă un indice **HHI** cuprins între o *limită inferioară* de **2.910** și o *limită superioară* de 2.939. Din punct de vedere *valoric*, **pe piața analizată**, indicele **HHI** are o *limită inferioară* de **3.010** și o *limită superioară* de 3.038. Aceste valori indică **piețe puternic concentrate**, care sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

[...]

*Grafic nr. 50. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** vânzărilor, la nivelul anului 2013*

[8<]

*Grafic nr. 51. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2013*

[8<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

*Tabel nr. 52. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** și **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2013*

[8<]

Luând în considerare cotele de piață determinate din punct de vedere cantitativ, pe piața comercializării masei lemnoase, indicele **HHI** are o *limită inferioară* de **2.863** și o *limită superioară* de 2.891. Luând în considerare cotele de piață determinate din punct de vedere valoric, pe piața analizată, **HHI** are o *limită inferioară* de **2.929** și o *limită superioară* de 2.962. Aceste valori indică **piețe puternic concentrate**, care sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

[...]

*Grafic nr. 53. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** vânzărilor, la nivelul anului 2014*

[8<]

*Grafic nr. 54. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2014*

[8<]

*Tabel nr. 55. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** și **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2014*

[8<]

Luând în considerare cotele de piață determinate din punct de vedere cantitativ, pe piața comercializării masei lemnoase, indicele **HHI** este cuprins între o *limită inferioară* de **2.971** și o *limită superioară* de 3.001. Luând în considerare cotele de piață determinate din punct de vedere valoric, pe piața analizată, indicele **HHI** are o *limită inferioară* de **3.029** și o *limită superioară* de 3.063. Aceste valori indică **piețe puternic concentrate**, care sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

[...]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

*Grafic nr. 56. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** vânzărilor, la nivelul anului 2015*

[8<]

*Grafic nr. 57. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2015*

[8<]

*Tabel nr. 58. Cote de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase, calculate în funcție de **volumul** și **valoarea** vânzărilor, la nivelul anului 2015*

[8<]

Din punct de vedere *cantitativ*, analiza efectuată relevă un indice **HHI**, pe piața comercializării masei lemnoase, cuprins între o *limită inferioară* de **2.945** și o *limită superioară* de 2.973. Din punct de vedere valoric, **HHI** pe piața analizată, are o *limită inferioară* de **3.024** și o *limită superioară* de 3.053. Aceste valori indică **piețe puternic concentrate**, care sunt considerate a fi mai expuse la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

[...]

În toată perioada analizată 2011 – 2015, luând în considerare cotele de piață deținute pe piața comercializării masei lemnoase din România, determinate din punct de vedere *cantitativ*, **RNP-Romsilva** a deținut poziția de **lider al pieței**.

De asemenea, luând în considerare cotele de piață deținute pe piața analizată, determinate din punct de vedere *valoric*, **RNP-Romsilva** a deținut poziția de **lider al pieței**.

*Tabel nr. 59. Evoluția principalilor indicatori cu privire la comercializarea masei lemnoase, din punct de vedere **cantitativ** și **valoric**, în perioada 2011-2015*

[8<]

În perioada analizată 2011–2015, **cotele de piață deținute de către RNP-Romsilva, pe piața comercializării masei lemnoase din România**, determinate *din punct de vedere cantitativ*, au înregistrat o **evoluție descendentă**, de la un nivel de [...], înregistrat în anul 2011, la [...], înregistrat în anul 2015. O evoluție similară reiese și din analiza efectuată *din punct de vedere*

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

valoric, înregistrându-se aceeași evoluție descendentă, de la un nivel de [...], înregistrat în anul 2011, la [...], înregistrat în anul 2015.

Luând în considerare *limita inferioară* a HHI, determinată pentru toată perioada analizată 2011–2015, putem concluziona că piața comercializării masei lemnoase din România, analizată atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere valoric, este o **pieță puternic concentrată**, considerată a fi mai expusă la apariția comportamentelor anticoncurențiale.

Cota de piață însumată, determinată atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere valoric, a următoarelor 10 întreprinderi semnificative, situate după RNP-Romsilva, a înregistrat o evoluție constant ascendentă, în perioada analizată 2011–2015.

În concluzie:

Cu privire la piața producției și comercializării masei lemnoase din România, analizată atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere valoric, s-a constatat că RNP-Romsilva deține o poziție dominantă, având o cotă de piață situată peste pragul de 50%, în toată perioada analizată 2011-2015.

Deținerea de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva a unei poziții dominante pe piața primară a lemnului, nu constituie o abatere de la reglementările privind concurența. Cu toate acestea, cu privire la posibilitatea ca Regia Națională a Pădurilor - Romsilva să își acopere, din alte activități, costuri legate de prelucrarea masei lemnoase în instalațiile proprii, considerăm că această împrejurare ar trebui exclusă. De asemenea, cu privire la modalitatea de selectare de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, a partizilor care vor fi recoltate tot de către aceasta, considerăm că aceasta ar trebui să se realizeze într-un mod nediscreționar, în baza unei reglementări interne distincte.

Principalii competitori ai RNP-Romsilva dețin individual, o cotă de piață situată sub pragul de 1 %, în toată perioada analizată 2011-2015, aceștia neavând posibilitatea reală de a concura individual RNP-Romsilva.

Cifrele de afaceri înregistrate de către principalii competitori ai RNP-Romsilva, prin raportare la cifrele de afaceri realizate de către RNP-Romsilva, sunt mici și foarte mici.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În prima parte a anului 2016, RNP-Romsilva a reîmpădurit 11.582 ha, din care 4.164 ha pe cale artificială, respectiv 7.418 ha pe cale naturală, la un cost de 56,4 milioane lei, care reprezintă de cca. 3,19 ori cifra de afaceri a întreprinderii poziționată pe locul 2⁶⁷ în piața analizată.

Primele poziționate pe piața producției și comercializării masei lemnoase din România, sunt în general, întreprinderi proprietate de stat. Cu unele excepții, administratorii de fond forestier proprietate privată, prestează, cu precădere, servicii silvice. Proprietarii fondului forestier proprietate privată își valorifică, în mod direct, cu precădere, masa lemnoasă recoltată.

3.4. Cererea pe piața primară a lemnului

Cererea pe piața primară a lemnului din România este reprezentată de:

- întreprinderi sau asociații ale acestora, care achiziționează masă lemnoasă pentru procesare/comercializare/consum propriu;
- persoane fizice, UAT - uri, instituții, care achiziționează masă lemnoasă pentru procesare/comercializare/consum propriu.

Cererea pe piața analizată poate fi selectivă, referindu-se la o anumită specie/sortiment/tip/categorie/dimensiune sau poate acoperi mai multe specii/sortimente/tipuri/categorii/dimensiuni.

Întreprinderile care sunt procesatori de masă lemnoasă sau care achiziționează masa lemnoasă pentru consumul propriu, pot fi participanți, în mod direct sau prin intermediari, pe această piață.

Trebuie precizat că numărul de participanți pe piața analizată nu poate fi identificat cu acuratețe, întrucât există numeroase persoane fizice care achiziționează masă lemnoasă pentru consum propriu (lemn de foc, reparații, construcții). De asemenea, există întreprinderi care nu procesează masă lemnoasă, ci o achiziționează pentru consumul propriu (lemn de foc, reparații, consum tehnologic, construcții).

Întreprinderile procesatoare de masă lemnoasă achiziționează, în general, cantități mai mari de masă lemnoasă decât necesarul, comercializând diferențele rezultate din sortarea acestora. Cantitățile de masă lemnoasă comercializate de către întreprinderile procesatoare pot reprezenta fie sortimente de calitate inferioară, fie sortimente de calitate superioară, fie alte tipuri de sortimente de masă lemnoasă, decât cele necesare întreprinderii în procesul de prelucrare al masei lemnoase. Trebuie precizat că fondul forestier național nu este format din suprafețe/partizi unitare, din punct de vedere al speciei, vârstei, calității.

---

⁶⁷ luând în considerare cantitatea de masă lemnoasă comercializată în anul 2015; potrivit datelor disponibile pe site-ul Ministerului Finanțelor, [...] întreprinderea poziționată pe locul 2 în piața analizată, a înregistrat, în anul **2015**, o cifră de afaceri de **17,7 milioane lei**.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

În analizele realizate în cuprinsul prezentului Raport, s-au prelucrat informații furnizate autorității de concurență de către întreprinderile semnificative, care achiziționează/procesează masă lemnoasă, prin raportare la informațiile relevante puse la dispoziția Consiliului Concurenței, de către INS⁶⁸. Întreprinderile semnificative care achiziționează/procesează masă lemnoasă, în România, au fost identificate cu sprijinul MMAP, RNP-Romsilva și al subunităților teritoriale ale acestora.

Sub aspectul cererii care se manifestă pe piața analizată, cea mai importantă asociație patronală/profesională din industria de exploatare și prelucrare primară a lemnului din România este **Asociația Forestierilor din România – ASFOR**.

Potrivit ASFOR, această asociație *“este persoană juridică și funcționează ca organizație patronală și profesională, autonomă, neguvernamentală și apolitică, a agenților economici din industria de exploatare și prelucrare primară a lemnului, reprezentând, susținând și apărându-le interesele economice, tehnice, comerciale și sociale în relațiile cu autoritățile publice, cu syndicatele și cu alte persoane juridice și fizice, pe plan național și internațional. Din anul 1995, ASFOR face parte din CONPIROM – Confederația Patronală pentru Industria României. ASFOR promovează și protejează interesele generale, economice, juridice, tehnice de producție, comerciale, de imagine ale breslei, la nivel național și internațional.”*⁶⁹

La data de 10.02.2016 ASFOR totaliza un număr de 12 sucursale având 1130 de membri.

ASFOR s-a implicat în procesul de modificare al legislației silvice, al promovării domeniului, al combaterii fenomenului tăierilor ilegale, al promovării intereselor exploatare/cumpărătorilor de masă lemnoasă, a inițiat demersuri privind obținerea unor condiții care să avantajeze cumpărătorii de masă lemnoasă în cadrul contractelor cadru ale RNP-Romsilva.

3.4.1. Evoluția achizițiilor de masă lemnoasă, din producția națională, analizată din punct de vedere al volumului cantitativ, în perioada 2011 – 2015

Prezentăm în continuare achizițiile de masă lemnoasă realizate de către întreprinderile din România, din producția națională, în perioada 2011 – 2015, analizate din punct de vedere al volumului cantitativ, exprimate în mc.

Sub aspectul cererii care se manifestă pe piața analizată, s-a constatat că multe întreprinderi, care achiziționează masă lemnoasă, comercializează, la rândul lor, parțial sau integral, masa lemnoasă achiziționată. Inclusiv procesatorii de masă lemnoasă comercializează o parte din masa lemnoasă achiziționată, rezultată urmare a procesului de sortare industrială. Pe piață, se manifestă

---

⁶⁸ întrucât, pe parcursul derulării investigației, nu au fost identificate studii de piață, cercetări de piață ori alte surse de informații relevante privind cotele de piață deținute de întreprinderile participante pe piața analizată, care achiziționează masă lemnoasă pentru procesare/comercializare/consum propriu.

⁶⁹ <http://www.asociatiaforestierilor.ro/despre-noi>.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

numeroase întreprinderi mici, specializate în activitatea de exploatare forestieră, care achiziționează masă lemnoasă pe picior și care comercializează masa lemnoasă fasonată rezultată, către întreprinderi, UAT - uri, instituții, persoane fizice etc.

Astfel, în condițiile în care poate fi cuantificat indicatorul *volumul de masă lemnoasă recoltat și comercializat*, indicatorul *volumul de masă lemnoasă achiziționat* nu poate fi determinat cu acuratețe, întrucât, aceleași cantități de masă lemnoasă pot fi achiziționate în lanț, de mai multe întreprinderi, această împrejurare creând distorsiuni în cuantificarea indicatorului analizat.

În cadrul investigației, s-a considerat concludentă determinarea ponderii cantităților de masă lemnoasă achiziționată de către întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, în total producție de masă lemnoasă realizată la nivel național.

Principalele întreprinderi/grupuri de întreprinderi prezente pe piață, în perioada analizată, au fost: Holzindustrie Schweighofer (în continuare Schweighofer) , Kronospan, Egger, Alredia, Sylvania International Prod, Romanel și Kastamonu.

Grafic nr. 60. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2011

[8<]

Tabel nr. 61. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2011

[8<]

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, situate pe primele 10 poziții din tabel, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională* – ca indicator relevant, au achiziționat un volum cantitativ cumulat de masă lemnoasă de 5.948.427 mc, deținând, la nivelul anului **2011**, o **pondere de 31,80 %** din producția națională de masă lemnoasă. **Lider**, din punct de vedere al achizițiilor de masă lemnoasă din producția națională, este [...], care deține, la nivelul anului 2011, o **pondere de [...]** din producția națională de masă lemnoasă.

Grafic nr. 62. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2012

[8<]

Tabel nr. 63. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2012

[8<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, situate pe primele 10 poziții din tabel, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională* – ca indicator relevant în analiză, au achiziționat un volum cantitativ cumulat de masă lemnoasă de 6.292.206 mc, deținând, la nivelul anului **2012**, o **pondere de 32,98 %**, din producția națională, de masă lemnoasă. **Lider** din punct de vedere al achizițiilor de masă lemnoasă, din producția națională, este [...], care deține, la nivelul anului 2012, o **pondere** [...].

Grafic nr. 64. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2013

[8<]

Tabel nr. 65. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2013

[8<]

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, situate pe primele 10 poziții din tabel, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională* – ca indicator relevant în analiză, au achiziționat un volum cantitativ cumulat de masă lemnoasă de 7.628.824 mc, deținând, în anul **2013**, o **pondere de 39,56 %**, din producția națională, **în creștere semnificativă cu 21,24 %, față de anul precedent**.

Lider, la nivelul anului 2013, din punct de vedere al achizițiilor de masă lemnoasă din producția națională [...], care deține o **pondere de** [...]. Acesta a fost urmat de [...], care și-a consolidat poziția pe piață, prin **creșterea volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționată din producția națională, în anul 2013**, față de anul 2012, cu [...], acesta deținând, la nivelul anului 2013, o **pondere de** [...].

Pe locul 3 se situează [...], care și-a consolidat semnificativ poziția prin **dublarea volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționată din producția națională, în anul 2013**, față de anul 2012, acesta înregistrând o creștere cu [...]. De asemenea, [...] și-a consolidat semnificativ poziția, prin **creșterea semnificativă a volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționată din producția națională, în anul 2013**, față de anul 2012, cu [...].

[...] a înregistrat o **scădere semnificativă a volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională cu** [...], **în anul 2013** față de anul 2012 și implicit o **scădere semnificativă a ponderii deținute** [...].

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Grafic nr. 66. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2014

[8<]

Tabel nr. 67. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2014

[8<]

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, situate pe primele 10 poziții din tabel, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională* – ca indicator relevant în analiză, au cumpărat un volum cantitativ cumulat de masă lemnoasă de 6.319.549 mc, deținând în anul **2014** o **pondere de 35,33 %** din producția națională, înregistrându-se o **scădere semnificativă** a volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională **cu 17,16 %, față de anul precedent**.

Lider, la nivelul anului 2014, din punct de vedere al achizițiilor de masă lemnoasă din producția națională, a devenit [...], care a deținut o **pondere de [...]**, acesta fiind urmat de [...], care a deținut o **pondere de [...]**, în uşoară creştere față de anul 2013.

De asemenea, [...] și-a consolidat, în anul 2014, poziția pe piață, prin **creșterea volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționată din producția națională, în anul 2014**, față de anul 2013, **cu [...]**, acesta deținând, la nivelul anului 2014, o **pondere de [...]**, urcând astfel pe poziția a 3-a, de pe poziția a 4-a, deținută la nivelul anului 2013.

[...] a înregistrat o **scădere semnificativă** a volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională, cu [...], față de anul precedent.

Grafic nr. 68. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2015

[8<]

Tabel nr. 69. Volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția de masă lemnoasă, realizată la nivel național, în anul 2015

[8<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi semnificative, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională* – ca indicator relevant în analiză, au achiziționat un volum cantitativ cumulat de masă lemnoasă de 4.846.332 mc, deținând, în anul **2015**, o **pondere de 26,73 %** din producția națională, **continuându-se tendința de scădere semnificativă a volumul cantitativ de masă lemnoasă, achiziționată din producția națională**, cu **23,31 %**, față de anul precedent.

Primele două clasate, la nivelul anului 2015, din punct de vedere al achizițiilor de masă lemnoasă din producția națională, s-au menținut, în continuare, [...], cu o **pondere de [...]**, și [...], cu o **pondere de [...]**, acestea înregistrând scăderi semnificative ale cantităților de masă lemnoasă achiziționate față de anul 2014. Inclusiv [...] a continuat, în anul 2015, **tendința de scădere semnificativă** cu [...] a volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din producția națională, înregistrată și în anul precedent.

Tabel nr. 70. Evoluția principalilor indicatori cu privire la achizițiile de masă lemnoasă din producția națională, luând în considerare volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția națională de masă lemnoasă, în perioada 2011-2015

[§<]

În perioada 2011-2015, ponderea deținută de către [...], situat în poziția de **lider din punct de vedere al cantităților de masă lemnoasă achiziționate** din producția națională [...], a înregistrat o **evoluție descendentă**, situându-se între un maxim, înregistrat la nivelul anului 2011, de [...] și un minim de [...], înregistrat la nivelul anului 2015, [...].

Ponderea cumulată a **primelor 10 întreprinderi/grupuri de întreprinderi** prezente pe piață, luând în considerare *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționată din producția națională*, a înregistrat o **evoluție ascendentă până în anul 2013**, cu un maxim înregistrat de 39,56 %, după care, trendul înregistrat a fost unul descendent, ponderea cumulată înregistrată la nivelul anului 2015, respectiv 26,73 %, fiind semnificativ mai mică decât maximul înregistrat de 39,56 % - la nivelul anului 2013, cât și față de ponderea cumulată, înregistrată la nivelul anului 2011, respectiv 31,80 %.

Tabel nr. 71. Volumul de masă lemnoasă din specii de rășinoase achiziționat din producția națională, la nivelul anului 2015

[§<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 72. Volumul de masă lemnoasă din specii de foioase achiziționat din producția națională, la nivelul anului 2015

[8<]

Așa cum reiese din tabelele 71 și 72 mai sus prezentate, se evidențiază ponderea de [...] deținută de [...] în total producție de masă lemnoasă din specii de rășinoase, având în vedere cantitățile achiziționate de masă lemnoasă din specii de rășinoase.

[...] ⁷⁰, a achiziționat masă lemnoasă între [...], deținând o pondere cuprinsă între [...] a volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționat, raportat la producția națională de masă lemnoasă, în perioada 2011-2015.

Prin urmare, achizițiile diferențiate de masă lemnoasă din specii de rășinoase și foioase mai sus prezentate, nu pot evidenția cu acuratețe situația reală din piață.

Tabel nr. 73. Ponderea [...], evoluția volumului cantitativ de masă lemnoasă achiziționat din specii de rășinoase, raportat la producția națională de masă lemnoasă din specii de rășinoase

[8<]

Scurte concluzii

Analiza efectuată relevă că cererea, din punct de vedere al volumului, este mult mai segmentată decât oferta, în sensul că nu există nici o întreprindere de dimensiunea celei prezente pe componenta de ofertă, respectiv RNP-Romsilva, în toată perioada analizată.

De asemenea, creșterea importurilor corelată cu scăderea exporturilor de masă lemnoasă și cu creșterea prețului mediu de achiziție al masei lemnoase (o majorare de 153,8% de la 102,24 lei/mc la 157,29 lei/mc) ⁷¹, în aceeași perioadă, indică faptul că oferta pe piața primară a lemnului, din punct de vedere al volumului, nu s-a ridicat la nivelul cererii. Întrucât cererea pe piața primară a lemnului nu este acoperită de ofertă, această situație poate fi unul dintre factorii care au determinat dimensiunea tăierilor ilegale.

---

⁷⁰ a declarat că nu deține informații privind ponderea speciilor de rășinoase și a speciilor de foioase în cantitățile de masă lemnoasă achiziționate.

⁷¹ Calcule proprii realizate în investigație în baza datelor furnizate de către întreprinderi și INS .

4. Aspecte conexe pieței analizate

4.1. Suprafața de fond forestier administrată/aflată în proprietate, la nivelul anului 2015

Din punct de vedere al posibilității de punere în piață a masei lemnoase disponibile pentru exploatare, trebuie acordată atenție suprafețelor de fond forestier administrate/aflate în proprietate, acestea determinând, în fapt, posibilitatea întreprinderii de a pune în piață masă lemnoasă. În cazul încheierii pentru suprafața de fond forestier, a unui contract de administrare, *întreprinderea care administrează fondul forestier, pune în piață (comercializează) masa lemnoasă*. În general, aceasta este situația cea mai des întâlnită în cazul întreprinderilor semnificative. Sunt, însă, și situații în care U.A.T.-uri și întreprinderi private, dețin suprafețe semnificative de fond forestier și pun în piață (comercializează) masa lemnoasă, în mod direct. Sunt, de asemenea, situații în care numeroase persoane fizice, juridice și asociații ale acestora, dețin suprafețe de fond forestier de mici dimensiuni și pun în piață (comercializează) masa lemnoasă, în mod direct.

Administratori de fond forestier pot fi:

- *ocoale silvice*;
- *întreprinderi*, care dețin unul sau mai multe ocoale silvice.

Grafic nr. 74. Suprafața de fond forestier administrată/deținută, în 2015

[8<]

Tabel nr. 75. Suprafața de fond forestier administrată/deținută, la nivelul anului 2015

Nr.	Denumire întreprindere	Suprafața fondului forestier deținută/administrată (ha)	Cotă procentuală %
1.	RNP-Romsilva	3.472.660	52,977
2.	INCDS Marin Drăcea	47.995	0,732
3.	OS Abrud	33.158	0,505
4.	[...]	[...]	[...]
5.	RPLOS Pădurile Făgărașului	22.650	0,345
6.	RPLOS Pădurile Șincii	19.149	0,292
7.	OS Telciu	17.563	0,267
8.	OS Izvorul Someșului Mare	15.381	0,234
9.	RPLP Kronstad	14.647,45	0,223
10.	OS Penteleu	13.602	0,207
11.	OS Buzăul Ardelean	13.168	0,200
12.	Alții	2.852.080	43,51

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Total pozițiile 2-11	230.335,75	3,513
Total fond forestier național	6.555.000	100

Sursa: informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de către întreprinderi și INS

Întreprinderile situate, din punct de vedere al suprafețelor administrate/deținute de fond forestier, **pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva**, administrează/dețin 230.335,75 ha, reprezentând, la nivelul anului **2015**, o cotă procentuală de **3,51 % din fondul forestier național**, respectiv **6,63 % din suprafața administrată de către RNP-Romsilva**.

Lider, la nivelul anului 2015, din punct de vedere al suprafeței administrate de fond forestier, este **RNP-Romsilva**, care administrează cca. **3.470 mii ha** – reprezentând cca. **53 % din fondul forestier național**, aceasta fiind urmată, la mare distanță, de **INCDS Marin Drăcea**, care administrează 48 mii ha – reprezentând **0,73 % din fondul forestier național**. Următoarele clasate sunt două întreprinderi, respectiv **OS Abrud** și [...] care, fiecare, administrează/dețin, **între 30 și 40 mii ha**, urmate de întreprinderea **RPLOS Pădurile Făgărașului**, care administrează între **20 și 30 mii ha fond forestier**. Următoarele întreprinderi clasate, dețin suprafețe de fond forestier situate **sub pragul de 20 mii ha**.

Tabel nr. 76. Suprafața de fond forestier, din speciile rășinoase, administrată/deținută, la nivelul anului 2015

Nr.	Denumire întreprindere	Suprafața fondului forestier deținută/administrată (ha)	Cotă procentuală %
1.	RNP-Romsilva	904.760	46,854
2.	OS Izvorul Someșului Mare	14.459	0,748
3.	INCDS Marin Drăcea	11.156	0,577
4.	[...]	[...]	[...]
5.	OS Abrud	8.891	0,460
6.	RPLOS Pădurile Făgărașului	8.156	0,422
7.	OS Maieru	7.490	0,387
8.	RPLP Kronstad	7.478	0,387
9.	RPLP Săcele	7.429	0,384
10.	RPLP Piatra Craiului	7.389	0,382
11.	OS Penteleu	7.084	0,366
12.	Alții	936.747	48,511
Total pozițiile 2-11		89.519	4,635
Total fond forestier național, din speciile rășinoase		1.931.000	100

Sursa: informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de către întreprinderi și INS

Prima clasată, la nivelul anului 2015, din punct de vedere al suprafeței administrate de fond forestier din speciile rășinoase, este **RNP-Romsilva**, care administrează cca. **900 mii ha** – reprezentând cca. **47 % din fondul forestier național**, din specii de rășinoase, aceasta fiind urmată, la mare distanță de întreprinderile **INCDS Marin Drăcea** și **OS Izvorul Someșului**

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Mare, care administrează, fiecare, **între 10 și 20 mii ha** – reprezentând între **0,58 % și 0,75 % din fondul forestier național**, din specii de rășinoase. **Umătoarele întreprinderi clasate**, dețin suprafețe de fond forestier, din speciile rășinoase, situate **sub pragul de 10 mii ha**.

Întreprinderile situate, din punct de vedere al suprafețelor administrate/deținute de fond forestier din speciile rășinoase, **pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva**, administrează/dețin 89.519 ha, reprezentând, la nivelul anului **2015**, o cotă procentuală de **4.63 % din fondul forestier național**, din specii de rășinoase, respectiv **9,89 % din suprafața administrată de către RNP-Romsilva**.

Tabel nr. 77. Suprafața de fond forestier, din speciile foioase și alte specii, administrată/deținută, la nivelul anului 2015

Nr.	Denumire întreprindere	Suprafața fondului forestier deținută/administrată (ha)	Cotă procentuală %
1.	RNP-Romsilva	2.466.175	55,196
2.	INCDS Marin Drăcea	35.605	0,796
3.	[...]	[...]	[...]
4.	OS Abrud	23.276	0,520
5.	RPLOS Pădurile Șincii	15.356	0,343
6.	RPLOS Pădurile Făgărașului	14.494	0,324
7.	RPLP Măieruș	11.773	0,263
8.	OS Telciu	11.537	0,258
9.	OS Buzăul Ardelean	9.070	0,202
10.	RPLP Stejarul	8.964	0,200
11.	OSP Codrii Zarandului	8.918	0,199
12.	Alții	1.835.812	41,088
Total pozițiile 2-11		166.047,4	3,716
Total fond forestier național, din speciile foioase și alte specii		4.468.000	100

Sursa: informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de către întreprinderi și INS

Prima clasată, la nivelul anului 2015, din punct de vedere al suprafeței administrate de fond forestier din speciile foioase și alte specii, este **RNP-Romsilva**, care administrează cca. **2.470 mii ha** – reprezentând **55,20 % din fondul forestier național**, din speciile foioase și alte specii, aceasta fiind urmată, la mare distanță de întreprinderea **INCDS Marin Drăcea**, care administrează, **între 30 și 40 mii ha** și de întreprinderile [...] și **OS Abrud**, care administrează/dețin, fiecare, între 20 și 30 mii ha fond forestier din speciile foioase și alte specii. **Umătoarele întreprinderi clasate**, dețin suprafețe de fond forestier, din speciile foioase și alte specii, situate **sub pragul de 20 mii ha**.

Întreprinderile situate pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva, luând în considerare suprafețele administrate/deținute de fond forestier din speciile foioase și alte specii,

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

administrează/deține 166.047,4 ha, reprezentând, la nivelul anului **2015**, o cotă procentuală de **3,72 % din fondul forestier național**, din speciile foioase și alte specii, respectiv **6,73 % din suprafața administrată de către RNP-Romsilva**.

4.2. Deținătorii de fond forestier la nivelul anului 2015

Prin prelucrarea datelor și informațiilor relevante, furnizate autorității de concurență, în cadrul investigației⁷², s-au identificat deținătorii semnificativi de fond forestier, după cum urmează:

Tabel nr. 78. Situația deținătorilor semnificativi de fond forestier, la nivelul anului 2015

Nr.	Denumire	Suprafață 2015 (ha)	Observații
1.	Statul roman, prin administrator RNP-Romsilva	3.154.660	
2.	Statul roman, prin administrator INCDS Marin Drăcea	47.995	
3.	[...]	[...]	[...]
4.	UAT Telciu	17.563	
5.	[...]	[...]	
6.	[...]	[...]	
7.	UAT Brașov	14.647,5	
8.	Obștea Tulnici	14.180	
9.	Academia Română	13.602	
10.	UAT Săcele	12.681	
11.	Asociația Silvică Bisericească Iași	11.996	
12.	[...]	[...]	
13.	UAT Șanț	10.765,02	
14.	UAT Prundu Bârgăului	10.065,39	
15.	UAT Maieru	9.848	
Total pozițiile 2-15		239.473,21	
Total pozițiile 1-15		3.394.133,21	
Total la nivel național		6.555.000	

Sursa: informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de către întreprinderi și INS

Din punct de vedere al proprietății fondului forestier în România, **statul român** deține **3.205.217 ha**, reprezentând **48,90 % din fondul forestier național**, suprafață încredințată spre administrare către RNP-Romsilva, INCDS Marin Drăcea și RA APPS.

⁷² Întrucât nu au fost identificate studii de piață, cercetări de piață ori alte surse de informații utile și relevante cu privire la deținătorii de fond forestier.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

[...] deține în proprietate **între 30 și 40 mii ha fond forestier**, iar **următorii 11 proprietari identificați** dețin, fiecare, în proprietate **între 10 și 20 mii ha fond forestier**. Precizăm că restul proprietății fondului forestier național este fragmentat excesiv.

4.3. Exploatarea masei lemnoase

4.3.1. Volumul de masă lemnoasă autorizat pentru recoltare

În conformitate cu prevederile Codului Silvic, administratorii/proprietarii de fond forestier pot exploata masă lemnoasă numai după îndeplinirea obligațiilor legale de punere în valoare, de autorizare a parchetelor, de eliberare a documentelor specifice de către personalul abilitat și de marcarea arborilor pentru recoltare. Întocmirea de amenajamente silvice este obligatorie pentru proprietățile de fond forestier mai mari de 10 ha. Din proprietățile de fond forestier mai mici de 10 ha, se poate recolta un volum de masă lemnoasă de maxim 5 mc/an/ha.

Principalele întreprinderi pentru care s-a autorizat masă lemnoasă spre recoltare, la nivelul anului 2015, au fost: RNP-Romsilva, O.S. de Regim Ciuc, Ocolul Silvic Dorna, R.P.L.O.S. Padurile Sincii RA și Ocolul Silvic Siriu SRL.

*Grafic nr.79. Volumul de masă lemnoasă autorizat la recoltare,
la nivelul anului 2015*

[8<]

*Tabel nr. 80. Volumul de masă lemnoasă autorizat la recoltare,
la nivelul anului 2015*

[8<]

Întreprinderile situate pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva, luând în considerare volumul de masă lemnoasă, autorizat la recoltare, ca indicator relevant în analiză, au autorizat spre recoltare, la nivelul anului 2015, masă lemnoasă în cuantum de 1.298.916,19 mc, reprezentând o pondere de **5,65 % din total autorizat spre recoltare, la nivel național**, respectiv [...] din ponderea deținută de RNP-Romsilva.

*Grafic nr.81. Volumul total de masă lemnoasă autorizat la recoltare,
în perioada 2011 – 2015*

[8<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Tabel nr. 82. Volumul total de masă lemnoasă autorizat la recoltare, în perioada 2011 – 2015

[8<]

Întreprinderile situate pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva, luând în considerare *volumul total de masă lemnoasă, autorizat la recoltare*, ca indicator relevant în analiză, au autorizat spre recoltare, în perioada analizată 2011-2015, masă lemnoasă în cuantum total de 6.354.666,12 mc, reprezentând o pondere de **5,94 % din total autorizat spre recoltare, la nivel național**, respectiv [...] din ponderea deținută de RNP-Romsilva.

4.3.2. Exploatarea masei lemnoase în anul 2015

Exploatarea masei lemnoase se face doar de către întreprinderi atestate, potrivit reglementărilor specifice. Excepție fac proprietarii de fond forestier – persoane fizice, care pot exploata, fără atestat, un volum de maxim 20 mc/an, din proprietatea deținută, în condițiile legii.

În perioada analizată, 2011-2015, exploatarea masei lemnoase se putea realiza în două modalități:

- ✓ fie în mod direct (dacă cel ce exploata masa lemnoasă deținea atestat de exploatare),
- ✓ fie prin încheierea unui contract de prestări servicii cu o întreprindere atestată, care realiza efectiv recoltarea.

Ulterior adoptării *Regulamentului din 4 noiembrie 2015, de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015⁷³, pentru masa lemnoasă provenită din fondul forestier proprietate publică, comercializarea se putea realiza doar către întreprinderi atestate, în limita cantităților atestate, acestea având obligația de a realiza recoltarea prin forțe proprii.

Condițiile, necesar a fi îndeplinite pentru atestare în activitatea de exploatare forestieră, sunt prezentate, în cuprinsul prezentului Raport, la filele 12–14. Conform listei operatorilor economici atestați, disponibilă pe site-ul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, **în luna iulie 2016 erau atestați 4.732 de operatori economici, având atestată o capacitate de recoltare de 38.900 mii mc masă lemnoasă.**

Principalele întreprinderi care au recoltat masă lemnoasă, prin forțe proprii sau prestări de servicii, la nivelul anului 2015, au fost: RNP-Romsilva, Silvania International Prod, Frasinul, Abate Panel și Austroforest International.

---

⁷³ Publicat în Monitorul Oficial nr. 840 din 11 noiembrie 2015, în prezent abrogat prin HG nr. 617/2016.

Tabel nr. 83. Volum de masă lemnoasă exploatat la nivelul anului 2015

[8<]

Lider pe piața exploatării de masă lemnoasă în România, la nivelul anului 2015, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă, exploatat la nivelul anului 2015*, ca indicator relevant în analiză, este **RNP-Romsilva**, care a exploatat un volum de masă lemnoasă de [...] – deținând astfel o pondere de [...], aceasta fiind urmată, la o mare distanță de [...], care a exploatat un volum de masă lemnoasă de [...] – reprezentând o pondere de [...].

Întreprinderile situate pe următoarele 10 poziții, după RNP-Romsilva, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă, exploatat la nivelul anului 2015*, ca indicator relevant în analiză, au recoltat masă lemnoasă în cuantum total de 353.837,57 mc, corespunzător unei ponderi de **1,95 %**, **din total masă lemnoasă exploatată, la nivel național**, ceea ce reprezintă [...] din ponderea RNP-Romsilva.

Piața exploatării de masă lemnoasă în România este puternic fragmentată, RNP-Romsilva deținând o pondere de [...], iar împreună cu următoarele 10 clasate, luând în considerare ponderea acestora, dețin cumulativ cca. 16 %.

4.4. Evoluția volumului de masă lemnoasă procesat din producția națională

Analiza indicatorului *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, exprimat în mc, nu include importurile de masă lemnoasă realizate de către întreprinderile procesatoare din România.

Întreprinderile procesatoare de masă lemnoasă din România, sunt persoane juridice, persoane fizice sau asociații ale acestora. Procesatorii de masă lemnoasă persoane juridice desfășoară, de regulă, activități definite în *diviziunea 16* din CAEN “*prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei*” - activități ce pot fi încadrate, în mod generic, în “*industria de prelucrare a lemnului*”, dar pot fi întâlnite și întreprinderi care activează în sectorul silvic sau în industria mobilei și care procesează masă lemnoasă.

Principalele întreprinderi/grupuri de întreprinderi care au procesat masă lemnoasă, din producția națională, în perioada analizată 2011-2015, au fost: Schweighofer, Kronospan, Romanel, Egger și Kastamonu.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Grafic nr. 84. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2011

[8<]

Tabel nr. 85. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2011

[8<]

Lider, la nivelul anului 2011, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, este [...], care a procesat un volum de masă lemnoasă de [...] – reprezentând o pondere de [...], din volumul total al producției de masă lemnoasă realizată la nivel național, acesta fiind urmat de [...], care a procesat un volum de masă lemnoasă de [...] – reprezentând o pondere de [...], din volumul total al producției de masă lemnoasă realizată la nivel național.

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, au procesat masă lemnoasă în quantum total cumulat de 4.134.445 mc, corespunzător unei ponderi de **22,10 %**, din volumul total al producției de masă lemnoasă realizată la nivel național, primul clasat – [...], procesând mai mult de jumătate din această cantitate, respectiv [...].

Grafic nr. 86. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2012

[8<]

Tabel nr.87. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2012

[8<]

În poziția de **lider**, la nivelul anului 2012, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, se menține [...], care a procesat un volum de masă lemnoasă de [...], *în ușoară scădere, respectiv cu [...]*, față de anul precedent – reprezentând o pondere de [...], din volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, acesta fiind urmat de [...], care a procesat un volum de masă lemnoasă de [...], *în ușoară creștere, respectiv cu [...]*, față de anul precedent – reprezentând o pondere de [...], din volumul total al producției de masă lemnoasă realizată la nivel național.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, au procesat masă lemnoasă în cuantum total cumulat de 4.739.546, corespunzător unei ponderi de **24,84 %**, din volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, primul clasat – [...], înregistrând o **creștere** a cantităților de masă lemnoasă procesată, din producția națională, **cu [...], față de anul precedent**. De asemenea, [...] a înregistrat o **creștere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesate, din producția națională, **cu [...] față de anul precedent**, poziționându-se pe locul 3 în clasament și devansând [...].

Grafic nr. 88. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2013

[8<]

Tabel nr. 89. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2013

[8<]

La nivelul anului 2013, **primii 3 clasați**, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, **și-au consolidat pozițiile**, respectiv: [...]

De asemenea, întreprinderea [...] a înregistrat o **creștere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesată, din producția națională, **cu [...] față de anul precedent**.

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, au procesat masă lemnoasă în cuantum total cumulat de 5.784.081 mc, corespunzător unei ponderi de **30 %** din volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, înregistrându-se o **creștere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesate de aceștia din producția națională **cu 22 %, față de anul precedent**.

Grafic nr. 90. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2014

[8<]

Tabel nr.91. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2014

[8<]

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, au procesat, la nivelul anului 2014, masă lemnoasă în cuantum total cumulat de 4.905.823 mc, corespunzător unei ponderi de **27,42 %** din volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, fiind înregistrată o **scădere a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională cu 15,18 %**, față de anul precedent.

Primul clasat – [...], a înregistrat, de asemenea, o **scădere** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională, la nivelul anului 2014, **cu [...], față de anul precedent**. [...] a înregistrat o **scădere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională **cu [...], față de anul precedent**.

În schimb, întreprinderea [...] a continuat să-și consolideze poziția, luând în considerare indicatorul relevant analizat, înregistrând o **creștere** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională **cu [...] în 2014, față de anul precedent**, urcând pe locul 4 în clasament.

Grafic nr. 92. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2015

[§<]

Tabel nr. 93. Volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională, la nivelul anului 2015

[§<]

Întreprinderile/grupurile de întreprinderi, situate pe primele 10 poziții, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant în analiză, au procesat, la nivelul anului 2015, masă lemnoasă în cuantum total cumulat de 3.757.293 mc, corespunzător unei ponderi de **20,72 %** din volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, fiind înregistrată, în continuare o tendință de **scădere a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională cu 23,41 %**, față de anul precedent.

[...], deși și-a păstrat poziția de lider la nivelul anului 2015, a înregistrat, în continuare, o **scădere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională **cu [...], față de anul precedent**. Acesta este urmat îndeaproape de [...], care a înregistrat, de asemenea, o **scădere** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională, **cu [...], față de anul precedent**.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

[...] a înregistrat, în 2015, o **scădere semnificativă** a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională **cu [...], față de anul precedent**, pierzând locul 3 în clasament în favoarea [...].

Scurte concluzii

În perioada analizată, 2011-2015, ponderea cantității procesate de [...], în volumul total al producției de masă lemnoasă realizată la nivel național, a fost de [...] - la nivelul anului **2011**, respectiv de [...] - la nivelul anului **2015**. Această scădere poate fi explicată prin creșterea importurilor de masă lemnoasă realizate în perioada respectivă.

În toată perioada analizată, [...] a deținut prima poziție pe piață, luând în considerare ponderea deținută în volumul total al producției de masă lemnoasă realizat la nivel național, [...] s-a situat, în mod constant, pe a doua poziție, a treia clasată fiind [...] – la nivelul anului 2011, după care, în perioada 2012-2014, a treia clasată a fost [...].

Ponderea însumată a cantităților procesate a primelor 10 întreprinderi/grupuri de întreprinderi, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă procesat din producția națională*, ca indicator relevant analizat, a înregistrat o **evoluție ascendentă** de la **22.10 %** - în anul **2011**, la **30 %** - în anul **2013**, după care, începând cu anul 2013, s-a înregistrat o **evoluție descendentă** a ponderii deținute, scăzând puternic la nivelul de **20.72%** - în anul **2015**, sub nivelul înregistrat în anul 2011.

Scăderea constantă înregistrată în perioada 2013 – 2015, a cantităților de masă lemnoasă procesate din producția națională, de către grupurile de întreprinderi semnificative, poate fi atribuită tendinței de creștere semnificativă a importurilor de masă lemnoasă fasonată, înregistrată în perioada similară, 2013 – 2015.

4.5. Masa lemnoasă cu destinația lemn de foc

Lemnul de foc reprezintă un produs obținut:

- ✓ fie direct din procesul de recoltare (fiind estimat, în cele mai multe situații, înainte de recoltare),
- ✓ fie ca rezultat al unei acțiuni de sortare a lemnului fasonat,
- ✓ fie ca rezultat al unei acțiuni de reciclare a materialului lemnos,
- ✓ fie ca un rezultat din procesul de prelucrare a masei lemnoase.

Lemnul de foc este comercializat, preponderent, ca masă lemnoasă prelucrată⁷⁴, piața lemnului de foc nefiind un segment al pieței primare a lemnului. Acesta poate fi comercializat și direct de la

---

⁷⁴ debitat/spart/transformat în brichete/paletat.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

locul unde a fost recoltat/doborât⁷⁵. De asemenea, în caz de necesitate, acesta putând fi substituit cu lemnul de lucru. Piața lemnului de foc este o piață conexă pieței primare a lemnului, fiind situată, în general, în aval față de aceasta.

Se impune a fi precizat că nu există o standardizare a produsului *lemn de foc* sau o definiție din punct de vedere silvic a termenului “*lemn de foc*”.

Producția de lemn de foc din fondul forestier național a fost estimată de către MMAP la **cca. 5.000 – 5.400 mii mc/an**⁷⁶, iar de către INS la **cca. 4.130 - 5.060 mii mc/an**⁷⁷.

Consumul de lemn de foc la nivel național (autorități publice, întreprinderi și populație) este estimat de INS la 15.611 mii tone (inclusiv biomasă), pentru anul 2014, ceea ce ar reprezenta **cca. 24.017 mii mc (inclusiv biomasă)**.

Pentru anul 2014, INS a estimat **consumul de lemn de foc destinat doar populației (inclusiv biomasă)** la 12.746 mii tone, reprezentând **aproximativ 19.609**⁷⁸ **mii mc**.

În România, numărul de gospodării în care se utilizează lemnul de foc ca mijloc de încălzire⁷⁹ **este de 4,037 milioane** și constituie **47,43%** din cele 8,511 milioane de gospodării înregistrate la nivel național, conform datelor ultimului recensământ național, realizat în anul 2011. Lemnul de foc este cea mai importantă sursă de încălzire la nivel național. Consumul de lemn de foc într-o gospodărie este direct proporțional cu mărimea acesteia, cu asprimea condițiilor meteorologice înregistrate în sezonul rece, cu randamentul instalației de încălzire, precum și cu gradul de izolare termică al gospodăriei.

Potrivit datelor INS, producția națională totală de masă lemnoasă pentru anul 2014 a fost estimată la 17.889 mii mc, o cifră apropiată ca mărime cu cea privind consumul de lemn de foc (inclusiv biomasă) destinat populației, la nivel național.

Din prelucrarea informațiilor transmise de MMAP în cadrul investigației, conform datelor din inventarul forestier național început în anul 2008, se estimează că, **în perioada 2008-2014, s-a recoltat la nivel național, masă lemnoasă în volum de aproximativ 26.900 mii mc/an**⁸⁰. Aceste determinări nu sunt validate și însușite de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură. Volumul de masă lemnoasă autorizat la recoltare din fondul forestier național, în anul 2014, a fost de 23.000 mii mc. Astfel, se estimează că masa lemnoasă recoltată la nivel

---

⁷⁵ comercializat la cioată.

⁷⁶ Pentru anii 2014 și 2015.

⁷⁷ Pentru anii 2011, 2012, 2013 și 2014.

⁷⁸ Transformarea s-a efectuat pentru o densitate medie de 0,65 tone/mc pentru lemnul uscat; Densitatea lemnului diferă foarte mult în funcție de gradul de uscare, astfel lemnul de brad verde are o densitate de cca. 95 gr/cm³, iar lemnul de brad uscat de cca. 55 gr/cm³.

⁷⁹ Populația nu folosește, în general, lemn de foc din specii de rășinoase, întrucât aceste specii de masă lemnoasă au efecte negative asupra sobelor de încălzit sau centralelor termice.

⁸⁰ Precizia de măsurare fiind de +/- 11% potrivit informațiilor incluse în Inventarul Forestier Național.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

național este cuprinsă între **23.900 mii mc și 29.900 mii mc, comparativ cu 17.889⁸¹ mii mc, recoltați în mod legal la nivel național**, conform INS, pentru anul 2014.

Prin urmare, cu privire la cuantumul tăierilor ilegale la nivel național, în anul 2014, apreciem că acesta ar putea fi estimate între 6.011 mii mc și 12.011 mii mc, având în vedere datele din inventarul forestier național (de altfel, singurele date disponibile și doar până la nivelul anului 2014.

Ținând cont de datele estimate de INS, referitoare la necesarul și consumul de lemn de foc, și având în vedere opiniile participanților pe piață, potrivit cărora este mult mai ușor de gestionat masa lemnoasă recoltată ilegal, în raport cu populația, se poate aprecia că o mare parte din cantitățile de masă lemnoasă recoltate ilegal au fost utilizate ca lemn de foc.

Lemnul de foc este considerat o resursă de energie verde, întrucât poate fi înlocuită, și nu necesită investiții în rețele. Investițiile necesare pentru producerea energiei termice sunt cele mai reduse dintre cele 3 forme de producere a energiei termice, analizate în cele ce urmează:

Tabel nr. 94. Prețul energiei termice obținută din surse precum energie electrică, gaz metan și lemn de foc

Nr.	Denumire sursă	martie-aprilie 2016 preț energie termică lei/gigacalorie ⁸² , inclusiv TVA	octombrie-noiembrie 2016 preț energie termică lei/gigacalorie, inclusiv TVA
1.	Energie electrică ⁸³	680,15	662,05
2.	Gaz metan ⁸⁴	189,30	152,57
3.	Lemn de foc ⁸⁵	50,07-57,53	100,13-115,06

Sursă- calcule proprii pe baza datelor prelucrate în cadrul investigației

Cu privire la transformarea energiei termice, se impun următoarele precizări:

- ✓ randamentul de transformare al *energiei electrice* în energie termică este, în general, de **peste 99%**,

⁸¹ Conform INS în anul 2014 producția națională de masa lemnoasă a fost de 17.889 mii mc din care 17.262 mii mc recoltați din fondul forestier național.

⁸² 1 Gigacalorie= 1162,722KWH.

⁸³ S-au avut în vedere facturile TSE16 nr. 102832033/15.04.2016 și TSE16 nr. 104650346/30.10.2016 emise de către Electrica SA către membrii echipei de investigație.

⁸⁴ S-au avut în vedere facturile GDF nr. 10311422461/28.03.2016 și GDF nr. 11605316972/09.11.2016 emise de către Engie România SA către membrii echipei de investigație.

⁸⁵ S-au avut în vedere un preț pentru lemnul de foc de 150lei/mc – preț RNP-Romsilva în luna aprilie 2016, preț fără TVA, exență tare, densitate specifică 900-970 kg/mc și un preț pentru lemnul de foc 300lei/mc - preț de piață la nivelul lunii noiembrie 2016, preț fără TVA, exență tare, densitate specifică 900-970 kg/mc.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- ✓ randamentul de transformare al *energiei combustibilului – gaz metan* în energie termică pentru o centrală termică de apartament este, în general, cuprins **între 95- 99%**,
- ✓ randamentul de transformare a *energiei combustibilului – lemn de foc* în energie termică pentru sobe termice este, în general, cuprins **între 40- 50%**,
- ✓ randamentul de transformare al *energiei combustibilului – lemn de foc* în energie termică pentru sobe termice cu serpentină este, în general, de **70-73 %**,
- ✓ randamentul de transformare al *energiei combustibilului – lemn de foc* în energie termică pentru centrale termice este, în general, de peste **90 %**.
- ✓ randamentul de transformare influențează poluarea generată de procesul de ardere, un randament mai mic cauzând o poluare mai ridicată

Astfel, cum rezultă din cele mai sus prezentate, lemnul de foc constituie cel mai ieftin mijloc de producere al energiei termice pentru populație, necesitând și cele mai scăzute investiții pentru acesta. Dar din cauza randamentului scăzut al sobelor termice utilizate de populație, putem aprecia că lemnul de foc nu este utilizat într-un mod eficient ecologic.

4.5.1. Valorificarea masei lemnoase cu destinația lemn de foc

Prin *Regulamentul de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 617/2016⁸⁶, pentru administratorii fondului forestier proprietate publică a statului (RNP-Romsilva, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură "Marin Drăcea" și Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat"), se instituia obligația vânzării cu prioritate a lemnului de foc, către populație.

Conform prevederilor art. 45 alin. (1) din regulamentul mai sus amintit, *„administratorii fondului forestier proprietate publică pot să vândă în mod direct, pe bază de solicitare fundamentată, fără licitație și fără negociere, lemnul de lucru și lemnul de foc pentru consumul propriu al instituțiilor publice, al unităților de interes local finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat sau bugetul local, precum și strict pentru nevoile proprii/activitatea economică ale/a persoanelor fizice, persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale. Lemnul de foc va fi vândut cu prioritate populației în scopul încălzirii locuințelor.”*

Această măsură a vizat doar masa lemnoasă fasonată (masă lemnoasă fasonată comercializată cu destinația lemn de foc), disponibilă la administratorii fondului forestier proprietate publică a statului (maxim 20-30 % din totalul producției de lemn de foc, estimată de MMAP, pentru anul 2015), nu și masa lemnoasă pe picior.

Administratorii privați de fond forestier, precum și întreprinderile care au achiziționat masă lemnoasă pe picior la licitațiile organizate de către administratorii fondului forestier proprietate

---

⁸⁶ În prezent abrogat prin Hotărârea de Guvern nr. 715/2017.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

publică a statului, nu se supuneau prevederilor privind valorificarea lemnului de foc din *Regulamentul de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin *Hotărârea de Guvern nr. 617/2016*, aspecte menținute și în actuala reglementare, respectiv *Regulamentul de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin *Hotărârea de Guvern nr. 715/2017*.

4.5.2. Volumul și valoarea vânzărilor de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc

Principalul furnizor de lemn de foc, la nivel național, este RNP-Romsilva.

RNP-Romsilva a vândut, în perioada 2011-2015, în mod direct, cantități de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc, cuprinse între 1,019 mii mc (în anul 2015) și 1,226 mii mc (în anul 2011). Aceste cantități de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc au rezultat din exploatarea partizilor recoltate de către RNP-Romsilva, prin forțe proprii sau prestări de servicii ca urmare a sortării loturilor de masă lemnoasă fasonată și a prelucrării masei lemnoase în instalațiile proprii.

Vânzările de lemn de foc realizate de RNP-Romsilva și prețul mediu de vânzare, în perioada 2014-2016, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel nr. 95. Cantitățile de lemn de foc comercializate de RNP-Romsilva

[§<]

Administratorii de fond forestier, semnificativi din punct de vedere al producției de masă lemnoasă realizată, au comercializat următoarele cantități de lemn de foc:

Tabel nr. 96. Cantitățile de lemn de foc comercializate de administratorii de fond forestier, în perioada 2013-2015

[§<]

Din discuțiile informale purtate cu reprezentanții RNP-Romsilva și ai Asociației Forestierilor din România (în continuare ASFOR), precum și din datele obținute ca urmare a acțiunilor de monitorizare⁸⁷ a prețurilor practicate pentru lemnul de foc, s-a constatat că, în anul 2016, în județele unde există disponibilitate, prețul lemnului de foc a crescut semnificativ, de la 50 – 200 lei/mc la 100 – 300 lei/mc, prețurile practicate pentru lemnul de foc diferind foarte mult în funcție de specie și de gradul de uscare. Spre exemplu, în județul Constanța, s-a constatat că RNP-Romsilva a practicat prețuri situate între 50 - 200 lei/mc, neavând disponibilitate de masă

---

⁸⁷ Acțiune derulată de Direcția Teritorială, în data de 21.10.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

lemnoasă, iar întreprinderile⁸⁸ cu capital privat au comercializat lemnul de foc la prețuri situate între 400 - 550 lei/mc.

Creșterile de prețuri înregistrate la lemnul de foc comercializat către populație au fost atribuite de reprezentanții RNP-Romsilva și ASFOR contextului creat pe piața masei lemnoase, generat de lipsa la beneficiari a unei cantități semnificative de masă lemnoasă, estimată la cca. 3 milioane mc⁸⁹.

Date certe privind lipsa din piață a unei cantități semnificative de masă lemnoasă au fost identificate în *Raportul privind modul de îndeplinire a programului de activitate pe semestrul I al anului 2016*, publicat de RNP-Romsilva. Astfel, la data de 30.06.2016, RNP-Romsilva înregistra o diferență, în minus, de 815,3 mii mc masă lemnoasă valorificată, comparativ cu realizările din semestrul I al anului 2015. Prin urmare, în anul 2016, volumul de lemn de foc comercializat de către RNP-Romsilva, rezultat din valorificarea masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, s-a diminuat corespunzător.

4.5.3. Aspecte relevante privind comercializarea lemnului de foc către populație

În perioada septembrie - noiembrie 2016, cu privire la comercializarea masei lemnoase cu destinația lemn de foc, s-au identificat unele disfuncționalități în aprovizionarea populației cu lemn de foc destinat pentru încălzire, constatându-se, în unele cazuri, lipsa de pe piață a lemnului de foc comercializat către populație.

Din informațiile culese în cadrul investigației, disfuncționalitățile identificate au fost generate de:

a) reducerea volumului de masă lemnoasă exploatat de RNP-Romsilva:

- Adoptarea în anul 2015 a *Regulamentului de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*⁹⁰ a condus la anularea licitațiilor organizate de RNP-Romsilva, prin neparticiparea operatorilor economici interesați, consecința directă fiind diminuarea semnificativă a cantităților de masă lemnoasă adjudecate și, ulterior, întâzieri în recoltarea masei lemnoase programată spre exploatare;
- Prin modificarea regulamentului mai sus menționat, în perioada februarie – aprilie 2016, s-au creat condițiile reluării procedurilor de licitații pentru vânzarea masei lemnoase;
- Conform informațiilor furnizate de RNP-Romsilva⁹¹, în primele 9 luni ale anului 2016, volumul de masă exploatat, a fost de [...] **mii mc**, comparativ cu perioada similară din anul 2015, când volumul de masă lemnoasă exploatat a fost de [...] **mii mc**. Astfel, pentru

⁸⁸ În județul Galați, județ fără disponibilitate de masă lemnoasă, întreprinderile comercializează lemnul de foc la prețuri situate între 220 - 426 lei/mc.

⁸⁹ Estimări ASFOR.

⁹⁰ aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015, în prezent abrogat prin HG nr. 617/2016.

⁹¹ adresa de răspuns nr. 26.490 din data de 25.10.2016, înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. RG/16.136/26.10.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

anul 2016 datele înregistrate la 9 luni, relevă o **diferență în minus de [...] mii mc masă lemnoasă** comparativ cu primele 9 luni ale anului 2015;

- De asemenea, prin modificarea legislației în domeniul achizițiilor publice, respectiv *Legea nr. 98/2016*, administratorii de păduri proprietate publică, în special RNP-Romsilva, au întâmpinat dificultăți în achiziția de servicii de recoltare masă lemnoasă, care au condus la îngreunarea activității de recoltare la timp a masei lemnoase programată spre exploatare⁹². Drept consecință, RNP-Romsilva avea încheiate, la nivelul anului 2016, cu [...] mai puține contracte de prestări servicii de exploatare forestieră, respectiv a contractat servicii de exploatare forestieră pentru o cantitate [...] mii mc masă lemnoasă, comparativ cu [...] mii mc masă lemnoasă, în aceeași perioadă a anului 2015, pentru care se contractaseră servicii de exploatare forestieră.

b) alte cauze:

- Posibilitatea ca valorificarea masei lemnoase de către operatorii economici, care au achiziționat masă lemnoasă pe picior la licitațiile organizate de administratorii de păduri proprietate publică a statului, în speță produsele secundare rezultate, ce pot fi încadrate în sortimentul lemn de foc, să se facă în scopuri industriale, către întreprinderi procesatoare și nu către populație.
- Reducerea cantităților de lemn de foc recoltate ilegal ca urmare a *programelor wood tracking*⁹³, aplicație care reprezintă o componentă-agent a sistemului informațional integrat de urmărire în timp real al masei lemnoase din România și a înăspririi regimului sancțiunilor contravenționale prin OUG nr. 51/2016⁹⁴. Acest aspect este considerat de reprezentanții RNP-Romsilva și ASFOR ca având ponderea principală în criza manifestată cu privire la lemnul de foc comercializat către populație, în speță a cauzat creșterea cererii de lemn de foc pe piața legală, determinată de reducerea cantităților de masă lemnoasă recoltate ilegal, întrucât celelalte aspecte enumerate mai sus, nu ar fi putut genera respectivele creșteri de prețuri.

4.5.4. Aspecte de natură legislativă privind lemnul de foc

Pentru administratorii de fond forestier proprietate publică a statului, prețul de vânzare al lemnului de foc, anterior adoptării *Regulamentului din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, era determinat la nivel local, prin aplicarea prețurilor de listă, stabilite conform deciziei conducerii RNP-Romsilva și a propunerilor formulate de ocoalele silvice.

---

⁹² adresa de răspuns nr. 26.490 din data de 25.10.2016, înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. RG/16.136/26.10.2016.

⁹³ *radarul pădurilor*.

⁹⁴ Publicată în M.O. nr. 726 din 20.09.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Ulterior adoptării *Regulamentului din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, modalitatea de stabilire a prețului lemnului de foc s-a modificat, respectiv prețul lemnului de foc este stabilit de administratorii de fond forestier proprietate publică a statului la nivelul fiecărei partide/lot, existând posibilitatea formării unor prețuri diferite pentru lemnul de foc din două partizi/loturi alăturate.

Prin *Regulamentul din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, s-a stabilit că **procentul de masă lemnoasă fasonată⁹⁵** în total producție de masă lemnoasă, care va fi vândut de către administratorii fondului forestier proprietate publică a statului, respectiv de RNP-Romsilva, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură "Marin Drăcea" și Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat", va fi de maxim 15%, în anul 2017. În această situație, pentru anul 2017, se poate estima că **volumul masei lemnoase vândut, în mod direct, cu destinație lemn de foc pentru populație va înregistra o scădere de cca. 50% față de volumul total de masă lemnoasă comercializat de RNP-Romsilva, în anul 2015.**

În aceste condiții, cantitatea de lemn de foc disponibilă a RNP-Romsilva pentru aprovizionarea populației, pentru anul 2017, a scăzut semnificativ de la cca. **1200 mii mc/an la cca. 500 mii mc/an.**

Această măsură, instituită prin regulamentul mai sus menționat, putea avea un impact negativ asupra activității întreprinderilor procesatoare de masă lemnoasă, întrucât se reduc cantitățile disponibile pe care aceștia le pot achiziționa de la administratorii de fond forestier proprietate publică a statului.

De asemenea, limitarea ponderii de masă lemnoasă fasonată în total producție de masă lemnoasă realizată de către administratorii de fond forestier proprietate publică a statului putea conduce la nerecoltarea cantității de masă lemnoasă pe picior, care nu s-a putut comercializa prin licitații, în situația în care aceștia realizaseră deja procentul reglementat de masă lemnoasă fasonată (se avea în vedere, în special, masa lemnoasă pe picior, greu accesibilă, care ar fi trebuit să constituie prioritatea recoltării cu forțe proprii ale administratorilor de fond forestier proprietate publică a statului).

---

⁹⁵ potrivit prevederilor **art. 3 alin. (3)** "Volumul partizilor/pachetelor de partizi prevăzute la alin. (2) se constituie, pe natură de produse, proporțional cu structura masei lemnoase care face obiectul recoltării, și va fi de: **a) maximum 15%** din volumul prevăzut a se recolta **în anul de producție 2017**; **b) maximum 20%** din volumul prevăzut a se recolta **în anul de producție 2018**".

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Scurte concluzii

Având în vedere aspectele mai sus prezentate, s-a constatat că administratorii de fond forestier proprietate publică a statului, în speță RNP-Romsilva, asigură cea mai mare cantitate de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc pentru încălzirea populației. De asemenea, potrivit *Regulamentului din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, obligația referitoare la vânzarea cu prioritate a lemnului de foc către populație revenea doar administratorilor de fond forestier proprietate publică a statului.

Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, a intervenit pe piață, prin demersuri de modificare a Codului Silvic⁹⁶ și prin elaborarea unui nou *Regulament de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*⁹⁷, pentru asigurarea, cu prioritate, a unor cantități suplimentare de lemn de foc pentru populație de către administratorii de fond forestier proprietate publică. Aceste modificări administrativ-legislative vor produce un impact substanțial începând cu anul de producție 2018, întrucât pentru anul de producție 2017 cantitățile de masă lemnoasă au fost comercializate, aproape în totalitate, înainte de modificările mai sus amintite.

Disfuncționalitățile identificate în aprovizionarea populației cu lemn de foc au generat intensificarea concurenței pe piața primară a lemnului, populația fiind pusă în situația de a achiziționa lemn de lucru cu destinație lemn de foc, privând, pe cale de consecință, industria specifică de resursa necesară. Drept urmare, apreciem că pe piața lemnului de foc s-a manifestat o concurență profund inelastică.

4.6. Cadastrul forestier

Consiliul Concurenței a solicitat⁹⁸ Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (denumită în continuare ANCPI) date și informații privind principalii deținători/administratori de fond forestier, la nivel național, cu excepția RNP-Romsilva.

Potrivit ANCPI:

“1. Sistemul informatic conține și cărți funciare deschise cu mult timp în urmă, în conformitate cu regulile de atunci. Principala problemă fiind lipsa unui identificator unic al titularului de drept (CNP, CUI);

Consecințe directe:

- evidența cuprinde o mulțime de persoane cu aceleași nume, dar care în realitate sunt persoane diferite;

---

⁹⁶ prin Legea 175/2017

⁹⁷ aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 715/2017

⁹⁸ prin adresa nr. RG/14495/18.11.2015.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- însumarea suprafețelor având ca și criteriu numele unei persoane poate duce la situații care nu reflectă realitatea.

2. În România există imobile pentru care nu a fost deschisă carte funciară și ca atare, ANCPI nu poate preciza nimic despre acestea;

3. În sistemul informatic sunt disponibile cca. 8 milioane de imobile, restul fiind disponibile în arhive fizice și ca atare imposibil de interogat.“

ANCPI a comunicat⁹⁹ autorității de concurență lista cu principalii deținători/administratori de fond forestier, la nivel național, conform evidențelor sale. Conform acestor evidențe, primul deținător/administrator de fond forestier identificat, la nivel național, cu excepția RNP-Romsilva, este [...], care deține cca. 6.000 ha fond forestier. Prin prelucrarea datelor și informațiilor culese de către Consiliul Concurenței în cadrul investigației, s-a constatat existența a 31 de întreprinderi, cu excepția RNP-Romsilva, care dețin/administrează suprafețe mai mari decât cea indicată de ANCPI ca fiind cea mai mare la nivel național. De asemenea, s-a constatat că suprafața deținută/administrată de [...] este semnificativ mai mare decât cea indicată de către ANCPI.

Având în vedere cele prezentate mai sus, apreciem că **în România, în prezent, nu există un cadastru forestier complet**, baza de date deținută de ANCPI cu privire la deținătorii/administratorii de fond forestier, la nivel național, acoperind un procent nesemnificativ din cadastru forestier. Acest fapt are consecințe directe, creând dificultăți în identificarea proprietarilor/administratorilor fondului forestier, la nivel național, cu consecințe negative în combaterea tăierilor ilegale. De asemenea, lipsa unui cadastru forestier în România produce consecințe negative directe, cu privire la extinderea/administrarea/întreținerea/reparația rețelei de drumuri forestiere, întrucât nu se pot stabili cu certitudine proprietarii învecinați drumurilor forestiere.

5. [...]

5.1. Aspecte cu posibilă incidență în legislația relevantă, în materie de concurență

Legislație primară

Art. 60, alin. (5), lit. c) din Codul Silvic¹⁰⁰ :

“ (5) În elaborarea regulamentului prevăzut la alin. (4) se au în vedere următoarele principii:
...
c) valorificarea masei lemnoase pe picior se face doar către operatori economici atestați; ...”

⁹⁹scrisoarea ANCPI nr. 22875/11.12.2015.

¹⁰⁰ Legea nr. 46/2008 – Republicată, cu modificările ulterioare

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Art. 60, alin. (5), lit. c) din Codul Silvic a fost transpus în legislația secundară, prin următoarele acte normative:

- ✓ Regulament de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 715/2017¹⁰¹ (denumit, în continuare, *Regulament*),
- ✓ Regulamentul din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 617/2016¹⁰² (denumit, în continuare, *Regulamentul din 31 august*),
- ✓ Regulamentul din 4 noiembrie 2015 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015¹⁰³ (denumit, în continuare, *Regulamentul din 4 noiembrie*),
- ✓ Regulamentul din 1 septembrie 2015 privind organizarea, funcționarea și componența comisiei de atestare a operatorilor economici pentru activitatea de exploatare forestieră, precum și criteriile de atestare pentru activitatea de exploatare forestieră, aprobat prin Ordinul 1330/2015¹⁰⁴ (denumit, în continuare, *Regulamentul din 1 septembrie*).

Prin prevederile art. 60, alin. (5), lit. c) din Codul Silvic, s-a instituit principiul potrivit căruia „*valorificarea masei lemnoase pe picior să se facă doar către operatori economici atestați [...]*”. În reglementările silvice nu există definită noțiunea de *operator economic atestat* la care se face referire în cuprinsul art. 60, alin. (5), lit. c) din Codul Silvic.

Astfel, prin *Regulamentul din 1 septembrie* s-a definit **certificatul de atestare** ca fiind „*documentul emis în condițiile prevăzute de prezentul regulament, care dă dreptul posesorului acestuia să desfășoare activitatea de exploatare forestieră*”, în limita capacității anuale atestate de exploatare a masei lemnoase.

Prin *Regulamentul din 4 noiembrie*, prin *Regulamentul din 31 august* și ulterior abrogării acestora, prin *Regulament*, s-au instituit două condiții de participare la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, respectiv:

- ✓ *deținerea certificatului de atestare pentru desfășurarea activității de exploatare forestieră,*
- ✓ *capacitate de exploatare atestată disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta.*

Condițiile de participare la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, care erau necesar a fi îndeplinite de

¹⁰¹ Publicat în Monitorul Oficial nr. 812 din 13 octombrie 2017

¹⁰² Publicat în Monitorul Oficial nr. 684 din 2 septembrie 2016, în prezent abrogat prin HG nr. 715/2017

¹⁰³ Publicat în Monitorul Oficial nr. 840 din 11 noiembrie 2015, în prezent abrogat prin HG nr. 617/2016

¹⁰⁴ Publicat în Monitorul Oficial nr. 693 din 14 septembrie 2015

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

participanții la licitațiile pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, se regăseau, inițial, în *Regulamentul din 4 noiembrie* la **Art. 21 alin (3) lit. e)**, sub următoarea formă:

–“certificatul de atestare pentru lucrări de exploatare forestieră al operatorului economic/grupului de operatori economici, valabil și cu anexa acestuia completată la zi, [...]”.

Prevederea referitoare la respingerea participării operatorilor economici la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, se regăsea inițial în *Regulamentul din 4 noiembrie* la **Art. 22 alin (2) lit. c)**.

Art. 22 alin (2) lit. c) -“(2) Comisia respinge participarea la licitație a solicitantului care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

[...]

c) nu are capacitate de exploatare disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta”

Aceste prevederi, într-o formă ușor diferită, se regăseau și în *Regulamentul din 31 august*:

Art. 21 alin. (5) lit. d) *“certificatul de atestare pentru lucrări de exploatare forestieră al operatorului economic, valabil și cu anexa acestuia completată la zi, certificate sub semnătura reprezentantului legal al operatorului economic, sau documentul similar recunoscut/echivalat de autoritatea de resort din România, în cazul operatorilor economici străini; acest document trebuie prezentat numai de către operatorii economici care solicită participarea la licitațiile/negocierile de vânzare a masei lemnoase pe picior; acest document se prezintă în copie conformă cu originalul;”*

Astfel, prevederea referitoare la respingerea participării operatorilor economici la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, se regăsea în *Regulamentul din 31 august* la **Art. 22 alin (2) lit. c) și d)**.

Art. 22 alin (2) lit. c) și d) -“(2) Comisia de preselecție respinge participarea la licitație/negociere a solicitantului care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

[...]

c) nu are certificat de atestare pentru lucrări de exploatare valabil, în cazul operatorilor economici care solicită înscrierea la licitațiile/negocierile de masă lemnoasă pe picior;

d) nu are capacitate de exploatare disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta și declarației pe propria răspundere privind situația capacității anuale disponibile, în cazul operatorilor economici care solicită înscrierea la licitațiile/negocierile de masă lemnoasă pe picior;”

Aceste prevederi, într-o formă ușor diferită, se regăsesc și în actualul *Regulament*:

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Art. 21 alin. (5) lit. d) *“certificatul de atestare pentru lucrări de exploatare forestieră al operatorului economic, valabil, anexa acestuia completată la zi, cazierul tehnic de exploatare completat la zi, certificate sub semnătura reprezentantului legal al operatorului economic, sau documentul similar recunoscut/echivalat de autoritatea de resort din România, în cazul operatorilor economici străini; acest document trebuie prezentat de către operatorii economici care sunt atestați pentru activitatea de exploatare forestieră în copie conformă cu originalul și numai în cazul licitațiilor/negocierilor organizate pentru valorificarea masei lemnoase;”*

Astfel, prevederea referitoare la respingerea participării operatorilor economici la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, se regăsește în *Regulament* la **Art. 22 alin (2) lit. d) și e).**

Art. 22 alin (2) lit. c) și d)-, *Comisia de preselecție respinge participarea la licitație/negociere a solicitantului care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:*

[...]

d)*nu are certificat de atestare pentru lucrări de exploatare forestieră valabil la momentul preselecției, în cazul operatorilor economici care solicită înscrierea la licitațiile/negocierile de masă lemnoasă;*

e)*nu are capacitate de exploatare forestieră disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta și declarației pe propria răspundere privind situația capacității anuale disponibile, în cazul operatorilor economici care solicită înscrierea la licitațiile/negocierile de masă lemnoasă; capacitatea disponibilă pentru un an de producție se calculează ca diferența dintre volumul anual atestat și volumul autorizat cumulativ cu volumul contractat, dar încă neautorizat la exploatare pentru respectivul an de producție;”*

Condițiile necesare pentru atestare sunt prevăzute în *Regulamentul din 1 septembrie*, iar în anexa nr. 6 la certificatul de atestare pentru lucrări de exploatare forestieră se regăsește **cantitatea de masă lemnoasă atestată** a fi recoltată anual și cantitățile recoltate în anul de referință.

Condițiile necesare pentru atestare pentru activitatea de exploatare forestieră sunt prezentate, în cuprinsul prezentului Raport, la filele 13 - 14.

Prin dubla condiție instituită pentru vânzarea unei resurse publice, prin coroborarea prevederilor Art. 21 alin. (5) lit. d) ale Art. 22 alin. (2) lit. c) și d) din Regulament, cu prevederile Art. 3 lit. a) și b), Art. 12 și Art. 14 din Regulamentul din 1 septembrie, respectiv:

- 1. admiterea la licitațiile, organizate de administratorii de fond forestier proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, doar a întreprinderilor atestate pentru activitatea de exploatare forestieră și*

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

2. *condiționarea participării la licitație, de recoltarea, de către adjudecatar, a întregii cantități de masă lemnoasă achiziționată* (având capacitate de exploatare atestată disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta),

s-au creat restricții concurențiale datorită unor condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor, pe piața licitațiilor organizate de către administratori de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior.

Prin prima condiție¹⁰⁵, respectiv *admiterea la licitațiile, organizate de administratorii de fond forestier proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, doar a întreprinderilor atestate pentru activitatea de exploatare forestieră*, se elimină de pe această piață **99,27 %¹⁰⁶ din întreprinderile din România**. Totodată, prin această condiție sunt eliminați de la licitațiile organizate de administratorii de fond forestier proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, persoanele fizice cu necesar de masă lemnoasă cu destinație lemn de foc¹⁰⁷.

Prin a doua condiție¹⁰⁸, respectiv *vânzarea doar către întreprinderi atestate pentru activitatea de exploatare forestieră, având capacitate de exploatare atestată disponibilă conform certificatului de atestare și anexei la acesta*, sunt eliminați principalii beneficiari/consumatori de masă lemnoasă, întrucât aceștia **nu recoltează direct, ci prin prestări servicii realizate de alte întreprinderi atestate**.

Impactul intrării în vigoare a prevederilor *Regulamentului din 4 noiembrie*, pentru întreprinderile procesatoare, a fost lipsa participării la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior. De altfel, întreprinderile/grupurile de întreprinderi [...] ¹⁰⁹, [...] ¹¹⁰, [...] ¹¹¹, precum și alte întreprinderi procesatoare, au indicat în răspunsurile transmise în cadrul investigației, că există, potrivit acestora, bariere la intrare pe piața licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, prin condiționarea participării la aceste licitații, de deținerea unui certificat de atestare pentru activitatea de exploatare forestieră.

Investițiile necesare, pentru participarea la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, sunt estimate, de către întreprinderile procesatoare, la o valoare de la 20.000 Euro – nivel minim.

¹⁰⁵ Prevăzută la Art. 22 alin (2) lit. c) din Regulamentul din 31 august.

¹⁰⁶conform listei operatorilor economici atestați disponibilă pe site-ul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, **în luna iulie 2016 erau atestați 4732 de operatori economici, având atestată o capacitate de recoltare de 38.900 mii mc. masa lemnoasă**, comparativ cu cca. 650.000 de întreprinderi înregistrate la nivel național. Sursa: <http://www.mmediu.ro/categorie/paduri/25>

¹⁰⁷ Conform prevederilor Art. 21 alin (10) din Regulament, persoanele fizice pot participa la licitațiile organizate de administratorii de fond forestier proprietate publică, pentru achiziționarea lemnului de lucru în cantitate maximă de 50 mc, cu destinație construcții.

¹⁰⁸ Prevăzută la Art. 22 alin (2) lit. d) din Regulamentul din 31 august.

¹⁰⁹ adresa [...], înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. RG/8410/31.05.2016.

¹¹⁰ adresa [...], înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. RG/7288/10.05.2016.

¹¹¹ adresa [...], înregistrată la Consiliul Concurenței sub nr. RG/8247/27.05.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

Conform prevederilor coroborate ale *Regulamentului din 1 septembrie* și ale *Regulamentului*, **întreprinderile trebuie să îndeplinească condițiile de atestare pentru activitatea de exploatare forestieră pentru întreaga cantitate achiziționată în cadrul acestor licitații**, în condițiile în care prin regulamentul anterior, întreprinderea adjudecatară avea libertatea de a participa la licitații fără a deține certificat de atestare, precum și libertatea de a nu recolta direct, ci și prin intermediul prestărilor de servicii.

Pentru a se putea aproviziona cu masă lemnoasă din principala sursă de materie primă¹¹² din România, întreprinderile procesatoare au fost puse în situația de a apela la furnizori intermediari.

Analiza achizițiilor de masă lemnoasă fasonată¹¹³, realizate din afara României, de către întreprinderile procesatoare semnificative,¹¹⁴ prezentată mai jos, relevă o **creștere semnificativă a importurilor de masă lemnoasă fasonată, realizate în anul 2015:**

[...]

Se poate aprecia, astfel, că **cererea pe piața primară a lemnului este determinată și influențată de volumul de masă lemnoasă atestat pentru lucrări de exploatare forestieră, nu doar de cererea efectivă manifestată pe piață.**

Prin urmare, piața potențial afectată de reglementările mai sus indicate este *pieța licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior*, considerată cea mai importantă sursă de aprovizionare cu masă lemnoasă la nivel național, conform datelor furnizate în cadrul investigației de către INS.

În perioada 2011 – 2015, *volumul de masă lemnoasă recoltat din fondul forestier proprietate publică*, la nivel național, reprezintă între 66,2 % (în anul 2014) și 69% (în anul 2011) din volumul total de masă lemnoasă recoltat la nivel național, conform datelor INS prelucrate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 97. Volumul de masă lemnoasă recoltat, la nivel național, în funcție de forma de proprietate și în funcție de modul de recoltare

Nr.	Denumire indicator	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Volumul de masă lemnoasă recoltat, la nivel național	18.705	19.081	19.282	17.889	18.133

¹¹²producția de masă lemnoasă realizată din pădurea proprietate publică reprezintă 66,21 % din masa lemnoasă recoltată la nivel național, în anul 2015, conform INS.

¹¹³aspecte care reies din adresele înregistrate la Consiliul Concurenței sub numerele: RG/8410/31.05.2016 (transmisă de [...]), RG/7288/10.05.2016 (transmisă de [...]), RG/8318/30.05.2016 (transmisă de [...]) și RG/8247/27.05.2016 (transmisă de [...]).

¹¹⁴[...], [...], [...] și [...] - procesatori semnificativi de masă lemnoasă, care ocupă pozițiile 1, 2, 5 și 4, într-un clasament realizat la nivel național, la nivelul anului 2015, luând în considerare volumul de masă lemnoasă procesată, din producția națională – a se vedea Tabelul nr. 92 din cuprinsul prezentului Raport.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

	(mii mc)					
2.	Volumul de masă lemnoasă recoltat, din fondul forestier proprietate publică a statului (mii mc)	9.762	9.571	9.579	9.077	9.110
3.	Volumul de masă lemnoasă recoltat, din fondul forestier proprietate publică a UAT-urilor (mii mc)	3.153	3.079	3.010	2.771	2.896
4.	Volumul de masă lemnoasă recoltat, din fondul forestier proprietate publică (mii mc)	12.915	12.650	12.350	11.848	12.006
5.	Volumul de masă lemnoasă recoltat, din fondul forestier proprietate publică, raportat la volumul total de masă lemnoasă recoltat, la nivel național (4/1) %	69%	66,3%	64%	66,2%	66,2%
6.	Volumul de masă lemnoasă pe picior, recoltat din fondul forestier proprietate publică, raportat la volumul total de masă lemnoasă recoltat, la nivel național (rând 5 Tabel 94*rând 3 Tabel 95) %	49,4%	46,54%	45,63%	47,39%	49,25%

Sursa- informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de INS

Tabelul nr. 98. Rezultate înregistrate la nivelul unităților silvice, cu privire la masa lemnoasă recoltată în România, din păduri proprietate publică, în perioada 2011 - 2015

Nr.	Denumire indicator	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Volumul total de masă lemnoasă recoltată, din păduri proprietate publică (mii mc)	11.511,3	12.102,4	12.155,7	11.511,3	11.322,9
2.	Volumul de masă lemnoasă valorificată pe picior, din păduri proprietate publică (mii mc)	8.239,2	8.495,8	8.672,5	8.239,2	8.427,8
3.	Volumul de masă lemnoasă valorificată pe picior, raportată la volumul total de masă lemnoasă recoltată (2/1) %	71,6%	70,2%	71,3%	71,6%	74,4%

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

4.	Volumul de masă lemnoasă valorificată sub formă fasonată (mii mc)	3.199,9	3.543,5	3.413,6	3.199,9	2.817,7
----	--	---------	---------	---------	---------	---------

Sursa – informații prelucrate în cadrul investigației, furnizate de INS

Având în vedere indicatorul relevant *volumul de masă lemnoasă pe picior valorificat, piața licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior* a **reprezentat 74,4 % din volumul total de masă lemnoasă recoltat din păduri proprietate publică, la nivelul anului 2015.**

De asemenea, luând în considerare *volumul de masă lemnoasă pe picior valorificat, piața licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior* a reprezentat **49,25 % din piața primară a lemnului, în anul 2015.**

Scurte concluzii

În cadrul analizei, Consiliul Concurenței a constatat că prin modificarea adusă legislației silvice primare și secundare, cu privire la comercializarea de către administratorii de fond forestier proprietate publică, a masei lemnoase pe picior, s-au introdus restricții concurențiale. Aceste modificări au potențial de a restrânge concurența, în ceea ce privește participarea la licitațiile organizate de administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior, a întreprinderilor neatestate pentru lucrări de exploatare forestieră, precum și a persoanelor fizice cu necesar de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc, acestea nefiind eligibile pentru aceste licitații. Ca urmare, considerăm oportună eliminarea acestor restrângeri concurențiale, prin modificarea legislației silvice, în sensul permiterii participării la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, inclusiv a întreprinderilor/persoanelor fizice care au încheiate contracte de prestări servicii cu întreprinderi atestate pentru activitatea de exploatare forestieră ori în sensul eliminării condiției atestării.

Piața potențial afectată de reglementările mai sus indicate este *pieța licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior*, a reprezentat **49,25 % din piața primară a lemnului, în anul 2015**, având în vedere *volumul cantitativ de masă lemnoasă valorificată pe picior* – ca indicator relevant în analiza efectuată.

5.2. [8<]

6. Concluzii

Obiectul prezentului Raport nu urmărește aspecte legate de politica de mediu ori aspecte legate de politica în domeniul forestier, concluziile și recomandările formulate fiind în sensul unei utilizări sustenabile a resurselor forestiere, în sprijinul unei gestionări durabile a pădurilor.

1. Datele statistice existente nu permit o evaluare cu acuratețe a sectorului analizat, acestea prezentând o serie de neconcordanțe pentru aceiași indicatori relevanți analizați, în perioade de timp similare. Au fost, așadar, identificate unele diferențe semnificative, între datele și informațiile prezentate de Institutul Național de Statistică, Inventarul Forestier Național și datele și informațiile disponibile pe Eurostat¹¹⁵, referitoare la *suprafața pădurilor, suprafața împădurită la nivel național, volumul/stocul total de masă lemnoasă pe picior, creșterea medie anuală la hectar* (aspect identificat și în studiul privind starea industriei silvice și exploatarea lemnului din România, realizat de PWC)¹¹⁶.

2. Cu privire la **funcția productivă a pădurii**, analiza comparativă a unor indicatori relevanți¹¹⁷ pentru 5 state membre, respectiv Cehia, Germania, Franța, România și Polonia, relevă, în perioada 2005 – 2015, un **volum mediu de masă lemnoasă recoltată per hectar de 2 până la 3 ori mai mică în cazul României**. Aceste diferențe semnificative sunt explicate de către specialiștii consultați, în mod deosebit, prin:

(i) ponderea tăierilor ilegale, în România fiind, în continuare, semnificativ mai mare, decât în restul Uniunii Europene;

(ii) legislația privind stabilirea indicatorului de “posibilitate” de produse principale la recoltare: în România stabilirea acestui indicator se face prin *metoda creșterii indicatoare*, fiind singurul stat european care aplică această metodă (metodă exclusiv românească, aplicată de circa 50 de ani), în celelalte state europene stabilindu-se, în general, posibilitatea de produse principale la 70-85% din creșterea curentă anuală. Poziția autorității publice centrale care răspunde de silvicultură este în sensul că indicatorii utilizați în prezent la stabilirea volumului de lemn ce poate fi recoltat în România trebuie menținuți în continuare, în baza amenajamentelor silvice elaborate prin procedee fundamentate științific și adoptate prin norme tehnice. Trebuie avut în vedere că regenerarea naturală se realizează cu tot mai multă dificultate iar nivelul împăduririlor este foarte redus, în condițiile manifestării schimbărilor climatice. Poziția Asociației Firmelor de Proiectare în Silvicultură - pornind de la un principiu, în esența sa, bun al *metodei creșterii*

---

¹¹⁵ Spre exemplu, în anul 2015 *suprafața fondului forestier național, suprafața pădurilor*, este conform INS de 6.555 mii ha, respectiv de 6.399 mii ha, Eurostat indică pentru România o suprafață împădurită de 6.951 mii ha, iar conform IFN în anul 2012 - ultimele informații disponibile, România deține o suprafață împădurită de 6.901 mii ha.

¹¹⁶ Sursa: AGERPRES/(AS — autor: Florentina Cernat, editor: Oana Tilică, editor online: Irina Giurgiu) marți, 4 Oct 2016, 12:35 • **ECONOMIE**.

¹¹⁷ *suprafața forestieră deținută, volumul/stocul de masă lemnoasă și producția de lemn rotund realizată*.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

indicatoare, este în sensul că s-a asigurat astfel continuitatea recoltelor cel puțin pentru următorii 60 de ani, ajungându-se în fapt, prin nerecoltarea masei lemnoase, în anumite situații, la o acumulare excesivă a stocului/volumului de masă lemnoasă, ceea ce conduce la o depreciere calitativă a masei lemnoase, precum și la o utilizare inefficientă a resurselor¹¹⁸.

(iii) accesibilitatea fondului forestier din România, densitatea de drumuri forestiere fiind mult mai mică decât în celelalte state europene. Cea mai mică disponibilitate pentru exploatare, în comparație cu alte state membre analizate în prezentul Raport¹¹⁹, s-a înregistrat în România, cu o pondere de 67 %. România a înregistrat, totodată, o scădere semnificativă a suprafețelor forestiere disponibile pentru exploatare de 18%, în perioada analizată 1990 – 2015, aceasta fiind o consecință directă a nedezvoltării/neîntreținerii rețelelor de drumuri forestiere. Astfel, dacă în Germania densitatea drumurilor forestiere este de peste 30 m/ha, în România densitatea drumurilor forestiere este de cca. 6 m/ha, cu consecințe directe în nerecoltarea/accesul dificil la masa lemnoasă, recoltarea intensivă a suprafețelor accesibile, distrugerii cauzate de procesul de recoltare în suprafețele greu accesibile.

(iv) vârsta exploatabilității, în România este cu aproximativ 33% mai mare decât în restul țărilor europene analizate, creșterea specifică a arborilor fiind mult mai mare în primele clase de vârstă, comparativ cu ultimele clase de vârstă, existând un avantaj pentru țările analizate ca produs al celor două randamente superioare, respectiv avantajul economic generat de ciclul de producție mai scurt corelat cu creșterea specifică medie mult superioară;

(v) climă și condițiile de mediu, diferite la nivelul Uniunii Europene;

(vi) specificitatea silviculturii românești, care are la bază o strânsă legătură între specii și habitatele optime ale acestora, în scopul realizării și menținerii tipurilor naturale din păduri, precum și a obținerii unor sortimente industriale de lemn de calitate superioară, spre deosebire de aspectul preponderent industrial al silviculturii din majoritatea țărilor dezvoltate industrial, cu cicluri scurte de producție, cu specii de interes industrial care se programează la exploatare la vârste stabilite din punctul de vedere al sortimentelor de lemn urmărite a fi obținute, care sunt apte să producă o cantitate cât mai mare de biomasă și nu sortimente de calitate superioară, în care păduri cu structuri apropiate de cele naturale se mai regăsesc doar în ariile protejate;

(vii) organizare sectorială bazată pe criterii mai eficiente în Uniunea Europeană, în România recoltându-se un volum de masă lemnoasă care nu se ridică la nivelul posibilității anuale autorizate;

---

¹¹⁸Aspecte care reies din scrisoarea Asociației Firmelor de Proiectare în Silvicultură nr. 17/21.09.2016 înregistrată la Consiliul concurenței sub nr. 14220/22.09.2016.

¹¹⁹ România, Cehia, Germania, Franța și Polonia.

3. Volumul/stocul mediu de masă lemnoasă, raportat la 1 hectar de pădure a crescut de la ultimul inventar forestier național¹²⁰, cu 48,39%. Astfel spus, în fiecare hectar împădurit se regăsesc actualmente **322 mc** masă lemnoasă, comparativ cu **217 mc** masă lemnoasă, cât se regăseau la ultimul inventar forestier, încheiat înainte de anul 1989, iar tăierile ilegale și defrișările nu constituiau o problemă atât de gravă, în timpul regimului comunist.

Vârsta medie actuală este de **63 de ani**, aceasta fiind mai mare decât vârsta medie de 57 de ani, rezultată potrivit ultimului inventar forestier național complet. Acest indicator are relevanță, întrucât o pădure mai tânără are o creștere medie anuală la hectar mai mare, decât una mai în vârstă. Concluzionând, creșterea înregistrată de indicatorul *creștere medie anuală la hectar*, de la **5,6 mc/ha/an** la **7,7 mc/ha/an**, nu se datorează unei vârste medii mai scăzute.

Prin urmare, se poate contura concluzia că, în fapt, starea suprafețelor împădurite la nivel național este mai bună decât imaginea creată în spațiul public cu privire la aceasta, în sensul că, față de inventarul forestier național realizat la nivelul anilor '80, suprafața împădurită a înregistrat o creștere efectivă cu cca. 215.000 ha, reprezentând o creștere procentuală de cca. 3,2%, volumul total de masă lemnoasă a crescut cu cca. 771.000 mii mc, reprezentând o creștere procentuală de cca. 53,1%, iar volumul mediu de masă lemnoasă la hectar a crescut cu cca. 105 mc/ha, reprezentând o creștere procentuală de cca. 48,4%. Începând cu anul 2015, în principal, ca urmare a demersurilor întreprinse de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, cu sprijinul populației, al asociațiilor pentru protecția mediului și al forestierilor din România, fenomenul tăierilor ilegale a cunoscut o diminuare considerabilă.

Fenomenele de defrișare identificate și intens mediatizate în spațiul public, cu grad mare de sensibilitate publică, au un caracter regional ori local, fiind situate cu preponderență în zone accesibile și/sau în suprafețe de fond forestier pentru care nu se asigură respectarea regimului silvic.¹²¹ Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a inițiat modificarea Codului Silvic prin Legea 175/2017¹²², tocmai în considerarea combaterii tăierilor ilegale în suprafețele de fond forestier pentru care nu se asigură respectarea regimului silvic.

Echipa de investigație consideră că Ministerului Apelor și Pădurilor ar trebui să transmită în spațiul public mai multe semnale cu privire la starea reală a pădurilor, a realizărilor înregistrate, în special, în ceea ce privește combaterea tăierilor ilegale. Transparentizarea realizărilor în ceea ce privește combaterea tăierilor ilegale, ar încuraja intensificarea luptei împotriva tăierilor ilegale prin recunoașterea meritelor celor cu realizări în acest sens.

¹²⁰ realizat la nivelul anului 1984.

¹²¹ astfel cum reiese din discuțiile informale purtate pe perioada de derulare a investigației.

¹²² Publicată în M.O. nr. 569 din 18.07.2017.

4. România se situează pe **locul 9** în clasamentul european¹²³ al producătorilor de masă lemnoasă fasonată, realizând¹²⁴, o producție de lemn rotund de 15.068 mii mc - reprezentând **3,54 % din producția totală de lemn rotund realizată la nivel european**.

5. Sectorul Silvic a realizat între 0,43 % și 0,44 % din cifra de afaceri totală realizată la nivel național, deținând între 1,005 % și 1,08 % din numărul de salariați total, la nivel național. Raportat la economia națională, *industria de prelucrare a lemnului* a realizat între 1,16 % și 1,22 %, din cifra de afaceri totală, realizată la nivel național, deținând între 1,35 % și 1,42 % din numărul de salariați, la nivel național. Raportat la economia națională, în perioada 2013-2015, *industria mobilei* a realizat între 0,8 % și 0,84 % din *cifra de afaceri realizată la nivel național*, deținând între 1,62 % și 1,71 % din *numărul de salariați*. Raportat la economia națională, *sectorul silvic, industria de prelucrare a lemnului și industria mobilei* au realizat între 2,4 % și 2,48 % din cifra de afaceri totală, realizată la nivel național, deținând între 3,98 % și 4,2 % din numărul de salariați, la nivel național.

6. Având în vedere informațiile disponibile ale IFN referitoare la *volumul de masă lemnoasă total efectiv recoltat* și luând în considerare toleranța acestui indicator (-,+11%), având, totodată, în vedere *producția de masă lemnoasă totală la nivel național*, comunicată în cadrul investigației de către INS, precum și *volumul de masă lemnoasă autorizat spre recoltare*, apreciem că fenomenul de **combaterea al tăierilor ilegale a avut un impact economic semnificativ în perioada 2011-2014. Tăierile ilegale pot fi estimate între cca. 19% și cca. 55% (datorită marjei de eroare) din producția de masă lemnoasă realizată la nivel național, la nivelul anului 2013.** Trebuie precizat că în cuprinsul inventarului forestier național, început în anul 2008, nu există o repartizare a volumului de masă lemnoasă recoltat și a suprafețelor împădurite, la nivelul fondului forestier național ori la nivelul vegetației forestiere din afara fondului forestier național, pe cale de consecință nu poate fi realizată o repartizare a estimării tăierilor ilegale pe aceste componente.

Ulterior anului 2014, ca urmare a demersurilor autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv prin îmbunătățirea legislației forestiere, cu sprijinul populației, al asociațiilor pentru protecția mediului și al forestierilor din România, s-a reușit o diminuare semnificativă a tăierilor ilegale.

7. RNP-Romsilva deține o poziție dominantă pe piața comercializării masei lemnoase din România. Aceasta deține o **cotă de piață situată peste 50%**, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere valoric, în toată perioada analizată, 2011-2015.

Deținerea de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva a unei poziții dominante pe piața primară a lemnului, nu constituie o abatere de la reglementările privind concurența. Cu toate

---

¹²³ UE (28).

¹²⁴ date disponibile la nivelul anului 2014.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

acestea, cu privire la posibilitatea ca Regia Națională a Pădurilor - Romsilva să își acopere, din alte activități, costuri legate de prelucrarea masei lemnoase în instalațiile proprii, considerăm că această împrejurare ar trebui exclusă. Din discuțiile informale purtate cu reprezentanți ai Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva, a rezultat că, din punct de vedere al legislației fiscal-contabile, anumite cheltuieli cu masa lemnoasă, nu pot fi evidențiate distinct, în costurile materiei prime, întrucât au fost deja evidențiate în costuri din punct de vedere al înregistrărilor fiscal-contabile. Costurile privind materia primă procesată în instalații proprii ar putea fi evidențiate într-un cont extracontabil. De asemenea, cu privire la modalitatea de selectare de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, a partizilor care vor fi recoltate tot de către aceasta, considerăm că aceasta ar trebui să se realizeze într-un mod nediscreționar, în baza unei reglementări interne distincte. Principalii competitori ai RNP-Romsilva dețin o cotă de piață situată sub pragul de 1 %, în toată perioada analizată 2011 – 2015. Cifrele de afaceri înregistrate de către aceștia, prin raportare la cifrele de afaceri realizate de către RNP-Romsilva, sunt semnificativ mai mici.

8. Principalele întreprinderi active pe piața producției și comercializării masei lemnoase, sunt deținute în general, de întreprinderi proprietate de stat. Administratorii de fond forestier proprietate privată prestează, cu precădere, servicii silvice. Proprietarii fondului forestier proprietate privată își valorifică, cu precădere în mod direct, masa lemnoasă recoltată. În mod substanțial diferit, sub aspectul cererii care se manifestă pe piața analizată, luând în considerare indicatorul *volumul cantitativ de masă lemnoasă achiziționat*, principalele întreprinderi active, sunt exclusiv întreprinderi proprietate privată.

9. Din punct de vedere al distribuției proprietății fondului forestier național, la nivelul anului 2015, **statul român** se regăsește în calitate de proprietar, care **deține 48,90 % din fondul forestier național**, reprezentând 3.205.217 ha, administrat de RNP-Romsilva, INCDS Marin Drăcea și RA APPS. La nivel național, s-au identificat doar 13 proprietari, care dețin peste de 10.000 ha fond forestier, restul proprietății fondului forestier fiind puternic fragmentat.

10. Din instrumentarea investigației sectoriale, au rezultat o serie de disfuncționalități, manifestate, cu precădere, în ultima parte a anului 2016, în aprovizionarea populației cu lemn de foc destinat încălzirii locuinței. Acestea au fost cauzate, în principal de:

- ✓ reducerea semnificativă a cantităților de lemn de foc recoltate ilegal, ca urmare a implementării programelor *wood tracking* și a înăsprii regimului sancțiunilor contravenționale prin OUG nr. 51/2016¹²⁵; apreciem că această împrejurare deține o pondere semnificativă în amploarea dificultăților identificate în aprovizionarea populației cu lemn de foc destinat încălzirii locuinței; drept consecință, s-a înregistrat o creștere explozivă a cererii de lemn de foc pe piața legală, urmare a reducerii semnificative a cantităților de masă lemnoasă recoltate ilegal, cu destinația lemn de foc;

---

¹²⁵ Publicată în M.O. nr. 726 din 20.09.2016.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

- ✓ modificarea legislației în domeniul achizițiilor publice, respectiv aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice în domeniul silvic, administratorii de păduri proprietate publică întâmpinând dificultăți în achiziția de servicii de exploatare a masei lemnoase.
- ✓ prevederile *Regulamentului din 4 noiembrie 2015 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015, care au determinat, într-o primă fază, o limitare a cantităților de masă lemnoasă adjudecate. Ulterior, au determinat întârzieri semnificative în recoltarea masei lemnoase, programată spre exploatare, din fondul forestier proprietate publică;

11. Cu referire la anul de producție 2017, dar până la intrarea în piață a masei lemnoase aferente anului de producție 2018, apreciem că **este foarte probabil ca disfuncționalitățile identificate în aprovizionarea populației cu lemn de foc destinat încălzirii locuinței să se repete și chiar să se agraveze**, întrucât cantitatea de lemn de foc disponibilă a RNP-Romsilva pentru aprovizionarea cu prioritate a populației a scăzut semnificativ, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) din Regulamentul din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 617/2016¹²⁶, de la cca. **1200 mii mc/an la cca. 500 mii mc/an**.

12. Consiliul Concurenței apreciază că **în România, în prezent, nu există un cadastru al fondului forestier de actualitate complet**. Baza de date deținută de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară cu privire la deținătorii/administratorii de fond forestier acoperă un procent nesemnificativ din cadastru fondului forestier. Acest aspect, are consecințe directe, creând dificultăți în identificarea proprietarilor/administratorilor fondului forestier, precum și dificultăți în identificarea proprietarilor/administratorilor care nu respectă regimul silvic.

Lipsa unui cadastru forestier de actualitate în România produce consecințe negative directe cu privire la combaterea tăierilor ilegale și la extinderea/administrarea/întreținerea/repararea rețelei de drumuri forestiere.

13. În cadrul analizei, Consiliul Concurenței a constatat că prin modificarea adusă legislației silvice primare și secundare, cu privire la comercializarea de către administratorii de fond forestier proprietate publică, a masei lemnoase pe picior, s-au introdus restricții concurențiale. Aceste modificări au potențial de a restrânge concurența, în ceea ce privește participarea la licitațiile organizate de administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior, a întreprinderilor neatestate pentru lucrări de exploatare forestieră, precum și a persoanelor fizice cu necesar de masă lemnoasă cu destinația lemn de foc, acestea nefiind eligibile pentru aceste licitații. Ca urmare, considerăm oportună eliminarea acestor restrângeri concurențiale, prin modificarea legislației silvice, în sensul permiterii participării la

---

¹²⁶ În prezent abrogată prin Hg 715/2017

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, inclusiv a întreprinderilor/persoanelor fizice care au încheiate contracte de prestări servicii cu întreprinderi atestate pentru activitatea de exploatare forestieră ori în sensul eliminării condiției atestării.

Piața potențial afectată de reglementările mai sus indicate este *pieța licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior*, a reprezentat **49,25 % din piața primară a lemnului, în anul 2015**, având în vedere *volumul cantitativ de masă lemnoasă valorificată pe picior* – ca indicator relevant în analiza efectuată.

14. [8<]

15. Din instrumentarea acestei investigații, precum și din instrumentarea altor cazuri aflate în analiza autorității de concurență, au rezultat suspiciuni privind posibila trucare, de către participanți, a unui număr semnificativ de licitații, organizate de către administratori de fond forestier proprietate publică, pentru vânzarea masei lemnoase. Având în vedere dimensiunea și amploarea geografică, autoritatea de concurență consideră că ar trebui identificate modalități de eliminare a unor astfel de fapte cu potențial anticoncurențial ridicat, în colaborare cu autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură.

16. *Regulamentul din 11 noiembrie 2010*¹²⁷ permitea valorificarea unei resurse a statului, respectiv a masei lemnoase pe picior și a lemnului fasonat, de către administratorii fondului forestier proprietatea statului sau a unităților administrativ teritoriale, fără licitație/concurs de oferte. La nivelul anului 2012, au existat **1.117 mii ha** fond forestier proprietate publică sau privată a UAT – urilor, pentru care nu exista obligativitate legală privind valorificarea masei lemnoase pe picior și a lemnului fasonat, în conformitate cu o procedură competitivă, de piață. Urmare a publicării în iulie 2015 a Raportului intermediar privind investigația deschisă prin Ordinul nr. 233/13.05.2013, **MMAP a avut în vedere recomandările formulate**. Drept consecință, a fost adoptat *Regulamentul din 4 noiembrie 2015 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015, prin care s-a introdus o procedură competitivă de valorificare a masei lemnoase de către administratorii fondului forestier proprietate publică.

17. De asemenea, *Regulamentul din 11 noiembrie 2010* permitea adjudecarea licitațiilor, organizate de direcțiile silvice județene pentru vânzarea masei lemnoase, cu participarea unui singur ofertant. Din analiza informațiilor furnizate de către 40 direcții silvice județene, cu privire la licitațiile organizate la nivelul acestora, a rezultat că, din 46.756 licitații, organizate în

---

¹²⁷ Regulament din 11 noiembrie 2010 de vânzare a masei lemnoase care se recoltează anual din fondul forestier proprietate publică a statului, administrat de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva publicat în M.O. 804 din 2 decembrie 2010.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

perioada 2011-2014, 16.157 licitații, respectiv 34,55% din total, au fost adjudecate în condițiile participării unui singur ofertant. Urmare a publicării în iulie 2015 a Raportului intermediar privind investigația deschisă prin Ordinul nr. 233/13.05.2013, **MMA P a preluat recomandările formulate**. Drept urmare, fost adoptat *Regulamentul din 4 noiembrie 2015 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 924/2015, prin care s-au eliminat situațiile în care se pot adjudeca licitații organizate de către administratorii fondului forestier proprietate publică, atunci când participă un singur ofertant.

18. Îngrijorările formulate de autoritatea de concurență, în forma anterioară a Raportului, supusă dezbaterii publice, cu privire la necesitatea implementării unor măsuri specifice suplimentare pentru asigurarea respectării regimului silvic pentru fondul forestier național, în special pentru cele **cca. 480.000 de hectare fond forestier pentru care nu se asigura respectarea regimului silvic**, au fost îndepărtate prin demersuri ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, în acest sens, precum și prin modificarea Codului Silvic, prin Legea 175/2017.

19. Îngrijorările formulate de autoritatea de concurență, în forma anterioară a Raportului, supusă dezbaterii publice, cu privire la **corelarea procentului de masă lemnoasă fasonată**, reglementat la maxim 15 % în total producție de masă lemnoasă, pentru anul de producție 2017 și maxim 20 % în total producție de masă lemnoasă, pentru anul de producție 2018¹²⁸ **cu cuantumul corespunzător obligațiilor legale, stabilite în sarcina administratorilor de fond forestier proprietate publică a statului, de comercializare cu prioritate a lemnului de foc pentru populație**, au fost îndepărtate prin măsuri întreprinse în acest sens de autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv prin modificarea Codului Silvic, prin Legea 175/2017 și prin abrogarea *Regulamentului din 31 august 2016 prin HG 715/2017*.

20. De asemenea, îngrijorările exprimate de autoritatea de concurență, în forma anterioară a Raportului, supusă dezbaterii publice, cu privire la limitarea, prin reglementare, a ponderii de masă lemnoasă fasonată în total producție masă lemnoasă realizată, care putea avea drept consecință nerecoltarea unor cantități de masă lemnoasă pe picior care nu s-au valorificat prin intermediul licitațiilor publice **au fost înlăturate, prin demersurile întreprinse la nivelul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv prin abrogarea Regulamentului din 31 august 2016, prin HG 715/2017**.

---

¹²⁸ potrivit prevederilor art. 3, alin. (3), lit. a) din *Regulamentul din 31 august 2016 de valorificare a masei lemnoase din fondul forestier proprietate publică*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 617/2016, "Volumul partizilor/pachetelor de partizi prevăzute la alin. (2) se constituie, pe natură de produse, proporțional cu structura masei lemnoase care face obiectul recoltării, și va fi de: a) **maximum 15%** din volumul prevăzut a se recolta în anul de producție 2017; b) **maximum 20%** din volumul prevăzut a se recolta în anul de producție 2018."

7. Recomandări

1. [8<]

2. [8<]

3. Cu privire la restricțiile concurențiale identificate pe *pieța licitațiilor organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru comercializarea masei lemnoase pe picior*, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerului Apelor și Pădurilor, eliminarea acestora prin modificarea legislației secundare, în sensul permiterii participării la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică pentru vânzarea masei lemnoase pe picior, inclusiv a întreprinderilor/persoanelor fizice care au încheiat contracte de prestări servicii cu întreprinderi atestate pentru activitatea de exploatare forestieră ori prin eliminarea condiției atestării pentru activitatea de exploatare forestieră, pentru participarea la licitațiile organizate de către administratorii de păduri proprietate publică.

4. Pentru intensificarea combaterii tăierilor ilegale, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, analizarea posibilității ca, în măsura disponibilității, **plata unei părți din ajutoarele sociale să se realizeze sub forma distribuirii unor cantități de lemn de foc.**

5. Pentru intensificarea combaterii tăierilor ilegale și pentru extinderea/întreținerea/repararea rețelei de drumuri forestiere, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice care răspunde de întocmirea cadastrului, respectiv Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, **întocmirea cu celeritate a cadastrului fondului forestier.**

6. Pentru asigurarea, pe termen lung, a necesarului de lemn de foc, pentru diversificarea surselor de aprovizionare, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, realizarea/încurajarea realizării de studii și cercetări privind posibilitatea aclimatizării de specii arborescente energetice, în România.

7. Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, să încurajeze/promoveze un sistem diferențiat de impozitare al fondului forestier, avându-se în vedere penalizarea proprietarului/administratorului care nu respectă regimul silvic, prin aplicarea unei cote de impozitare majorate.

8. Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care gestionează Sistemul Electronic de Achiziții Publice – SEAP, respectiv Agenției pentru Agenda Digitală a României, să analizeze posibilitatea de realizare a unor programe de instruire gratuite privind modalitatea

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

de acces a întreprinderilor mici și mijloci (în special pentru întreprinderi mici și mijloci atestate pentru lucrării de exploatare forestieră) în cadrul Sistemului Electronic de Achiziții Publice – SEAP, întrucât interesul principal al statului este asigurarea competitivității achizițiilor, prin intensificarea concurenței, prin mărirea numărului de ofertanți, prin accesul neîngrădit al întreprinderilor mici și mijloci în sistemul achizițiilor publice.

9. Apreciem că **implementarea efectivă a programelor de combatere a tăierilor ilegale se va reflecta asupra cererii pe piața primară a lemnului și/sau pe piața lemnului de foc**, întrucât o parte a acesteia era acoperită din tăierile ilegale. Această împrejurare poate fi cauza manifestării unor dezechilibre majore în raportul cerere-ofertă, precum și cauza unei eventuale repetări și chiar a agravării disfuncționalităților identificate în aprovizionarea populației cu lemn de foc. Pe cale de consecință, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, identificarea unor soluții/instrumente pentru dezvoltarea ofertei de masă lemnoasă, în condiții de recoltare integrală a posibilității anuale. Totodată, recomandăm identificarea unor soluții care să permită punerea pe piață, în avans, în situații de criză, a unor cantități de masă lemnoasă programate la recoltare pentru anul de producție următor.

10. Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, **continuarea realizării Inventarului Forestier Național**, asigurarea peridiocității și independenței în elaborarea acestuia, asigurarea diseminării rezultatelor. De asemenea, Consiliul Concurenței recomandă Ministerului Apelor și Pădurilor, transmiterea în spațiul public a mai multor semnale cu privire la starea reală a pădurilor, a realizărilor înregistrate, în special în ceea ce privește combaterea tăierilor ilegale. Transparentizarea măsurilor întreprinse, precum și a realizărilor în ceea ce privește combaterea tăierilor ilegale, ar încuraja intensificarea luptei împotriva tăierilor ilegale.

11. În scopul combaterii tăierilor ilegale și acoperirii corespunzătoare a necesarului de lemn de foc, Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, realizarea de **cercetări statistice privind sursele și necesarul de aprovizionare**, cu lemn de foc destinat încălzirii locunțelor, în colaborare cu Institutului Național de Statistică.

12. Consiliul Concurenței recomandă Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva să excludă posibilitatea acoperirii, din alte activități, a unor costuri legate de prelucrarea masei lemnoase în instalațiile proprii. De asemenea, cu privire la modalitatea de selectare de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, a partizilor care vor fi recoltate tot de către aceasta, Consiliul Concurenței recomandă că aceasta ar trebui să se realizeze într-un mod nediscreționar, în baza unei reglementări interne distincte.

Raport privind investigația sectorială pe piața primară a lemnului din România

13. Pe parcursul derulării investigației, autoritatea de concurență a solicitat întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, active pe piața primară a lemnului sau pe piețe conexe acesteia, autorităților și instituțiilor publice implicate, mediului academic, **formularea de propuneri pentru îmbunătățirea funcționării pieței primare a lemnului din România**. În informațiile transmise, de către unele întreprinderi și asociații de întreprinderi, s-au regăsit, pe o parte, o serie de indicii relevante pentru buna desfășurare a investigației sectoriale, pe altă parte, o serie de propuneri pertinente, care, în opinia Consiliului Concurenței, în ipoteza în care ar fi puse în practică, ar îmbunătăți, într-o manieră substanțială, funcționarea pieței primare a lemnului din România. Drept urmare, **Consiliul Concurenței recomandă autorității publice centrale care răspunde de silvicultură:**

- ✓ **implementarea unor măsuri pentru debirocratizarea sectorului silvic**, întrucât riscă să afecteze competitivitatea întreprinderilor românești și a produselor acestora, pe piața comună europeană;
- ✓ **implementarea unor măsuri pentru extinderea rețelei de drumuri forestiere și reabilitarea celor existente;**
- ✓ **implementarea unor măsuri** pentru evidențierea în oferta administratorilor de fond forestier proprietate publică, care comercializează masă lemnoasă fasonată în volum brut, inclusiv a volumului și valorii cojii pentru lotul/piesa din sortimentul industrial, dacă există, astfel încât cumpărătorul să cunoască, anterior achiziției, aceste elemente care influențează formarea prețului masei lemnoase fasonate.

14. Consiliul Concurenței propune înființarea unui **grup de lucru**, care să reunească reprezentanți ai Ministerului Apelor și Pădurilor, ai Ministerului Finanțelor Publice și ai autorității de concurență, astfel încât recomandările propuse în cuprinsul prezentului Raport să fie discutate și identificate modalități eficiente de implementare a acestora.

29.01.2018